

Raiffeisen Invest Albania

Raport Vjetor 2016

Raiffeisen Invest sh.a.
Fondi i Investimit Raiffeisen Prestigj
Fondi i Investimit Raiffeisen Invest Euro
Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Ky raport nuk është një ofertë ose reklamë për shitjen e kuotave të fondeve të Raiffeisen INVEST. Përpara se të blejë kuotate fondeve, investitori duhet të njihet me përmbajtjen e Prospektit të fondit dhe rreziqet e investimit. Performanca e shkuar e fondeve nuk garanton performancë të ardhshme. Shifrat e paraqitura në raport përfaqësojnë performancë të shkuar.

Kthimi nga investimi dhe vlera e asetëve pësojnë luhajtje dhe vlera e kuotave që shlyhen mund të jetë më e lartë ose më e ulët sesa vlera e tyre origjinale.

Raporti vjetor përmban pasqyrat financiare të secilit prej fondeve për vitin 2016, të audituara nga shoqëria DELOITTE AUDIT ALBANIA sh.p.k.

Përmbajtja

Mesazh nga Këshilli i Administrimit	5
Mesazh nga Administratori i Përgjithshëm	5
Raiffeisen Invest sh.a	5
Përgjegjësia Sociale	13
Krijohet Shoqata e Siguruesve të Jetës, Pensioneve dhe Fondeve të Investimit	13
Raport i Menaxherëve të Fondeve	5
Performanca e Fondeve – 31 Dhjetor 2016	13
Zhvillimet Ekonomike	13
Fondi Raiffeisen Prestigj	13
Performanca	13
Portofoli i Investimeve	13
Strategjia e investimit gjatë vitit 2017	13
Top 10 (Investimet Kryesore si % e asetëve)	13
Fondi Raiffeisen Invest Euro	13
Performanca	13
Portofoli i Investimeve	13
Strategjia e investimit gjatë vitit 2017	13
Top 10 (Investimet Kryesore si % e asetëve)	13
Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen	13
Performanca	13
Portofoli i Investimeve	13
Strategjia e zhvillimit të fondit gjatë vitit 2017	13
Top 10 (Investimet Kryesore si % e asetëve)	13
Pasqyrat Financiare	114
Fondi Raiffeisen Prestigj	118
Fondi Raiffeisen Invest Euro	119
Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen	120

Mesazh nga Këshilli i Administrimit

Viti 2016 ka vazhduar të jetë një vit tjetër i suksesshëm për shoqërinë e menaxhimit të aseteve Raiffeisen Invest sh.a, duke forcuar pozitat në tregun financiar shqiptar. Produktet financiare të ofruara nga shoqëria kanë vijuar të jenë tërheqëse për investitorët vendas përgjatë vitit 2016.

Ekonomia shqiptare është karakterizuar nga një rritje ekonomike e konsiderueshme krahasuar me një vit më parë, duke arritur nivelin 3.50 përqind në bazë vjetore. Kjo ka sjellë një përmirësim në sektorë të ndryshëm ekonomikë si dhe në sektorin financiar. Banka e Shqipërisë ka vijuar më tej me politikën monetare stimuluese, duke lehtësuar ekonominë vendase në kreditime me norma të ulëta të interesit. Edhe tregjet financiare kanë reflektuar politikën monetare dhe janë karakterizuar nga nivele të ulta të normave të interesit sidomos në gjysmën e parë të vitit 2016. Në keto kushte, fondet e investimit kanë mbetur një alternativë e mirë investimi për investitorët vendas. Fondi Raiffeisen Invest Euro ka ndjekur një trend pozitiv rritës pavarësisht luhatjeve të vazhdueshme në tregjet financiare në ekonominë e mëdha botërore. Investitorët vendas kanë shfaqur shumë interes ndaj këtij Fondi duke e konsideruar si një mundësi shumë të mirë investimi në kushtet aktuale që ofron tregu ynë. Nga ana tjetër, Fondi Raiffeisen Prestigj ka pësuar tkurrje, por ka vazhduar të ofrojë norma shumë të kënaqshme kthimi për investitorët.

Raiffeisen Invest sh.a, si një faktor shumë i rëndësishëm në tregun financiar shqiptar, ka operuar në tregun lokal me ritme shumë të mira për sa i përket menaxhimit me profesionalizëm të tre fondeve, duke optimizuar pritshmëritë financiare dhe duke minimizuar kostot. I gjithë aktiviteti menaxhues i aseteve ka vazhduar të jetë në përputhje me të gjitha rregulloret dhe kërkesat e vendosura nga autoritetet rregullatore vendase. Shoqëria ka vazhduar të jetë e fokusuar në shërbimin me integritet të lartë dhe transparencë ndaj investitorëve, të cilët i kanë besuar asaj menaxhimin e një portofoli të konsiderueshëm asetesh në të dyja fondet e investimeve, si dhe në fondin e pensionit vullnetar.

Falë suksesit të arritur në tregun vendas shoqëria Raiffeisen Invest sh.a në bashkëpunim me Bankën Raiffeisen kanë financuar projekte të rëndësishme në fusha të ndryshme për komunitetin shqiptar.

Edhe për vitin e ardhshëm, shoqëria Raiffeisen Invest sh.a do të vijojë të ofrojë alternativa financiare për investitorët vendas duke synuar të zhvillojë më tej linjën e produkteve të ofruara. Strategjia e shoqërisë do të jetë e fokusuar në zhvillimin e të tre fondeve për të arritur maksimizimin e fitimit të investitorëve në një treg sfidues, si dhe në zgjerimin e gamës së produkteve të ofruara.

Në emër të Këshillit të Administrimit dua të falenderoj të gjithë investitorët tanë për besimin e treguar dhe bashkëpunimin disa vjeçar. Sigurisht një falenderim i veçantë shkon për stafin e përkushtuar dhe shumë profesional të Raiffeisen Invest sh.a, të cilët janë çelësi i suksesit tonë.

Donalda Gjorga

Kyetares e Këshillit të Administrimit

Mesazh nga Administratori i Përgjithshëm

Të nderuar investitorë!

Raiffeisen Invest sh.a. shoqëria më e madhe në vend për administrimin e Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive (fonde investimi) dhe Fondeve të Pensionit Vullnetar e zgjeroi aktivitetin e saj të suksesshëm edhe gjatë vitit 2016.

Në një mjedis të brendshëm ekonomik të karakterizuar nga një rritje e kufizuar e Prodhimit të Brendshëm Bruto, dhe nga një ecuri e qëndrueshme e aktivitetit të sistemit bankar, i cili u zgjerua (ndonëse kryesisht duke rritur investimet në tituj) Raiffeisen Invest e konsolidoi edhe më tej pozicionin e liderit në tregun e fondeve të investimit, i cili tashmë është bërë një treg shumë i rëndësishëm brenda sistemit financiar.

Përveç administrimit sa më të mirë të aseteve të investitorëve, një nga objektivat tonë kryesorë gjatë vitit që lamë pas ishte shtimi i kontributit tonë drejt zgjerimit të tregut të kapitalit në vend, dhe shtimit të njohurive të investitorëve për fondet. Nëpërmjet informacionit të ndarë përmes faqes zyrtare si dhe mediave kryesore kombëtare, Raiffeisen Invest synoi shtimin e transparencës për investitorët dhe informimin sa më të gjerë të tyre. Mbrojtja më e mirë për investitorët sigurohet nga kombinimi i dy elementeve thelbësore për këtë lloj aktiviteti: mbikqyrja nga autoritetet rregullatore dhe ekspertiza e institucioneve që administrojnë fondet.

Transparenca është një kriter i rëndësishëm i cili jo vetëm që kërkohet nga Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare por është një nga shtyllat kryesore të aktivitetit të Raiffeisen Invest dhe grupit Raiffeisen sepse u mundëson investitorëve të fondeve të kenë informacionin e nevojshëm se si dhe ku po investohen paratë e tyre.

Tregues financiarë të përzgjedhur

Fondi Prestigj e mbylli vitin 2016 me 51.6 miliardë Lekë asete, fondi Euro me 100.6 milionë Euro, dhe fondi i Pensionit me 412.2 milionë Lekë totale, e përkthyer në përkatësisht minus 9 përqind, plus 33 përqind dhe plus 27 përqind ndryshim nga viti 2015.

Përsa i përket kthimit që realizuan fondet, viti 2016 ishte pa dyshim një vit shumë i kënaqshëm për investitorët e fondeve. Në një mjedis të normave më të ulëta historike të ofruara nga sistemi bankar, ne jemi krenarë që arritëm t'u japim investitorëve të fondit Prestigj një kthim neto prej 7.13 përqind, atyre të fondit Euro një kthim neto prej 3.90 përqind, dhe atyre të fondit Pension një kthim neto prej 6.97 përqind. Një kthim i tillë përfaqëson një fitim shumë më të lartë sesa depozitat me afat, duke kontribuar në shtimin e kursimeve të investitorëve dhe realizimin e objektivave të tyre financiare.

Zhvillimi i tregut

Qëndrueshmëria e aktivitetit të fondeve përfaqëson një zhvillim mjaft pozitiv nga pikëpamja e shtimit të sofistikimit të tregut, rritjes së kuptueshmërisë së instrumenteve financiare nga investitorët dhe besimit të tyre tek kjo menyrë e re investimi dhe institucionet që e menaxhojnë atë.

Suksesi i Raiffeisen Invest i lidhur me rritjen e shpejtë të fondeve të investimit që prej vitit 2012 ka krijuar premisa pozitive për një zgjerim të tregut të kapitalit, dhe vecanërisht atij të fondeve të investimit, duke zgjuar interes si nga ana e investitorëve

ashtu dhe nga ajo e institucioneve financiare. Viti 2016 shënoi një zhvillim të rëndësishëm nga kjo pikëpamje sepse tashmë në tregun tonë operon edhe një shoqëri tjetër e licënsuar për administrimin e fondeve të investimit.

Pa dyshim ky është vetëm fillimi dhe në të ardhmen të tjerë menaxherë asetesh do të hyjnë në treg duke ndihmuar në zgjerimin e mëtejshëm të tij. Rritja e konkurrencës promovon inovacion, produkte të reja dhe përmirësim të standarteve të procesit të investimit dhe menaxhimit të rreziqeve, dhe të gjitha këto konvergojnë në një shërbim më të mirë për investitorët dhe besim më të madh tek fondet e investimit.

Pavarësisht këtij zhvillimi, tregu mbetet ende i vogël në raport me potencialin e tij dhe sidomos në raport me tregjet më të zhvilluara. Asetet e investuara në fonde përfaqësojnë vetëm rreth 7 përqind të depozitave të sistemit bankar, dëshmi e qartë e hapësirës për rritje të mëtejshme.

Një zhvillim për t'u përshëndetur është edhe projekti i ndërmarrë nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare për të përmirësuar legjislacionin që rregullon aktivitetin e fondeve të investimit për ta përafuar atë më tej me legjislacionin e tregjeve të zhvilluara. Kjo gjë do t'i hapë rrugë krijimit të alternativave të reja të investimit për publikun shqiptar. Rezultati do të jetë mundësia e shtuar për të diversifikuar më tej portofolin e investimeve, duke kërkuar mundësi të reja për të investuar.

Pritshmëritë për vitin 2017

Ndërsa viti 2016 ishte një vit ku fokusi u përqëndrua tek menaxhimi sa më i mirë i rreziqeve të investimit të lidhura me mjedisin e brendshëm dhe të jashtëm ekonomik, gjatë vitit 2017 ne do të përqëndrohemi më tepër tek vlerësimi i pritshmërive të tregut për fondet ekzistuese dhe fonde të reja.

Menaxhimi sa më i mirë i parave të investitorëve duke shfrytëzuar të gjitha mundësitë e ofruara nga tregjet financiare do të vijojë të mbetet objektivi kryesor, me qëllimin për të mbajtur nivelin e lartë të performancës së fondeve. Nëse pritshmëritë për zhvillimin ekonomik të Shqipërisë midis 3 përqind dhe 4 përqind do të materializohen, kjo do të shoqërohet me gjallërim të mëtejshëm të sektorëve të ndryshëm të biznesit dhe normalisht duhet të shoqërohet edhe me shtim të aktivitetit kreditues nga bankat, dhe rrjedhimisht me presion mbi normat e interesit.

Natyrshëm Raiffeisen Invest do të modifikojë strategjitë e investimit për të adresuar impaktin e luhatjeve të normave të interesit të bonove dhe obligacioneve qeveritare nëse do të ketë të tilla. Një objektiv tjetër shumë i rëndësishëm gjatë 2017-s do të jetë edhe gjetja e mënyrave të reja për të aplikuar qasje inovative për përmirësimin e produkteve dhe shërbimit. Strategjia e Raiffeisen Bank për dixhitalizimin e platformës dhe produkteve të saj do të shtrihet edhe në aktivitetet e Raiffeisen Invest duke e bërë më të lehtë procesin e investimit.

Historia ka treguar që gjatë viteve elektorale sic është edhe viti 2017, si aktiviteti ekonomik edhe sjellja e normave të interesit mund të shfaqin luhatje apo prirje të paparashikueshme, çka e vështirëson procesin e planifikimit. Megjithatë ne presim një impakt të vogël të zgjedhjeve mbi sjelljen e investitorëve tanë dhe menaxhimin e flukseve hyrëse e dalëse nga ana e tyre.

Viti 2017 e gjen Raiffeisen Invest të mirëpozicionuar për të udhëhequr edhe më tej tregun drejt rritjes dhe sofistikimit të mëtejshëm. Ne do të vijojmë të promovojmë vetëm fondet më të përshtatshme e të dobishme për nevojat e investitorëve tanë, bazuar në realizimin e objektivave të qëndrueshme të investimit dhe larg mënyrave spekulative e jotransparente të investimit që fatkeqësisht janë prezente dhe po shtohen përditë në vendin tonë. Dëshiroj t'i bëj thirrje të gjithë investitorëve që të investojnë vetëm në institucione të besuara, transparente e të mirëmbikqyrura nga autoritetet rregullatore, dhe në produkte të cilat ata/ato i kuptojnë ashtu siç duhet, për të shmangur humbje serioze që rrezikojnë stabilitetin e tyre financiar.

Në përfundim, ju falenderoj edhe njëherë për besimin tuaj tek Raiffeisen Invest dhe ju garantoj që edhe gjatë këtij viti që vjen ne do të vijojmë të menaxhojmë paratë tuaja me përkushtim, integritet dhe transparencë.

Resmi Hibraj
Administratror i Përgjithshëm

Raiffeisen INVEST sh.a

Selia e Regjistruar

Bulevardi "Bajram Curri", ETC, Kati 9, Tiranë, Albania

KËSHILLI I ADMINISTRIMIT

Kryetar

Donalda Gjorga

Chief Dealer - Departamenti i Thesarit - Raiffeisen Bank Albania, Tiranë

Nënkryetar

Christa Geyer

Drejtoreshë për Europën Qendrore & Lindore - Raiffeisen Capital Management, Austri

Anëtarë

Barbora Valkova

Raiffeisen Bank International - Asset Management- Austri

Vilma Baçe

Drejtoreshë për Shitjet dhe Shpërndarjen - Raiffeisen Bank Albania, Tiranë

Alda Shehu

Drejtoreshë e Divizionit të Financës - Raiffeisen Bank Albania, Tiranë

Vanita Nikolla

Drejtoreshë e Divizionit të Riskut të Integruar - Raiffeisen Bank Albania, Tiranë

Resmi Hibraji

Administrator i Përgjithshëm - Raiffeisen Invest, Tiranë

Edlira Konini

Zv/Administratore e Përgjithshme - Raiffeisen Invest, Tiranë

Menaxherët e Shoqërisë

Resmi Hibraji

Administrator i Përgjithshëm / Drejtor për Front Office

Edlira Konini

Zv/Administratore e Përgjithshme / Drejtoreshë për Back Office

Lizander Saraçi

Drejtor për Middle Office / Risk

Rezarta Arapi

Drejtoreshë për Menaxhimin e Fondeve

Kujdestar/Depozitar

Banka e Parë e Investimeve sh.a. (First Investment Bank Albania)

Bulevardi "Dëshmorët e Kombit", Kullat Binjake, Kulla 2, kati 14, Tiranë

Auditues i Jashtëm

DELOITTE AUDIT ALBANIA sh.p.k

Rr. Elbasanit, Pallati poshtë Fakultetit Gjeologji – Miniera, Tiranë.

Raiffeisen Invest sh.a është shoqëri e licencuar nga Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare për administrimin e asetëve në formën e sipërmarrjeve të investimeve kolektive (fondeve të investimit) dhe fondeve të pensionit vullnetar. Raiffeisen Invest ka si aksionar të vetëm Raiffeisen Bank Albania.

Raiffeisen Invest sh.a ofron fonde për masën e gjerë të investitorëve duke synuar rritje të qëndrueshme të asetëve të tyre dhe zhvillimin e tregut vendas të fondeve të investimit dhe fondeve të pensionit vullnetar. Edhe gjatë vitit 2016, Raiffeisen Invest sh.a vazhdoi të ishte shoqëria lider në tregun financiar shqiptar në fushën e administrimit të asetëve, me një fokus të qartë në kujdesin ndaj investitorëve, transparencën ndaj tyre dhe zbatimin e praktikave më të mira në menaxhimin e asetëve.

Asetet nën administrim të Raiffeisen Invest sh.a ishin mbi 485 milionë Euro në fund të vitit 2016, ndërsa numri i atyre që i besuan shoqërisë menaxhimin e asetëve të tyre, ishte 29,200 investitorë për fondet e investimit dhe 2,653 investitorë për fondin e pensionit vullnetar.

Vizioni

Të jemi shoqëria lider dhe më e besuar në fushën e administrimit të aseteve në vend.

Misioni

T'u ofrojmë investitorëve alternativa interesante dhe të përshtatshme investimi dhe të mundësojmë zhvillimin e tregut të kapitalit në vend, duke u fokusuar në:

- Njohjen e klientëve tanë dhe orientimin e tyre drejt vendimarrjes së duhur të investimit,
- Menaxhim cilësor të aseteve me qëllim kthime të kënaqshme nga investimi
- Një qeverisje të fortë të korporatës
- Krijimin e opsioneve të reja për investim, paralelisht me rritjen e vetëdijes dhe njohurive të klientëve mbi fondet e investimit në Shqipëri.

Parimet

- Integriteti – Proçesi ynë i investimit bazohet në integritet dhe standarte të larta
- Pasioni – Ne i menaxhojmë asetet tuaja me pasion dhe dedikim
- Profesionalizmi – Ne aplikojmë profesionalizëm maksimal dhe praktikata më të mira të investimit dhe menaxhimit
- Fokusi tek investitori – Ne i përkushtohemi nevojave të investitorit nëpërmjet shërbimit cilësor e transparent

Përgjegjësia Sociale

Edhe gjatë vitit 2016, Raiffeisen Invest sh.a ka vazhduar kontributin e saj të rëndësishëm në zhvillimin ekonomik, social-kulturor, dhe mjedisor në Shqipëri, si pjesë e përgjegjësisë sociale të Grupit Raiffeisen.

Gjatë këtij viti, me rëndësi ka qenë kontributi në arsim dhe shëndetësi, si sektorë tepër të rëndësishëm për edukimin dhe mirëqënien e publikut. Në sektorin e arsimit, janë mbështetur disa projekte të zbatuara nga Drejtoritë Rajonale Arsimore, përkatësisht Fier, Gramsh, Durrës, Përmet dhe Malësi e Madhe, që lidhen me blerjen e pajisjeve të nevojshme për institucionet e arsimit si dhe organizimin e aktiviteteve edukative dhe kulturore për fëmijët dhe të rinjtë, ku mund të përmendim "Organizimin e Olimpiadës Letrare", "Pajisja me kamera sigurie e 7 shkollave të qytetit të Durrësit", "Konkursi Bilbilat e vegjël të Malësisë së Madhe këndojnë", "Projekti Qyteti i lexuesve", "Festivali Teator Mbarëkombëtar i shkollave të mesme", etj.

Në këtë kuadër, një kontribut i rëndësishëm është dhënë lidhur me pajisjen me libra të bibliotekave të kryeqytetit si dhe qyteteve të tjera të vendit, nëpërmjet projekteve "Qyteti i lexuesve" të zbatuara nga bashkitë përkatëse.

Në sektorin e shëndetësisë, janë mbështetur një sërë projektesh të zbatuara nga Drejtoritë Rajonale të Shëndetit Publik si dhe Qendrat Shëndetësore në rrethe, të cilat lidhen me rikonstruksionin dhe blerjen e pajisjeve për qendrat dhe spitalet, ku mund të përmendim: "Rikonstruksioni i Urgjencës së Spitalit Rajonal në Fier", "Blerja e pajisjeve për kompletimin e dhomave të pacientëve në Spitalin e Lezhës", "Blerjen e pajisjeve për Qendrat Shëndetësore Laç dhe Milot" etj. Gjithashtu, në vëmendjen tonë mbetet mbështetja e veprimtarive, që sensibilizojnë të drejtat e personave me aftësi të veçanta, si dhe të drejtat e grave, ku përmenden "Aktivitete me rastin e 2 Prillit, Ditës Ndërkombëtare të Ndërgjegjësimit mbi Autizmin" zbatuar nga Qendra TISS si dhe "Projekti forcimi i luftës kundër dhunës dhe diskriminimit nëpërmjet rritjes së kapaciteteve" zbatuar nga Qendra "Linja e këshillimit për gra dhe vajza".

Këtë vit janë mbështetur edhe një sërë aktiviteteve artistiko-kulturore, ku përmendim Koncertin "Në vendlindjen time" me tenorin e suksesshëm Armando Kllogjeri, një projekt i Shoqatës kulturore Miqësia, "Pianodrom –Festivali Ndërkombëtar i Pianos" si dhe "Festivali i Filmit Ballkanik dhe Artit Kulinar" zhvilluar në qytetin e Pogradecit, duke promovuar vlerat artistike dhe kulturore në shoqërinë tonë.

Vlen të përmendet mbështetja dhënë Bashkisë së Tiranës për zbatimin e Projektit "Reja" i vendosur në lulishten pranë Galerisë së Arteve.

Raiffeisen Invest sh.a në bashkëpunim me Raiffeisen Bank sh.a, mbeten të angazhuar të japin një kontribut të rëndësishëm në zhvillimin ekonomik dhe socialo-kulturor të vendit.

Krijohet Shoqata e Siguruesve të Jetës, Pensioneve, dhe Fondeve të Investimit

Më 9 Maj 2016, është krijuar shoqata Siguruesve të Jetës, Pensioneve, dhe Fondeve të Investimit. Kjo shoqatë synon përfaqësimin dhe mbrojtjen e interesave të Shoqërive që administrojnë sigurimin e jetës, fondet e pensionit vullnetar si dhe fondet e investimit.

Në funksion të këtij qëllimi shoqata do të fokusojë aktivitetin e saj në zhvillimin e tregut të Sigurimit të jetes, Fondeve të Pensionit Vullnetar dhe Fondeve të Investimit nëpërmjet hartimit të politikave, studimeve dhe propozimeve të projekteve ligjore dhe zbatuese, si dhe përmes zhvillimit të bashkëpunimit të ndërsjelltë me institucione të ngjashme publike dhe jo-publike brenda dhe jashtë vendit.

Raiffeisen Invest sh. a është një nga anëtarët themelues të Shoqatës.

Prioritetet kryesore të shoqates janë:

- Zhvillimi i tregut të Sigurimit të Jetës, Fondeve të Pensionit Vullnetar dhe Fondeve të Investimit;
- Përfaqësimi i unifikuar i interesave të anëtareve të shoqatës;
- Përmirësimi i kuadrit ligjor dhe rregullator lidhur me aktivitetet e mësipërme;
- Rritja e edukimit dhe ndërgjegjësimit të publikut lidhur me këto produkte;
- Sensibilizimi i autoriteteve për vazhdimin e reformës pensionale (shtylla e II-të);
- Aplikimi i praktikave më të mira të biznesit;

Shoqata prezantoi objektivat dhe prioritetet e saj gjatë një eventi të zhvilluar më datë 13 Dhjetor 2016, në Hotel Tirana International, ku përveç institucioneve themeluese të shoqatës si dhe shoqërive të tjera të interesuara, morën pjesë drejtues të niveleve të larta nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, Ministria e Financave, Ministria e Mirëqënies Sociale dhe Rinisë, etj

Raport i Menaxherëve të Fondeve

Performanca e Fondeve (31 Dhjetor 2016)

a) Kthimi Neto (pasi është zbritur tarifa e menaxhimit)

Fondi	1 vit (kthimi në bazë vjetore 31.12.2015-31.12.2016)	3 vjet (kthimi në bazë vjetore 31.12.2013-31.12.2016)	Që nga krijimi i fondit (kthim me bazë vjetore)
Raiffeisen Prestigj	7.13%	6.37%	6.91%
Raiffeisen Invest Euro	3.90%	3.16%	3.20%
Raiffeisen Pension	6.97%	6.58%	7.50%

b) Çmimi i Kuotës së Fondeve për 3 vitet e fundit

Fondi	Më 31.12.2016	Më 31.12.2015	Më 31.12.2014
Raiffeisen Prestigj	1,381.4541	1,289.5286	1,207.4063
Raiffeisen Invest Euro	113.8404	109.5685	107.2098
Raiffeisen Pension	1,544.4451	1,443.8130	1,344.9452

c) Kostot e Fondeve

Fondi	Tarifa e Menaxhimit (në bazë vjetore si % e asetëve)
Raiffeisen Prestigj	1.25%
Raiffeisen Invest Euro	1.50%
Raiffeisen Pension	1.50%

d) Tregues të Rrezikut

Fondi	Kohëzgjatja mesatare	Kohëzgjatja mesatare e modifikuar	Devijimi standard	*Treguesi sintetik i Rrezikut
Raiffeisen Prestigj	2.13	2.07	1.44%	Niveli 2
Raiffeisen Invest Euro	3.14	3.04	0.98%	Niveli 2
Raiffeisen Pension	4.46	4.31	1.06%	Niveli 2

* Treguesi sintetik i rrezikut jep informacion mbi nivelin e rrezikut të fondit (nga niveli 1 deri në nivelin 7) duke u bazuar mbi luhatshmërinë historike të performancës së fondit.

Zhvillimet Ekonomike

Gjatë vitit 2016 aktiviteti i fondeve të Raiffeisen Invest u zhvillua në një mjedis ekonomik relativisht sfidues në tregun e brendshëm dhe të jashtëm financiar, ku kanë dominuar norma shume të ulëta interesi.

Në tërësi ekonomia shqiptare ka shënuar rritje progresive përgjatë vitit 2016. Inflacioni ka shënuar lëvizje graduale drejt objektivit të Bankës Qëndrore dhe në dhjetor 2016 inflacioni vjetor arriti në nivelin 2.20 përqind. Banka e Shqipërisë ka vijuar me politiken monetare lehtësuese duke ulur normën bazë të interesit dy herë gjatë vitit 2016 dhe duke shënuar nivelin më të ulët historik në 1.25 përqind.

Sistemi bankar gjithashtu u karakterizua nga një rënie e ndjeshme e normave të interesit si për depozitat në Lekë ashtu dhe ato në Euro. Në pjesën e parë të vitit normat e interesit (yield-et) në ankandet e tregut primar të letrave me vlerë treguan rënie për të gjitha maturitetet, duke reflektuar përcjelljen e uljes së normës bazë të interesit nga Banka e Shqipërisë, ndërsa duke filluar nga muaji Gusht normat treguan rritje për të gjitha maturitetet. Në pjesën e dytë të vitit, Qeveria vendosi të organizojë një ankand të ri në monedhën euro, obligacionin dy vjeçar. Norma e interesit e këtij ankandi rezultoi 0.75% duke rënë ndjeshëm në krahasim me normën e një viti më parë.

Sipas të dhënave të Bankës së Shqipërisë, në fund të vitit, norma mesatare e interesit për depozitat 1 vjeçare në Lekë ishte 0.79 përqind, ndërsa norma e interesit mesatar për depozitat me afat në euro ishte 0.18 përqind. Një rënie e tillë i atribuohet dy faktorëve kryesorë: tepricës së likuiditetit të sistemit bankar, dhe politikës monetare lehtësuese të ndjekur nga Banka Qendrore.

Përsa i takon ambientit të jashtëm financiar, ekonomia botërore ka ndjekur ritëm të përbajtur rritjeje, e ndikuar nga shtrëngimi i kushteve të financimit dhe rritja e tensioneve gjeopolitike. Tregjet financiare janë stabilizuar pas luhatjeve që pasuan referendumin për daljen e Mbretërisë së Bashkuar nga Bashkimi Europian (BREXIT). Megjithatë, pasojat e këtij vendimi do të shfaqen më të qarta në vitet në vazhdim. Si rrjedhojë, perspektiva ekonomike duket shumë sfiduese. Banka Qendrore Europiane (BQE) vazhdoi të zgjerojë programin e blerjes së obligacioneve duke tejkaluar parashikimet e tregut, ndërkohë pritshmëritë për 2017 janë që BQE ta reduktojë këtë program.

Zhvillimet politike në Shtetet e Bashkuara të Amerikës pas zgjedhjes së papritur të Presidentit të ri Donald Trump, sollën rritje të tensioneve në tregjet e kapitalit por edhe pritshmëri të rritura që politika stimuluese e presidentit të ri do të shoqërohet me rritje të lartë ekonomike, normë të lartë inflacioni dhe për pasojë norma të larta interesi. Mes vendeve të zhvilluara, ekonomia e SHBA-së vijon të regjistrojë rritje të qëndrueshme. Në 2016, Banka Qendrore Amerikane rriti normën bazë të interesit me 25 pike (në intervalin 0.50 përqind - 0.75 përqind) dhe rritje të mëtejshme të normës bazë të interesit pritet të ndodhin përgjatë vitit 2017. Raporti i tregut të punës në SHBA ishte solid në përgjithësi.

Përsa i takon Eurozonës treguesit e besimit të biznesit dhe të konsumatorëve shfaqen më optimistë dhe luhatjet e deritashme të rritjes ekonomike pritet të zëvendësohen nga një trend rritës në periudhë afatmesme. Papunësia në Europë vazhdon të jetë në nivele më të ulëta, çka është një shenjë pozitive që tregon se ekonomia është në rritje. Aktiviteti tregtar pritet të ndikohet negativisht nga dalja e Mbretërisë së Bashkuar nga Eurozona dhe pasojat tërësore të Brexit-it mbeten ende të paqarta. Inflacioni ka ndjekur një trajektore rritëse gjatë muajve të fundit të vitit, por ai vijon të mbetet në nivele të ulëta dhe larg objektivit të Bankës Qendrore Europiane. Për vitin 2017 fokusi do të jetë në zhvillimet e ardhshme politike në Europë, duke filluar me zgjedhjet elektorale në Francë, Holandë dhe Gjermani.

FONDI RAIFFEISEN PRESTIGJ

TË ARDHURA QË LULËZOJNË

Investoni në fondin që vë në lëvizje kursimet tuaja

- Shuma minimale për të investuar vetëm 5000 lekë
- Të ardhura të kënaqshme nga investimi
- Administrim profesional i aseteve tuaja

**Raiffeisen
INVEST**

www.raiffeisen-invest.al | telefon: 04 2 381 381

Fondi Raiffeisen Prestigj

Fondi Raiffeisen Prestigj është i denominuar në monedhën lokale Lek. Objektivi i fondit është të maksimizojë kthimin nga investimi, duke synuar njëkohësisht ruajtjen e kapitalit dhe sigurimin e likuiditetit të nevojshëm në shërbim të arritjes së objektivit. Asetet e fondit janë të investuara kryesisht në bono thesari dhe obligacione të emetuara ose garantuara nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë.

Performanca

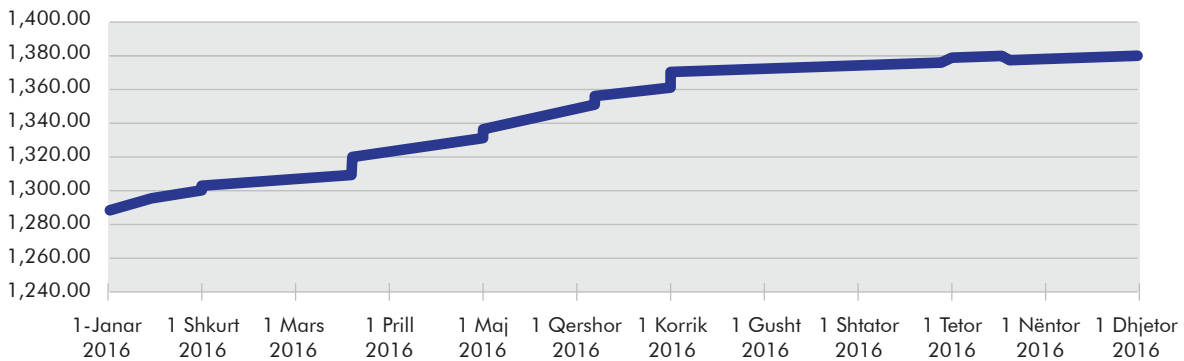
Në bazë vjetore, kthimi për vitin 2016 ishte 7.13 përqind.

Gjatë këtij viti kthimi vjetor neto nga investimi në Fondin Prestigj është rritur konsiderueshëm deri në muajin Korrik dhe shkak kryesor ishte ulja e ndjeshme e normave të interesit të letrave me vlerë në tregun vendas. Në pjesën e dytë të vitit rritja e çmimit të kuotës është ngadalësuar si pasojë e ndryshimit të kahut të normave të interesit të letrave me vlerë, të cilat u rritën dhe vlerësuan negativisht portofolin e investimeve të Fondit Prestigj.

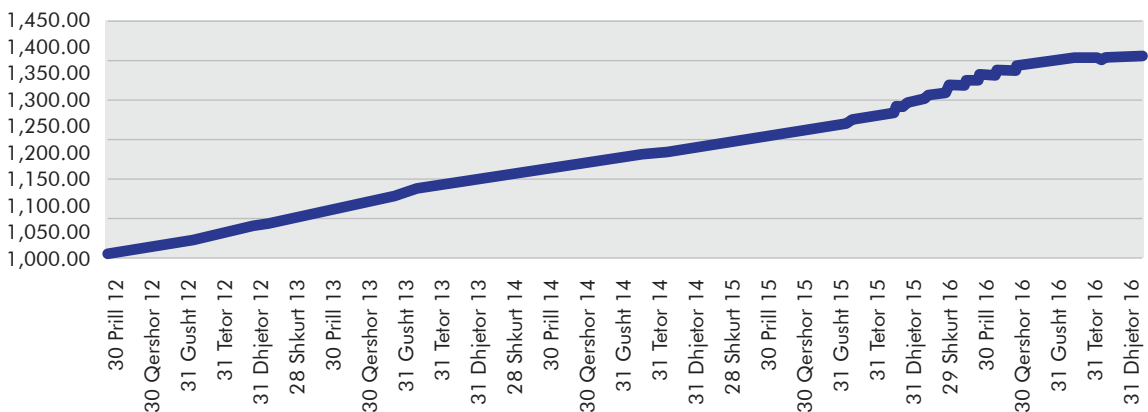
Në përgjithësi gjatë vitit 2016 çmimi i kuotës së Fondit Prestigj ka ndjekur një trend rritës dhe performanca e realizuar është shumë e kënaqshme dhe konkurruese me alternativat e tjera të investimit në treg.

Çmimi i kuotës është rritur me 7.13 përqind për periudhën 31 Dhjetor 2015 – 31 Dhjetor 2016.

Ecuria e çmimit të kuotës të Fondit Raiffeisen Prestigj gjatë vitit 2016

Performanca historike e çmimit të kuotës të Fondit Raiffeisen Prestigj

Portofoli i Investimeve

Gjatë vitit 2016 fondi Prestigj regjistroi ulje të aseteve me 8.77 përqind, megjithëse gjeneroi një performancë të shkëlqyer gjatë gjithë vitit. Rritja e aktivitetit të Fondit Prestigj është ngadalësuar në përputhje me objektivat tona strategjike për një rritje të kontrolluar. Vlera neto e aseteve të fondit arriti në 382 milionë Euro në Dhjetor të 2016.

Në një mjedis financiar me norma shumë të ulëta interesi, investitorët vendas vazhduan të besojnë kursimet e tyre në LEK në Fondin Prestigj, i cili gjeneroi një performancë shumë pozitive për ta. Rënia e lartë e normave të interesit të letrave me vlerë gjatë pjesës së parë të vitit ndikoi pozitivisht në performancën e investimeve të mëparshme të realizuara nga Fondi Prestigj.

Gjatë vitit 2016 fondi investoi në bono dhe obligacione të emetuara nga qeveria shqiptare në tregun vendas, në monedhën Lek. Shpërndarja e aseteve të fondit kishte për qëllim prodhimin e një marzhi fitimi sa më të lartë në krahasim me normën mesatare të interesit të ofruar në sistemin bankar për depozitat me afat 12 muaj, por në të njëjtën kohë edhe menaxhimin sa më efikas të rrezikut të likuiditetit dhe respektimin e raporteve të likuiditetit. Për këtë të fundit është rritur pjesa e aseteve me maturim afatshkurtër, kryesisht në bono thesari dhe depozita afatshkurtëra dhe është ulur kohëzgjatja mesatare e portofolit të investimit (duration) në nivelin 2.13

Ulja e kohëzgjatjes mesatare të portofolit të investimit (duration) kufizoi impaktin negativ të vlerësimit të portofolit si pasojë e rritjes së normave të interesit të letrave me vlerë gjatë pjesës së dytë të vitit 2016.

Të gjitha investimet e kryera gjatë 2016 janë regjistruar në portofolin e "Titujve për tregtim". Portofoli i "Titujve të mbajtura deri në Maturim" u zvogëluar në nivelin 11.81 përqind e totalit të aseteve të fondit.

Likuiditeti i tepërt është investuar si depozitë afatshkurtër ose duke përdorur marrëveshjet e riblerjes me bankat lokale. Në 31 Dhjetor 2016 struktura e e Portofolit të investimeve paraqitet si në tabelën e mëposhtme:

Instrumenti	% e Aseteve
Bono Thesari	18.11
Obligacione Thesari	71.35
Depozita afatshkurtëra / Llogari rrjedhese	9.25
Marrëveshje të Riblerjes - Repo	1.29

Strategjia e investimit gjatë vitit 2017

Fondi synon të ruajë një shpërndarje efikase në instrumente të tilla si bono, obligacione, cash, depozita dhe marrëveshje riblerjeje (transaksione Repo). Pritshmeritë janë që normat e interesit të titujve të Qeverisë Shqiptare të kenë trend rritës gjatë vitit 2017, i cili është edhe vit elektorale dhe si i tillë mund të shoqërohet me rritjen e kërkesës për borxh të brendshëm nga ana e Qeverisë Shqiptare.

Strategjia e investimit të fondit do të jetë kryesisht e përqëndruar në investime afatshkurtëra për të siguruar uljen e maturimit mesatar të portofolit (duration) dhe kufizimin e efektit të pritshëm negativ nga rritja e normave të interesit. Gjithashtu do të synohet rritja e aseteve në depozita dhe transaksione repo me maturim afatshkurtër në mënyrë që në çdo kohë 5 përqind e aseteve të fondit të jenë me maturim deri në 1 javë dhe 10 përqind e aseteve me maturim deri në 1 muaj. Ndërkohë do të vijojë aplikimi i shkallëzimit të maturimeve me qëllim për të siguruar një përfaqësim optimal të të gjithë kurbës së interesit të instrumenteve.

Gjithashtu do të synohet të riklasifikohet edhe pjesa e mbetur e Portofolit të "Titujve të mbajtur deri në Maturim" në portofolin e "Titujve për tregtim" deri në muajin Qershor të 2017-ës duke qenë kështu në përputhshmëri të plotë me rregulloren e AMF-së. Në këtë mënyrë portofoli i investimeve do të jetë plotësisht i ekspozuar ndaj luhatshmërisë në treg të normave të interesit të letrave me vlerë të emetuara nga Qeveria Shqiptare duke rritur ndjeshmërinë ndaj rrezikut të tregut, i përfaqësuar nga ndryshimi i normave të interesit.

Top 10 (Investimet Kryesore si % e asetëve)

Fondi Raiffeisen Prestigj	
Instrumenti	% e Asetëve
Obligacion Thesari 10 vjet – Mat 29.10.2023	9.17
Obligacion Thesari 7 vjet – Mat 20.09.2020	6.64
Obligacion Thesari 7 vjet – Mat 18.03.2020	6.45
Obligacion Thesari 7 vjet – Mat 16.12.2020	4.62
Obligacion Thesari 7 vjet – Mat 17.03.2021	4.15
Obligacion Thesari 7 vjet – Mat 09.12.2021	3.61
Obligacion Thesari 5 vjet – Mat 11.11.2018	3.60
Obligacion Thesari 5 vjet – Mat 09.08.2018	3.00
Obligacion Thesari 5 vjet – Mat 08.02.2018	2.84
Obligacion Thesari 5 vjet – Mat 10.02.2019	2.81

MUNDËSI E RE INVESTIMI NË EURO

Krenarë që investojmë në Shqipëri

- Menaxhim profesional i aseteve tuaja
- Shuma minimale e investimit është 250 Euro
- Të ardhura të kënaqshme nga investimi
- Asnjë kufizim për t'u tërhequr nga Fondi

Raiffeisen
INVEST

www.raiffeisen-invest.al | telefon: 04 2 381 381

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Fondi Raiffeisen Invest Euro është i denominuar në monedhën Euro. Objektivi i fondit është t'i japë investitorit një kthim konkurrues, në përputhje me një menaxhim të kujdesshëm të asetëve duke mbrojtur kapitalin dhe ruajtur nivelin e likuiditetit të nevojshëm.

Asetet e fondit janë të investuara kryesisht në instrumente si obligacione të emetuara nga Qeveria Shqiptare, qeveri të vendeve të BE-së dhe korporata ndërkombëtare, depozita bankare afatshkurtëra dhe fonde investimi.

Performanca

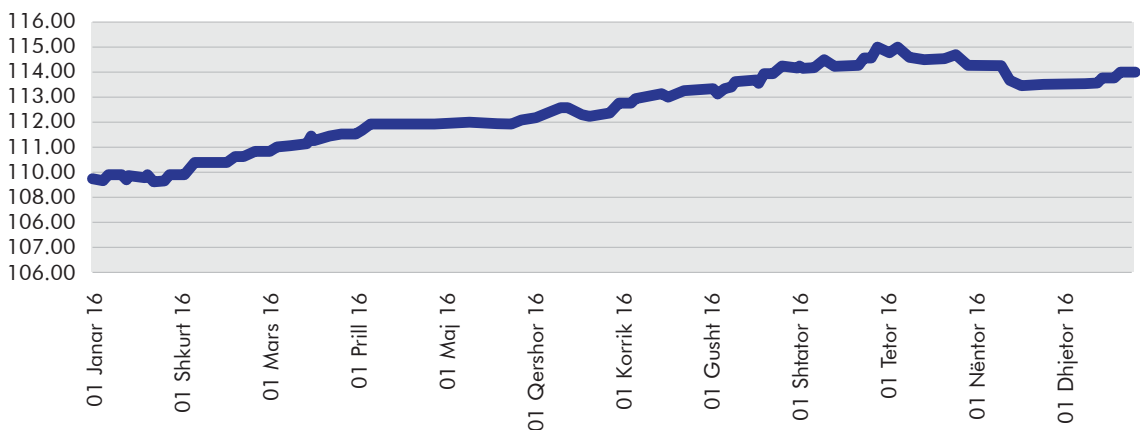
Në bazë vjetore, kthimi për vitin 2016 ishte 3.90 përqind.

Në një mjedis financiar me norma të ulëta interesi, portofoli i investimeve të fondit Euro performoi shumë mirë me luhatshmëri të kufizuar gjatë vitit 2016. Zhvillime politike të rëndësishme si Brexit në muajin Qershor, siguruan mbështetje për tregun e obligacioneve, duke i çuar normat e interesit (yield-et) në nivelet më të ulëta historike, madje në nivele negative edhe për maturitete të gjata. Edhe portofoli i obligacioneve të fondit Euro përfitoi nga ky fakt dhe çmimi i kuotës pësoi rritje të konsiderueshme në javën pasuese të rezultatit të Referendumit Britanik. Gjithashtu politika lehtësuese e Bankës Qëndrore Europiane, me programin e blerjes së obligacioneve ndikoi shumë pozitivisht në performancën e fondit. Fondi Euro pësoi rënie në muajt e fundit të vitit 2016, i ndikuar kryesisht nga zhvillimet politike si zgjedhja e presidentit të ri amerikan Donald Trump dhe pritshmëritë në rritje për inflacion më të lartë duke rritur normat e interesit të obligacioneve.

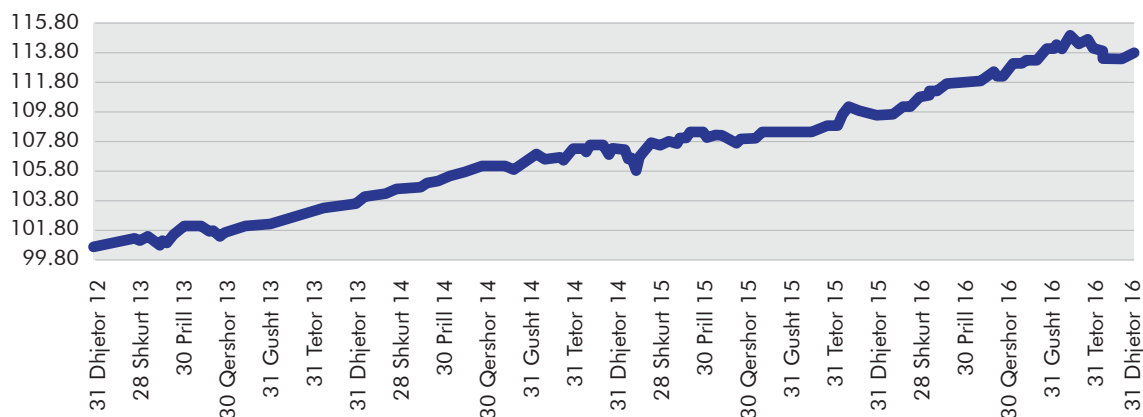
Pas luhatjeve të muajve Tetor - Nëntor, tregjet financiare të obligacioneve u stabilizuan dhe portofoli i investimeve të fondit përfitoi rritje, duke u vlerësuar pozitivisht në fund të vitit.

Kthimi vjetor neto i Fondit Raiffeisen Invest Euro është shumë i kënaqshëm për vitin 2016 dhe shumë konkurrues në raport me alternativat e tjera të investimit në tregun shqiptar. Kthimi i Fondit Euro ishte dukshëm më i lartë se sa norma mesatare e depozitave me afat 12 muaj në monedhën euro ofruar nga bankat në vend. Çmimi i kuotës është rritur me 3.90 përqind për periudhën 31 Dhjetor 2015 – 31 Dhjetor 2016

Ecuria e çmimit të kuotës Fondi Raiffeisen Invest Euro

Performanca historiket e çmimit të kuotës të Fondit Raiffeisen Invest Euro

Portofoli i Investimeve

Gjatë vitit 2016 është zbatuar një politikë investimi e kujdesshme duke ndërthurur një manaxhim efikas të rreziqeve me shpërndarjen efektive të asetëve, me synimin për një kthim sa më të kënaqshëm për investitorët e Fondit. Portofoli i investimeve është përshtatur në përputhje me këtë objektiv, si dhe në përputhje me zhvillimet e tregut, bazuar në një përzgjedhje të kujdesshme të instrumenteve financiare.

Fondi Euro investoi në obligacione të emetuara në monedhën euro, si nga qeveria shqiptare (Eurobondi Shqiptar) dhe qeveri të tjera europiane, ashtu edhe në ato të emetuara nga kompani të njohura ndërkombëtare, dhe kuota fondesh të huaja investimi. Shpërndarja e asetëve të fondit kishte për qëllim diversifikimin e portofolit, me qëllim reduktimin e rrezikut të tregut, dhe sigurimin e likuiditetit të nevojshëm. Një pjesë e portofolit u investua në Eurobondin e Qeverisë Shqiptare në tregjet ndërkombëtare, i cili performoi pozitivisht gjatë gjithë vitit.

Investime të tjera u kryen në obligacione të emetuara nga korporata me klasifikim të lartë, që performojnë në industri dhe vende të ndryshme si dhe në Fonde të Investimit të huaja, të cilat kanë në fokus investimet në obligacione.

Vetëm në muajin Dhjetor Qeveria Shqiptare emetoi obligacion dy vjeçar në monedhën euro në tregun vendas, i cili ishte emetimi i vetëm gjatë gjithë vitit dhe rezultoi me normë shumë të ulët interesi 0.75 përqind. Fondi në Euro nuk arriti të investojë në këtë instrument për shkak të normës shumë të ulët të interesit.

Gjatë vitit 2016 fondi Euro regjistroi rritje të asetëve me 33 përqind, ndersa numri i anëtarëve në fond u rrit me 25 përqind krahasuar me vitin paraardhës.

Vlera neto e asetëve të fondit ishte 100.6 milionë Euro në dhjetor të 2016. Në 31 Dhjetor 2016 struktura e Portofolit të investimeve paraqitet si në tabelën e mëposhtme:

Instrumenti	% e Aseteve
Obligacione të Qeverisë Shqiptare	32.73
Obligacione të Qeverive të huaja	9.62
Obligacione të Korporatave	21.10
Fonde të investimeve	15.94
Depozita / Llogari rrjedhëse	20.61

Strategjia e investimit gjatë vitit 2017

Fondi do të vazhdojë me strategjinë për të siguruar shpërndarje sa më efikase të asetëve midis klasave të ndryshme, duke diversifikuar portofolin mbi bazë emetuesi dhe sektori të ekonomisë.

Viti 2016 u mbyll me norma interesi shumë të ulëta në tregun e obligacioneve dhe pritshmëritë për gjallërimin e ekonomisë për zonën Euro dhe për rritje të normës së inflacionit do të sjellin dhe rritje të normave të interesit në tregun e obligacioneve. Rritja e normave të interesit mund të ndikojë negativisht në portofolin ekzistues të fondit në Euro dhe në këto kushte 2017-a do të jetë vit tepër sfidues për të gjeneruar kthime të kënaqshme.

Tregjet financiare pritet të karakterizohen nga paqëndrueshmeri dhe të dominohen nga ndikimet e mundshme të zbatimit të politikave monetare nga ana e Bankave Qendrore në Europë dhe në Shtetet e Bashkuara të Amerikës.

Kështu nga njëra anë dominojnë prirjet e politikës monetare shtrënguese të Rezervës Federale në SHBA me pritshmëri të larta për të rritur normat e interesit gjatë 2017 dhe nga ana tjetër prirjet e politikës më ekspansive monetare në Europë nga ana e Bankës Qendrore Evropiane, duke mbajtur norma të ulëta dhe duke vazhduar me programin e blerjes së obligacioneve në treg.

Pritshmëritë janë që shumat e programit të blerjes së obligacioneve në treg të zvogëlohen. Rreziqet politike pritet të jenë të pranishme, sidomos me zgjedhjet elektorale të ardhshme në Holandë, Francë, Gjermani dhe me shumë mundësi të ndikojnë tregjet financiare në përgjithësi.

Bazuar në këto pritshmëri portofoli i fondit do të menaxhohet me kujdes dhe në raport me lëvizjet e tregjeve financiare për të ruajtur performancë pozitive. Strategjia e investimit mbi bazën e "duration" do të jetë mjaft e rëndësishme në këtë mjedis, jo vetëm për sigurimin e performancës por edhe për menaxhimin e rrezikut të normave të interesit.

Në tregun vendas pritet aktivitet i kufizuar emetues në monedhen euro nga ana e qeverisë shqiptare. Fondi do të jetë aktiv në ankandet e qeverisë, sa herë që ato do të zhvillohen duke synuar të kryejë investime me norma interesi të pranueshme për nivelin e rrezikut të ndërmarrë dhe natyrën e një tregu joaktiv për emetimet në Euro në tregun vendas.

Top 10 (Investimet Kryesore si % e asetëve)

Fondi Raiffeisen Invest Euro	
Instrumenti	% e Asetëve
Eurobond 5 vjet i Qeverisë Shqiptare - ALBANI 5 ¾ 11/12/20	29.69%
Fond Investimi – "Raiffeisen Euro – ShortTerm"	4.95%
Obligacion 2 vjet i Qeverisë Shqiptare - ALBANB 3.12 08/20/17	3.04%
Fond Investimi – "Raiffeisen 304 - Euro Corporates"	2.94%
Obligacion i Republikës Malit të Zi – MONTEN 3 7/8 03/18/20	2.52%
Obligacion Korporatë ALLIANZ – ALVGR 3 ½ 02/14/22	2.37%
Obligacion i Republikës Malit të Zi – MONTEN 5 3/4 03/10/21	2.36%
Obligacion i Republikës së Rumanisë - ROMANI 4 7/8 11/07/19	2.26%
Fond Investimi – "Morgan Stanley Inv.-Euro Strategic"	2.05%
Fond Investimi – "Raiffeisen – Euro – Rent"	1.97%

Pensione

Raiffeisen
PENSIONS

Shijojeni të ardhmen si tani.
Kurse që tani për të siguruar pensionin tënd!

Tel: 04 2 381 381
www.raiffeisen-invest.al

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen është i denominuar në monedhën lokale Lek. Objektivi i fondit është të investohen asetet e Fondit sipas parimit të sigurisë afatgjatë dhe të një kthimi të përshtatshëm nga investimi, duke ruajtur një raport optimal mes rritjes së kursimeve për pension dhe rrezikut të marrë përsipër.

Gjate vitit 2016, asetet e Fondit të Pensionit Vullnetar u rritën me 27 përqind dhe shoqëria shtoi përpjekjet për të promovuar fondin e Pensionit në formën e planeve individuale dhe profesionale të pensionit.

Në kuadër të projektit të Bankës Botërore për zgjerimin e sistemit të pensioneve vullnetare u zhvilluan seanca informuese me kompani të ndryshme vendase, këshillues punësimi të pavarur dhe median vendase, me qëllimin për të shtuar pjesëmarrjen në një fond pensioni privat, i cili shërben si një mekanizëm efikas për të rritur të ardhurat e pensionit nepermjet rritjes së kursimeve gjatë viteve të kontributit.

Vlera neto e aseteve të fondit arriti në 3.05 milionë Euro në dhjetor të 2016.

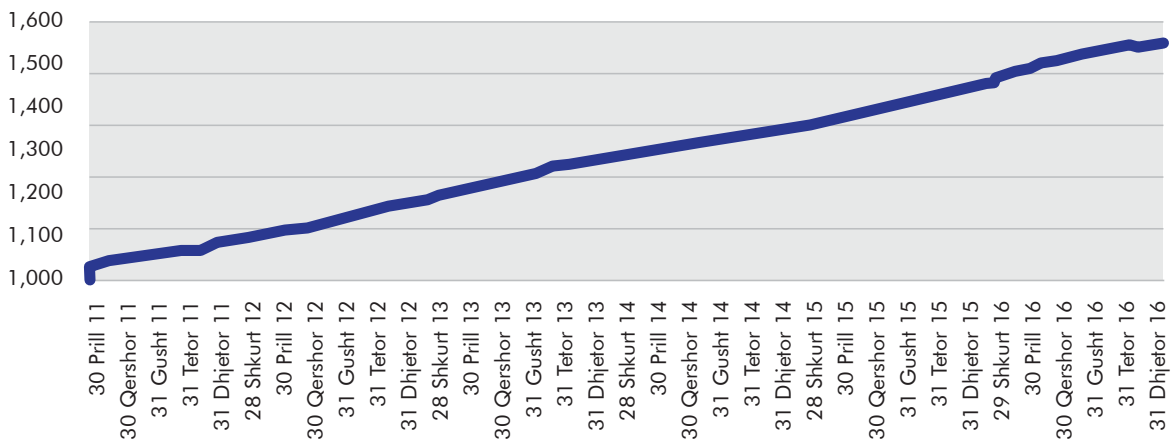
Performanca

Në bazë vjetore, kthimi për vitin 2016 ishte 6.97 përqind.

Mjedisi financiar me norma shumë të ulëta interesi për obligacionet qeveritare afatgjatë nuk ishte shumë i favorshëm për fondin e pensionit, i cili stimulon kursimin afatgjatë.

Megjithatë, çmimi i kuotës së Fondit të Pensionit Vullnetar Raiffeisen ka ndjekur një trend rritës gjatë vitit dhe performanca e realizuar është shumë e kënaqshme.

Ecuria e çmimit të kuotës Fondi të Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Portofoli i Investimeve

Gjatë vitit 2016 fondi investoi kryesisht në obligacione afatgjatë të emtuara nga qeveria shqiptare në tregun vendas, në monedhën Lek. Rënia e normave të interesit për letrat me vlerë në pjesën e parë të vitit ndikoi pozitivisht në performancën e investimeve të mëparshme të realizuara nga Fondi i Pensionit. Ndërsa në pjesën e dytë të vitit rritja e çmimit të kuotës së fondit është ngadalësuar si pasojë e efektit negativ që pati rritja e normave të interesit të letrave me vlerë në tregun vendas.

Shpërndarja e asetëve të fondit kishte për qëllim prodhimin e një marzhi fitimi sa më të lartë, objektiv i cili u arrit me sukses. Në 31 Dhjetor 2016 struktura e Portofolit të investimeve paraqitet si në tabelën e mëposhtme:

Instrumenti	% e Aseteve
Bono Thesari	-
Obligacione Thesari	97.78
Depozita / Llogari rrjedhëse	2.22

Strategjia e investimit gjatë vitit 2017

Për sa i përket investimeve, Fondi synon të ruajë balancën e duhur midis obligacioneve me maturime të ndryshme dhe cash / depozitave. Në fokus do të vazhdojnë të jenë investimet në letra me vlerë afatgjatë duke patur parasysht edhe horizontin afatgjatë të investitorëve të fondit të pensionit.

Pritshmëritë janë që Fondi i pensionit të ketë rritje gjatë 2017, si rezultat i kontributeve të qëndrueshme nga programet profesionale dhe një interesi të shtuar nga ana e publikut për fondet e pensionit.

Raiffeisen Invest do të shtojë përpjekjet dhe iniciativat e veta për zgjerimin e tregut të pensioneve private, tashmë i mbështetur nga lehtësirat e duhura fiskale. Për këtë qëllim do të vijohet me zhvillimin e sesioneve informuese pranë kompanive të ndryshme në vend, për të siguruar rritjen e anëtarëve dhe asetëve në Fondin e Pensionit.

Aplikimi i lehtësive fiskale mbi anëtarët e fondit të pensionit vullnetar do të shërbejë si një nxitje për investitorët për të kursyer më shumë përmes fondit të pensionit vullnetar.

Top 10 (Investimet Kryesore si % e asetëve)

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen	
Instrumenti	% e Aseteve
Obligacion Thesari 10 vjet – Mat 18.01.2026	11.42
Obligacion Thesari 10 vjet – Mat 23.01.2025	8.69
Obligacion Thesari 7 vjet – Mat 09.12.2021	8.22
Obligacion Thesari 5 vjet – Mat 09.08.2018	4.95
Obligacion Thesari 10 vjet – Mat 15.07.2026	4.70
Obligacion Thesari 10 vjet – Mat 24.07.2025	3.57
Obligacion Thesari 7 vjet – Mat 15.07.2023	3.15
Obligacion Thesari 7 vjet – Mat 16.03.2022	3.14
Obligacion Thesari 7 vjet – Mat 16.09.2022	3.14
Obligacion Thesari 7 vjet – Mat 16.12.2020	2.71

**RAIFFEISEN INVEST – SHOQËRI ADMINISTRUESE
E FONDEVE TË PENSIONIT DHE SIPËRMARRJEVE
TË INVESTIMEVE KOLEKTIVE SH.A.**

Raporti i Audituesit të Pavarur
dhe Pasqyrat Financiare
për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

Përmbajtja

Raporti i audituesit të pavarur	5
1. Hyrje	8
2. Përmbledhje të politikave të rëndësishme kontabël	9
3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)	10
4. Paraja dhe ekuivalentët e saj	16
5. Llogari të arkëtueshme nga Fondet	16
6. Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	17
7. Aktive afatgjata materiale, neto	18
8. Aktive afatgjata jomateriale, neto	19
9. Detyrime të tjera	19
10. Kapitali aksionar	20
11. Rezerva Ligjore	20
12. Tarifa të administrimit të Fondeve	20
13. Të ardhura nga interesi	20
14. Shpenzime personeli	21
15. Shpenzime të përgjithshme dhe administrative	21
16. Tatim fitimi	22
17. Administrimi i rrezikut financiar	22
18. Vlerat e drejta të aktiveve dhe detyrimeve financiare	28
19. Angazhime dhe detyrime e të drejta të kushtëzuara	28
20. Transaksionet me palët e lidhura	29
21. Ngjarjet pas datës së raportimit	29

Raporti i Auditorit të Pavarur

Deloitte Audit Albania sh.p.k.
Rr. Elbasanit
Pallati poshte Fakulteti Gjeologji-
Miniera
Tirana, Albania
Tel: +355 4 45 17 920
www.deloitte.al

VAT (NUIS) No. L41709002H

Drejtuar Aksionarëve dhe Drejtimit të Shoqërisë Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a.

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ("Shoqëria", të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2016 dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e rrjedhës së mjeteve monetare për vitin e mbyllur në këtë datë, si dhe një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Fondit më 31 Dhjetor 2016 si dhe performancën e saj financiare dhe rrjedhëm e mjeteve monetare për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza e Opinionit

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar më tej në paragrafin "Përgjegjësitë e audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare" të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Shoqëria në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kodit të Etikës për Kontabilistët Profesionistë (Kodi SNKEBK) sipas kërkesave etike, të cilat janë të rëndësishme për auditimin e pasqyrave financiare, gjithashtu dhe ne kemi përmbushur përgjegjësitë tona me këto kërkesa.

Ne besojmë se evidencat e auditimit që kemi marrë ofrojnë baza të mjaftueshme dhe të përshtatshme për dhënien e opinionit tonë të auditimit.

Përgjegjësitë e drejtimit dhe palëve të ngarkuara me qeverisjen për pasqyrat financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshme, i cili, në masën që përcaktohet nga drejtimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Shoqërisë për të vazhduar aktivitetin e saj në bazë të parimit të vijimësisë, të paraqesë në shënime shpjeguese, nëse është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Shoqërisë, dhe të përdorë parimet kontabël vijimësisë, përveç rasteve kur drejtimi ka ose për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndërpresë operacionet ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale, përveçse më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikqyrjen e procesit të raportimit financiar të Shoqërisë.

Komiteti i Auditimit është përgjegjës për mbikqyrjen e procesit të raportimit financiar të Shoqërisë.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali të mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i

mashttrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit së auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie material, si pasojë e mashttrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrollleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrolleve të brendshme të Shoqërisë.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Shoqërisë për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vemendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona japin mbi bazën e evidences së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërpreje të aftësisë së Shoqërisë për vazhduar në vijimësi.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese, si dhe nëse transaksionet dhe ngjarjet në pasqyrat financiare janë paraqitur në mënyrë të drejtë.
- Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Fondit, ku përveçse çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikur gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania sh.p.k.

Deloitte Audit Albania sh.p.k
Rr. Elbasanit, Pallati poshte Fakultetit Gjeologji - Miniera,
Tirana, Albania
Identification number (NUIS): L41709002H

Partner Angazhimi
Nuriona Berdica Sokoli

Nuriona Berdica Sokoli

Tiranë, Shqipëri
31 mars 2017

Pasqyra e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2016

(Shumat në Lek)

	Shënime	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
AKTIVET			
Paraja dhe ekuivalentët e saj	6	204,856,768	232,563,799
Llogari të arkëtueshme nga Fondet	7	74,058,218	74,370,096
Investime të mbajtura për tregtim			
Investime të mbajtura deri në maturim	8	20,152,000	20,152,000
Aktive afatgjata material,net	9	17,888,701	21,721,781
Aktive afatgjata jomateriale,net	10	8,483,199	10,090,800
Parapagime dhe llogari të arkëtueshme		135,370	460,140
TOTALI I AKTIVEVE		325,574,257	359,358,616
DETYRIMET			
Tatim fitimi i pagueshëm		6,069,356	21,071,074
Detyrime të tjera	11	25,744,638	15,050,620
TOTALI I DETYRIMEVE		31,813,994	36,121,694
KAPITALI			
Kapitali aksionar	12	90,000,000	90,000,000
Rezerva logjore	13	9,000,000	9,000,000
Fitim/(Humbje) të mbartura		4,089,637	4,089,637
Fitim/(Humbje) i vitit		190,670,626	220,147,286
TOTALI I KAPITALIT		293,760,263	323,236,922
TOTALI I KAPITALIT DHE DETYRIMEVE		325,574,257	359,358,616

Këto pasqyra financiare u miratuan nga Këshilli i Administrimit të Raiffeisen INVEST- Shoqëria Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. më 29 Mars 2017 dhe u firmosën nga:

 Administrator i Përgjithshëm
 Resmi HIBRAJ

 Zv. Administratore e Përgjithshme
 Edlira KONINI

Pasqyra e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitura në faqet 160 deri në 182, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e fitim humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(Shumat në Lek)

	Shënime	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Të ardhurat			
Tarifa të administrimit të Fondeve	14	908,082,828	861,529,841
Të ardhura interesi	15	1,868,329	10,406,051
Tarifa të largimit nga fondi		883,313	699,850
Të ardhura të tjera		75,327	5,961,000
Totali i të ardhurave		910,909,797	878,596,742
Shpenzimet			
Shpenzime për personelin	16	(40,909,399)	(39,709,307)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	9.10	(-7,207,656)	(6,563,437)
Shpenzime të përgjithshme administrative	17	(-563,142,214)	(509,570,948)
Totali i shpenzimeve		(611,259,260)	(555,843,692)
(Humbje)/fitimi nga kursi i këmbimit		(959,801)	1,135,755
Fitimi neto para tatimit		298,690,736	323,948,703
Tatim fitimi	18	(108,020,110)	(103,801,417)
Fitimi neto pas tatimit		190,670,626	220,147,286.21
Të ardhura të tjera përmbledhëse		-	-
Totali i të ardhura të tjera përmbledhëse për vitin		190,670,626	220,147,286.21

Pasqyra e fitim humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitura në faqet 160 deri në 182, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e ndryshimeve në kapital për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(Shumat në Lek)

	Kapitali aksionar	Rezerva ligjore	Fitime të mbartura	Totali
Gjendja më 1 janar 2015	90,000,000	9,000,000	260,105,274	359,105,274
Rritje e rezervës ligjore	-	-	(256,015,638)	(256,015,638)
Fitimi i vitit	-	-	220,147,286	220,147,286
Të ardhura gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Gjendja më 31 Dhjetor 2015	90,000,000	9,000,000	224,236,923	323,236,923
Rritje e rezervës ligjore	-	-	-	-
Pagese dividendi	-	-	(220,147,286)	(220,147,286)
Fitimi i vitit	-	-	190,670,626	190,670,626
Të ardhura gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Gjendja më 31 Dhjetor 2016	90,000,000	9,000,000	194,760,263	293,760,263

Pasqyra e ndryshimeve të kapitalit duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitura në faqet 160 deri në 182, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e fluksit të parasë për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(Shumat në Lek)

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Fluksi monetar nga aktiviteti operativ		
Fitimi neto para tatimit	298,690,736	323,948,703
Rregulluar me:		
Zhvlerësimi dhe amortizimi	7,207,656	6,563,437
Tarifa nga administrimi i fondeve	(908,082,828)	(861,29,841)
Të ardhura nga interesi	(1,868,329)	(10,406,051)
	(604,052,764)	(541,423,752)
Ndryshime në kapitalin punues		
Ndryshime në aktive të tjera	324,770	(309,538)
Ndryshime në detyrime të tjera	10,694,018	(1,539,926)
Fluksi monetar nga aktiviteti operativ pas ndryshimeve në kapitalin punues	(593,033,976)	(543,273,216)
Arkëtime të të ardhurave nga Fondet e administruara	908,095,008	858,713,879
Interesa të marra	2,092,699	12,203,984
Tatim fitimi i paguar	(123,021,828)	(136,595,456)
Mjete monetare neto gjeneruar nga aktiviteti operativ	7,207,656	191,049,191
Flukset monetare nga aktiviteti investues		
Blerja e aktiveve afatgjata	(1,696,116)	(11,476,359)
Shitje e aktiveve afatgjata	1,052,068	
Blerja e aktiveve jomateriale	(1,047,600)	(2,382,380)
Blerje e aktiveve financiare nëpërmjet fitimit ose humbjes		(14,000,000)
Blerje e aktiveve financiare të mbajtura deri në maturim		
Shitje / Maturim i aktiveve financiare të maturuara nëpërmjet fitimit ose humbjes		(188,172,539)
Shitje / Maturim i aktiveve financiare të maturuara të mbajtura deri në maturim	-	24,927,461
Mjetet monetare neto gjeneruar nga/(të përdorura) në aktivitetin investues	(1,691,648)	185,241,261
Flukset monetare nga aktiviteti investues		
Dividenti i paguar	(220,147,286)	(256,015,638)
Mjetet monetare neto të përdorura në aktivitetin investues	(220,147,286)	(256,015,638)
Mjetet monetare dhe ekuivalentë të tyre në fillim të vitit	232,563,799	112,288,985
Rritje neto në mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre gjatë vitit	(27,707,031)	120,274,814
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre në fund të vitit (Shenimi 6)	204,856,768	232,563,799

Pasqyra e fluksit të parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitura në faqet 160 deri në 182, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

1. HYRJJE

Raiffeisen INVEST- Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive" sh.a. ("Shoqëria") është një shoqëri aksionere shqiptare me qendër në Tiranë. Shoqëria është regjistruar në Regjistrin Tregtar të Shqipërisë nga Gjykata e Tiranës me vendimin nr. 33825, i datës 18 korrik 2005. Zyrat qendrore ndodhen në Bulevardin "Bajram Curri", ETC, Kati i 10-të, Tiranë.

Shoqëria është licensuar nga Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare më 7 korrik 2005 (License Nr. 2) për të vepruar si shoqëri administruese e Fondeve të Pensionit Vullnetar në mbledhjen dhe investimin e fondeve të pensionit vullnetar dhe kryerjen e pagesave të pensionit. Gjithashtu, shoqëria është licensuar nga Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare më 13 dhjetor 2011 (License Nr. 1) për të vepruar si shoqëri administruese e aseteve të sipërmarrjeve të investimeve kolektive.

Raiffeisen Invest sh.a mbikqyret nga Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare, në përputhje me dispozitat e ligjit nr. 9572, datë 03 korrik 2006 "Për Autoritetin e Mbikqyrjes Financiare", ligjit nr.10197, datë 10 dhjetor 2009 "Për fondet e pensionit vullnetar" dhe ligjit nr.10198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive".

Aktiviteti kryesor i Shoqërisë është:

- Menaxhimi i fondit të pensionit vullnetar nëpërmjet mbledhjes dhe investimit të fondeve bazuar në Ligjin nr. 10197, të datës 10 dhjetor 2009 "Mbi fondet e pensionit vullnetar", si dhe në përputhje me parimin e shpërndarjes së rrezikut (diversifikimit), si qëllim për të siguruar përfitime pensioni për personat që janë anëtarë të fondit. Shoqëria mund të sigurojë gjithashtu kryerjen e pagesave të pensionit.
- Të themeloje dhe/ose të menaxhojë Sipërmarrje të Investimeve Kolektive bazuar në Ligjin nr. 10198, të datës 10 dhjetor 2009 "Mbi sipërmarrjet e investimeve kolektive".
- Të përformojë aktivitete të tjera siç përshkruhet në Ligjin nr. 10198, të datës 10 dhjetor 2009 "Mbi sipërmarrjet e investimeve kolektive".

Pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016 janë autorizuar për tu publikuar nga Bordi Drejtues më 15 mars 2017. Aprovimi i këtyre pasqyrave nga Aksionari, do të merret në Mbledhjen Vjetore të Zakonshme.

Këshilli i Administrimit si organi qendror i Shoqërisë përbëhet nga 8 anëtarë si më poshtë:

Znj. Donalda GJORGA	Kryetare e Këshillit të Administrimit
Znj. Christa GEYER	Zv/Kryetare e Këshillit të Administrimit
Znj. Vilma BAÇE	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Znj. Alda SHEHU	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Zj. Barbora VALKOVA	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Zj. Vanita NIKOLLA	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Z. Resmi HIBRAJ	Anëtar i Këshillit të Administrimit
Znj. Edlira KONINI	Anëtare e Këshillit të Administrimit

Administratorët janë:

Z. Resmi Hibraj	Administrator i Përgjithshëm
Zj. Edlira Konini	Zv/Administratore e Përgjithshme

2. PËRMBLEDHJE TË POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL

a) Bazat e përgatitjes

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") me metodën e kostos historike, siç modifikohet nga njohja fillestare e instrumenteve financiare bazuar në vlerën e drejtë dhe në matjen e instrumentave financiare të kategorizuara si me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes. Politikat kontabël kryesore të aplikuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë përcaktuara më poshtë. Këto politika janë aplikuar në mënyrë vazhdueshme në të gjitha periudhat e treguara, përveçse kur përcaktohet ndryshe:

2. PËRMBLEDHJE TË POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

b) Monedha funksionale dhe raportuese

Këto pasqyra financiare janë prezantuar në LEK shqipëtar ("LEK"), e cila është monedha e përdorur dhe prezantuese e Shoqërisë.

c) Fondet nën administrim

Shoqëria vepron si Shoqëri Administruese për fondet e mëposhtme:

- Fondi me Kontribute të Përcaktuara "Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen" i aprovuar nga Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare më 18 tetor 2010;
- "Raiffeisen Prestigj"- fond investimi i cili u aprovua nga Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare më 13 dhjetor 2011;
- "Raiffeisen Invest Euro"- fond investimi i cili u aprovua nga Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare më 26 shtator 2012.

Politikat kontabël të treguara më poshtë janë aplikuar në mënyrë të vazhdueshme në këto pasqyra financiare.

d) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të datës së transaksionit. Aktivitet monetare dhe detyrimet të nominuara në monedhë të huaj në datën e raportimit rikonvertohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të asaj date.

Fitimi ose humbja nga monedhat e huaja mbi zërat monetarë është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të konvertuar me kursin e këmbimit në fund të periudhës. Aktivitet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj të cilat maten me vlerën e drejtë rikonvertohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të datës së përcaktimit të vlerës së drejtë. Ndryshimet nga monedhat e huaja të cilat lindin nga rikonvertimi njihen në fitim ose humbje.

Kurset zyrtare të aplikueshme të Shoqërisë (LEK në njësi të monedhës së huaj) për monedhat kryesore më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 janë si më poshtë:

	31 Dhjetor 2016		31 Dhjetor 2015	
	Fund viti	Mesatare	Fund viti	Mesatare
Dollar i Shteteve të Bashkuara (USD)	128.17	124.12	125.79	125.96
Monedha e Bashkimit Evropian (EUR)	135.23	137.35	137.28	139.74

e) Të ardhura nga administrimi i fondeve

Të ardhurat përfshijnë vlerën e drejtë të shumës së arkëtuar ose të arketueshme nga shitja e produkteve dhe shërbimeve gjatë kursit normal të aktivitetit të Shoqërisë. Shoqëria i njeh të ardhurat kur shuma e të ardhurave mund të matet me besueshmëri, është e mundshme që benefite ekonomike nga e ardhura do të rrjedhin tek klienti dhe kriteret specifike janë arritur për secilën nga aktivitetet e Shoqërisë siç përshkruhet më poshtë.

Të ardhurat nga administrimi i fondeve njihen në bazë ditore si një përqindje e përcaktuar e Vlerës Neto të Aktivit për secilin nga Fondet. Përqindjet e aplikuara për secilin nga Fondet janë përcaktuar siç vijon: Fondi Prestigj — 1.25 % (vjetor) të vlerës neto të aktivit, Fondi pension — 1.5 % (vjetor) të vlerës neto të aktivit, Fondi i Investimit Euro — 1.5% (vjetor) të vlerës neto të aktivit.

f) Të ardhurat nga investimet

Të ardhurat dhe shpenzimet nga investimet njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve dhe të ardhurave gjithëpërfshirëse duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma e interesit efektive është norma që zbret saktësisht pagesat dhe arkëtimet të përlogaritura të së ardhmes gjatë jetëgjatësisë së pritur të aktivitet ose detyrimit financiar (ose, nëse e përshtatshme, një periudhë më e shkurtër) në vlerën aktuale të aktivitet ose detyrimit. Norma e interesit efektiv është përcaktuar në njohjen fillestare të aktivitet dhe detyrimit financiar dhe nuk rishikohet më pas.

Përlogaritja e normës së interesit efektiv përfshin të gjitha tarifatat e paguara ose të marra, kosto e transaksionit, dhe zbritjet ose çmimet që janë një pjesë integrale e normës së interesit. Kostot e transaksionit janë kosto shtese të cilat i atribuohen në mënyrë direkte blerjes, emetimit ose shitjes së aktivitet ose detyrimit financiar.

g) Shpenzimet operative

Shpenzimet operative njihen në momentin që shkaktohen.

2. PËRMBLEDHJE TË POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

h) Përfitimet e punonjësve

- *Planet e kontributeve të përcaktuara*

Shoqëria jep kontribute sigurie shoqërore të detyrueshme të cilat sigurojnë përfitime pensioni për punonjësit e saj mbas daljes në pension. Detyrimi për këto kontribute në planet e pensionit të kontributeve të përcaktuara njihen si një shpenzim në momentin kur ato ndodhin. Autoritetet lokale janë përgjegjëse për sigurimin e pragut ligjor minimal për pensionet në Shqipëri sipas një plani pensioni kontributesh të përcaktuar.

- *Pagesa e lejeve vjetore*

Shoqëria njih si një detyrim shumë e pazbritur të kostos së përlllogaritur në lidhje me lejet vjetore të cilat priten të paguhen në këmbim të shërbimit të punonjësit për periudhën e plotësuar.

- *Përfitimet afat-shkurtra*

Detyrimet për përfitimet afat-shkurtra të punonjësve maten në një bazë të pa-zbritshme dhe ngarkohen si shpenzime gjatë sigurimit të shërbimit.

i) Shpenzimi i tatim fitimit

Shpenzimi i tatim fitimit përfshin tatimin aktual dhe tatimin e shtyrë. Shpenzimi i tatim fitimit njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve dhe të ardhurave gjithëpërfshirëse përveç se në rastet kur lidhet me zëra të cilët njihen direkt në kapital, pasi në një rast të tillë njihet në kapital. Tatimi aktual është tatimi i pagueshëm i parashikuar mbi fitimin e tatueshëm për vitin, duke përdorur norma tatimi në fuqi ose konsiderohen në fuqi në periudhën e raportimit, dhe çdo ndryshim në tatimin e pagueshëm në respekt të viteve të mëparshme.

Tatimi i fitimit të shtyrë njihet sipas metodës së detyrimeve të bilancit, si pasojë e ekzistencës së diferencave të perkohshme midis vlerës së mbartur të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime të raportimit financiar dhe vlerave të përdorura për qëllime tatimore. Tatimet e shtyra maten me normat e tatimit të cilat priten ti aplikohen diferencave të perkohshme kur ato ndryshojnë, bazuar në ligjet në fuqi ose që konsiderohen në fuqi në periudhën e raportimit. Një aktiv tatimor i shtyrë njihet vetem nëse është e mundshme që fitime të tatueshme të së ardhmes do të jenë të disponueshme kundrejt të cilit zbritjet mund të shfrytëzohen. Aktivet tatimore të shtyra të rishikohen gjatë çdo periudhe raportimi dhe zbriten deri sa nuk është me e mundshme që përfitimet tatimore të realizohen. Tatime fitimi shtesë që lindin nga shpërndarja e dividendit njihen në të njëjtën kohë që njihet detyrimi për të paguar dividendin.

j) Aktive dhe detyrimet financiare

i Njohja

Aktivt financiarë njihen në pasqyrën e pozicionit financiar në ditën kur entiteti bëhet pale kontraktuale në lidhje me një instrument në perputhje me blerjen e rregullt të tij. Një mënyrë e rregullt blerjeje ose shitjeje e një instrumenti financiar njih si datë kontabilizimi të aktivitetit, datën e shlyerjes. Dita e shlyerjes është dita kur aktivi i lëvrohet entitetit. Dita e shlyerjes i referohet a) njohjes së aktivitetit në ditën kur ai merret nga entiteti b) ç'regjistrimit të aktivitetit dhe njohjes së fitimit/humbjes neto nga shitja në ditën kur ai lëvrohet/dërgohet nga entiteti. Kur aplikohet dita e shlyerjes, entiteti kontabilizon çdo ndryshim në vlerën e drejtë të aktivitetit gjatë periudhës midis datës së tregtimit dhe datës së shlyerjes. Me fjalë të tjera, ndryshimi në vlerë nuk njihet për aktivitet të mbajtura me kosto ose kosto të amortizuar; njihet si fitim ose humbje për aktivitet e klasifikuar si aktive financiare të njohura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes; njihet në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse për aktivitet e vlefshme për shitje.

Detyrimet njihen fillimisht në datën kur entiteti bëhet pale e kontratës.

ii Çregjistrimi

Shoqëria çregjistron një aktiv financiar kur mbarojnë të drejtat kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare nga aktivi financiar, ose kur të drejtat për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale të aktivitetit financiar janë transferuar në një transaksion me të cilin transferohen kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktivitetit financiar. Fondi nuk njih një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale janë përbushur, ndërprerë apo kanë përfunduar.

Shoqëria merr pjesë në transaksione me anë të të cilave transferon aktive të njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por mban të gjitha ose kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit të transferuar, ose një pjesë të tyre. Nëse të gjitha ose kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet mbahen, atëherë aktivitet e transferuara nuk çregjistrohen nga pasqyra e pozicionit financiar.

Në transaksionet në të cilat Shoqëria as nuk mban dhe as nuk transferon rreziqet dhe përfitimet e pronësisë mbi aktivitet financiare, aktivi ç'regjistrohet nëse kontrolli mbi to humbet.

iii Matja e vlerës së drejtë

Pas njohjes fillestare të gjitha aktivitetit financiarë (përveç atyre të mbajtura deri në maturitet) maten me vlerën e drejtë. Përkufizimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare është përcaktuar duke përdorur teknika të vlerësimit. Metodat e vlerësimit përfshijnë teknikën e vlerës aktuale neto, metodën e flukseve monetare të skontuara dhe krahasimin me instrumente të tjerë të ngjashëm, për të cilat ekzistojnë çmime tregu dhe metoda vlerësimi. Ndryshimet në vlerën e drejtë janë njohur menjëherë në pasqyrën përmbljedhëse të të ardhurave.

2. PËRMBLEDHJE TË POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

j) Aktive dhe detyrimet financiare (vazhdim)

iv. Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit

Në çdo datë raportimi Shoqëria vlerëson, nëse ka një evidence objektive që aktivet financiare, të cilat nuk mbahen me vlerën e drejtë përmes fitim - humbjes, janë zhvlerësuar. Aktivet financiare zhvlerësohen kur evidenca objektive paraqet që një ngjarje që sjell humbje ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit dhe që ngjarja që sjell humbje ka ndikim në flukset e ardhshme të parasë së aktivitetit, të cilat mund të maten me besueshmëri.

v. Investime të mbajtura deri në maturim

Investimet e mbajtura deri në maturim janë aktive financiare me pagesa fikse ose të përcaktuara dhe maturitet të fiksuar që Shoqëria ka synimin e qartë dhe aftësinë për të mbajtur deri në maturim, dhe të cilat nuk janë përcaktuar me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes ose në dispozicion për shitje. Investimet e mbajtura deri në maturim mbahen me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Çdo shitje ose riklasifikim i shumave të konsiderueshme të investimeve të mbajtura deri në maturim që nuk janë afër maturimit të tyre do të rezultonte në riklasifikimin e të gjitha investimeve të mbajtura deri në maturim si të disponueshme për shitje, dhe do të parandalonte Shoqërinë të klasifikonte letrat me vlerë për qëllime investimi si instrumenta të mbajtura deri në maturim për periudhën aktuale dhe gjatë dy viteve financiare pasuese.

vi. Investimeve të mbajtura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Shoqëria mban disa instrumenta me vlerën e drejtë, me ndryshimet e vlerës së drejtë të njohura menjëherë në fitim ose humbje. Një prezantim të detajuar të matjeve të vlerës së drejtë mund ta gjeni në shënimin 8 dhe 9.

k) Mjetet monetare dhe ekuivalentë të tyre

Mjetet monetare dhe ekuivalentë të tyre përfshijnë aktive financiare shumë likuide me maturitet më të vogël se tre muaj, të cilat janë subjekt i rrezikut të parëndësishëm në ndryshimet e vlerës së tyre të drejtë, dhe përdoren nga Shoqëria në menaxhimin e angazhimeve të saj afat-shkurtra. Mjetet monetare dhe ekuivalentet e saj mbahen në pasqyrën e pozicionit financiar me koston e amortizuar.

l) Aktive afatgjata materiale

- Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve afatgjata materiale paraqiten me kosto minus zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë. Kosto përfshin shpenzime që janë drejtpërdrejt të ngarkueshme për blerjen e aktivitetit, kosto e aktiveve të ndërtaura nga vetë Shoqëria që përfshin koston e materialeve dhe të fuqisë punëtore, si dhe ndonjë kosto tjetër që lidhet drejtpërdrejt me vënien e aktivitetit në vendin dhe kushtet e nevojshme që ai të jetë i përdorshëm në mënyrën e synuar nga Drejtërimi dhe koston e çmontimit dhe kthimit të vendndodhjes në kushtet e duhura.

Kur pjesë të një elementi të aktiveve afatgjata materiale kanë jetëgjatësi të dobishme të ndryshme, ato kontabilizohen si elementë të veçanta të aktiveve afatgjata materiale.

- Kosto vijuese

Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një elementi të aktiveve afatgjata materiale njihet në vlerën e mbartur të elementit nëse është e mundshme që përfitime ekonomike, në të ardhmen që i atribuohen atij elementi, do të rrjedhin në Shoqëri, dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Koston e shërbimeve ditore të aktiveve afatgjata materiale njihen në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave në momentin kur ndodhin.

- Amortizimi

Amortizimi njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve duke përdorur metodën e vlerës së mbetur. Normat vijore të amortizimit janë si më poshtë:

Kategoria e aktiveve	2016	2015
Pajisje zyre	20%	20%
Pajisje informatike	25%	25%
Automjete	20%	20%

m) Aktivet afatgjata jomateriale

Aktivitet afatgjata jomateriale të blera nga Shoqëria paraqiten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë. Shpenzimet e mëvonshme mbi aktivitet afatgjata jomateriale kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime lidhen me rritjen e përfitimit të ardhshëm ekonomik prej aktivitetit. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën që ndodhin në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave.

2. PËRMBLEDHJE TË POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

m) Aktivet afatgjata jomateriale (vazhdim)

Amortizimi njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve duke përdorur metodën e vlerës së mbetur. Norma vjetore e amortizimit është 25%.

n) Aktive dhe detyrime të tregtueshme

Aktivët dhe detyrimet e tregtueshme janë ato aktive dhe detyrime që Shoqëria i blen ose i mban kryesisht për qëllimin e shitjes ose riblerjes në periudhën afatshkurtër, ose i mban si pjesë e portofolit, i cili përdoret për ruajtjen e pozicionit, ose për përfitime afatshkurtra. Aktivët dhe detyrimet e tregtueshme, fillimisht njihen me kosto dhe më vonë maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar, duke i kaluar kostot direkte të transaksionit si fitim ose humbje në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse, çdo fitim ose humbje si pasojë e ndryshimit në vlerën e drejtë.

3. VLERËSIME DHE GJYKIME KONTABËL

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon që drejtimi të kryejë gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave dhe shumave të raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga ato të vlerësuara.

Vlerësimet dhe supozimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve kontabël njihen në periudhën në të cilën vlerësimi rishikohet dhe në periudhat e ardhshme nëse kanë ndikim. Në veçanti, informacioni mbi elementët e rëndësishëm të vlerësimit të pasigurive dhe gjykimeve kritike për aplikimin e politikave kontabël që kanë efekt material në vlerat kontabël të pasqyrave financiare jepet në shënimet 21 and 22.

4. ADOPTIMI I STANDARDEVE DHE INTERPRETIMEVE TË REJA OSE TË RISHIKUARA

Standartet e reja dhe të rishikuara të mëposhtme u bënë efektive për Shoqërinë duke filluar nga data 1 Janar 2015:

Standartet e mëposhtme, të cilat janë kryesisht amendime të standardeve ekzistuese dhe interpretime të nxjerra nga Bordi Ndërkombëtar i Standardeve Kontabël janë efektive për periudhën aktuale.

- Ndryshimet e SNK 19 "Përfitimet e punonjësve" – Përcaktimi i planeve të përfitimit: Kontributet e Punonjësve (efektive për periudhat që fillojnë nga 1 Qershor 2014),
- Ndryshime në standartet e ndryshme "Përmirësimet e SNRF-ve (cikli 2010-2012)" – Ndryshime që rezultojnë nga rishikimi vjetor që u është bërë SNRF-ve (SNRF 2, SNRF 3, SNRF 8, SNRF 13, SNK 16, SNK 24 dhe SNK 38) kryesisht me qëllim që të shmangen mospërputhjet dhe të qartësohet formulimi i standartit (ndryshimet duhet të zbatohen për periudhat vjetore që fillojnë nga data 1 Korrik 2014),
- Ndryshime në standartet e ndryshme "Përmirësimet e SNRF-ve (cikli 2011-2013)" - Ndryshime që rezultojnë nga rishikimi vjetor që u është bërë SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 3, SNRF 13 dhe SNK 40), kryesisht me qëllim që të shmangen mospërputhjet dhe të qartësohet formulimi i standartit (ndryshimet duhet të zbatohen për periudhat vjetore që fillojnë nga data 1 Korrik 2014).

Adaptimi i këtyre ndryshimeve tek standartet ekzistuese nuk ka çuar në ndryshime për sa i përket politikave kontabël të Shoqërisë.

5. DEKLARIME TË REJA KONTABËL

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet, përmirësimet dhe interpretimet e mëposhtme ishin publikuar por akoma nuk ishin në fuqi. Asnjë prej tyre nuk pritet të ketë efekt material në pasqyrat e Shoqërisë.

- **SNRF 9 "Instrumentat financiare"** (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 janar 2018),
- **SNRF 14 "Rregullimi i Llogarive të Shtyra"** - (efektive duke filluar 1 Janar 2016 e në vazhdim)
- **SNRF 15 "Të ardhura nga Kontratat me Klientët"** dhe ndryshime të mëtejshme (efektive duke filluar 1 Janar 2018 e në vazhdim),
- **SNRF 16 "Qiratë"** (efektive duke filluar 1 Janar 2019 e në vazhdim),
- **Ndryshime në SNRF 10 "Pasqyrat financiare të konsoliduara" dhe SNK 28 "Investime në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta"**- Shitja apo kontributi i pasurive ndërmjet një investitori dhe bashkëpunetori të tij ose sipërmarrje të përbashkët (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNRF 10 "Pasqyrat financiare të konsoliduara" dhe SNRF 12 "Dhënia e informacioneve shpjeguese për përfshirje me entitete të tjera" dhe SNK 28 "Investime në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta"** - Subjektet e investimeve: Përrjashtim konsolidimi (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNRF 11 "Marrëveshjet e përbashkëta"** - Kontabiliteti për blerjet e interesave në operacionet e përbashkëta (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNK 1 "Paraqitja e pasqyrave financiare"** - Iniciativat e zbulimit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshimet në SNK 7 "Pasqyra e Fluksit të Parasë"** - Nisma Për Paraqitje (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janar 2017),
- **Ndryshime në SNK 12 "Tatimet mbi të ardhurat"**, - Njohja e aktiveve tatimore të shtyra për Humbjet e Perealizuara (efektive për vjetore periudhat që fillojnë më ose pas datës 1 Janar 2017)
- **Ndryshime në SNK 16 "Prona, Impiantet dhe Pajisjet" dhe SNK 38 "Aktive jo-materiale"** - Sqarim i metodave të pranueshme të zhvleresimit dhe amortizimit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNK 16 "Prona, Impiantet dhe Pajisjet" dhe SNK 41 "Agrobiznesi"** - Agrobiznes: Bimët bartesi (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNK 27 "Pasqyrat financiare individuale"** - Metoda e kapitalit në pasqyrat financiare individuale (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në disa standarde "Përmirësimet e SNRF-ve (2012-2014)"** që rezultojnë nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF-ve (SNRF 5, SNRF 7, SNRF13, SNK 19, SNK 34) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e fjalëve (ndryshimet duhet të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016).

Shoqëria ka vendosur të mos i adaptojë këto standarde, rishikime dhe interpretime përpara datave efektive të tyre. Drejtimi parashikon se adoptimi i këtyre standarteve nuk do të ketë impakt material në pasqyrat financiare të Shoqërisë në periudhën fillestare të zbatimit.

6. PARAJA DHE EKVIVALENTËT E SAJ

Paraja dhe ekuivalentët e saj janë mbajtur me kosto të amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar dhe përbëhen nga:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Llogari në banka në lek	29,856,768	37,563,799
Depozita në lek	175,000,000	195,000,000
Totali	204,856,768	232,563,799

Në datë 31 Dhjetor 2016 depozitat janë si më poshtë:

	Vlera Nominale	Data e vendosjes	Data e maturimit	Norma e interesit
	25,000,000	08.07.2016	06.01.2017	0.10%
	150,000,000	14.12.2016	06.01.2017	0.10%
Totali	175,000,000			

Në datë 31 Dhjetor 2015 depozitat janë si më poshtë:

	Vlera Nominale	Data e vendosjes	Data e maturimit	Norma e interesit
	50,000,000	07.12. 2015	07.03.2016	0.50%
	70,000,000	08.11.2015	05.02.2016	0.35%
	75,000,000	08.11.2015	06.01.2016	1.10%
Totali	195,000,000			

7. LLOGARI TË ARKËTUESHME NGA FONDET

Shumat e arkëtueshme nga fondet i përkasin komisioneve të administrimit për muajin të dhjetor të pagueshme nga të tre Fondet në Administrimin të Shoqërisë, si dhe penaltiteteve për tërheqje të parakohshme nga Fondi i Pensionit Vullnetar (të tjera) dhe janë si më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Të arkëtueshme nga fondi i Investimit Prestigj	55,391,852	59,994,083
Të arkëtueshme nga fondi i Investimit EURO	17,262,167	13,270,186
Të arkëtueshme nga fondi i Pensionit	520,886	405,977
Të tjera	883,313	699,850
Totali	74,058,218	74,370,096

8. AKTIVE FINANCIARE TË MBAJTURA DERI NË MATURIM

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Afat-shkurtra	-	-
Vlera nominale	-	-
Zbritje e pa-amortizuar		

8. AKTIVE FINANCIARE TË MBAJTURA DERI NË MATURIM (VAZHDIM)

	31 December 2016	31 December 2015
Afat-gjata		
Vlera nominale	20,000,000	20,000,000
Interesi i përlogaritur	152,000	152,000
Totali	20,152,000	20,152,000

Obligacionet e Qeverisë me 31 Dhjetor 2016 përbëhen nga obligacione 5-vjeçare të nominuar në Lek të emtuar nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë me normë kuponi 6,6% dhe bonde 7-vjeçare të nominuar në Lek të emtuar nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë me normë kuponi 7,38%. Kuponi paguhet çdo 6-muaj.

	Vlera nominale	(Skonto) / Prim i paamortizuar	Interesa të përlogaritura	Vlera kontabël
Bono thesari				
Obligacione qeveritare	20,000,000	-	152,000	20,152,000
Më 31 Dhjetor 2016	20,000,000	-	152,000	20,152,000

	Vlera nominale	(Skonto) / Prim i paamortizuar	Interesa të përlogaritura	Vlera kontabël
Bono thesari				
Obligacione qeveritare	20,000,000	-	152,000	20,152,000
Më 31 Dhjetor 2015	20,000,000	-	152,000	20,152,000

Lëvizjet në vlerat nominale të aktiveve të mbajtura deri në maturim paraqiten si me poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Më 1 janar	20,000,000	45,000,000
Blerje gjatë vitit	-	-
Të maturuara gjatë vitit	-	(25,000,000)
Më 31 dhjetor	20,000,000	20,000,000

9. AKTIVE AFATGJATA MATERIALE, NETO

	Automjete	Pajisje zyre dhe informatike	Totali
Kosto			
Gjendja më 1 Janar 2015	7,484,139	11,790,440	19,274,579
Shtesa	10,999,710	476,649	11,476,359
Pakësime			-
Gjendja më 31 Dhjetor 2015	18,483,849	12,267,089	30,750,938
Shtesa		1,696,116	1,696,116

9. AKTIVE AFATGJATA MATERIALE, NETO (VAZHDIM)

Pakesime	1,541,980		1,541,980
Gjendja më 31 Dhjetor 2016	16,941,869	13,963,205	30,905,074
Zhvlërësimi i akumuluar			
Gjendja më 1 Janar 2015	2,752,179	3,176,465	5,928,644
Shpenzimi i vitit	946,392	2,154,121	3,100,513
Pakësime			-
Gjendja më 31 Dhjetor 2015	3,698,571	5,330,586	9,029,157
Shpenzimi i viti	2,786,257	1,766,198	4,552,455
Pakesime	565,239		565,239
Gjendja më 31 Dhjetor 2016	5,919,589	7,096,784	13,016,373
Vlera e mbetur			
Më 31 Dhjetor 2015	14,785,278	6,936,503	21,721,781
Më 31 Dhjetor 2016	11,022,280	6,866,421	17,888,701

Nuk ka aktive të lëna si kolaterale më 31 Dhjetor 2016 (2015: asnjë),

10. AKTIVE AFATGJATA JOMATERIALE, NETO

Aktivët afatgjatë jomateriale përfshijnë software të përdorura nga Shoqëria:

	Programe Kompjuterike
Kosto	
Gjendja më 1 Janar 2015	19,644,342
Shtesa	2,382,380
Pakësime	
Gjendja më 31 Dhjetor 2015	22,026,722
Shtesa	1,047,600
Pakësime	235,152
Gjendja më 31 Dhjetor 2016	22,839,171
Zhvlërësimi i akumuluar	
Gjendja më 1 janar 2015	8,472,999
Shpenzimi i vitit	3,462,924
Pakësime	
Gjendja më 31 Dhjetor 2015	11,935,923
Shpenzimi i viti	2,655,201
Pakesime	235,152
Gjendja më 31 Dhjetor 2016	14,355,972

10. AKTIVE AFATGJATA JOMATERIALE, NETO (VAZHDIM)

Vlera e mbetur

Më 31 Dhjetor 2015 **10,090,800**

Më 31 Dhjetor 2016 **8,483,199**

11. DETYRIME TË TJERA

Detyrimet e tjera dhe provigjonet për detyrime dhe pagesa përbëhen si më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Detyrime për Banken Kujdestare	4,929,792	4,901,432
Detyrime për Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare	2,772,239	1,921,391
Shpenzime të përlogaritura auditimi	1,548,420	862,422
Tatim mbi të ardhurat nga punësimi	306,429	853,630
Detyrime për sigurimet shoqërore	364,234	470,652
Furnitorë	1,659,277	54,213
Të tjera	14,164,247	5,986,880
Totali	25,744,638	15,050,620

12. KAPITALI AKSIONAR

Me 31 Dhjetor 2016 dhe 2015, kapitali aksionar i regjistruar është 90,000,000 Lek i përbërë nga 12,857 aksione me vlerë nominale prej 7,000.08 Lek secili. Aksioneri i vetëm i Shoqërisë është Raiffeisen Bank sh.a.

13. REZERVA LIGJORE

Bazuar në ligjin nr. 9901 datë 14 prill 2008 "Për tregtarët dhe shoqëritë e tregtare" si dhe statutin e Shoqërisë, Shoqëria mban një rezervë ligjore dhe transferon çdo vit 5% të fitimit neto të realizuar në vitin financiar paraardhës derisa shuma të arrijë 10% të vlerës së kapitalit, Duke qënë se rezerva ligjore e ka arritur nivelin 10% të vlerës së kapitalit, nuk ka patur ndryshim në rezervën ligjore gjatë vitit 2016.

14. TARIFA TË ADMINISTRIMIT TË FONDEVE

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Raiffeisen Prestigj	705,392,908	697,009,380
Raiffeisen Invest Euro	197,145,210	160,402,394
Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen	5,544,710	4,118,067
Totali	908,082,828	861,529,841

Të ardhurat e administrimit të Fondeve llogariten mbi Vlerën Neto të Aktiveve ditore për secilin fond, bazuar në tarifat

14. TARIFA TË ADMINISTRIMIT TË FONDEVE (VAZHDIM)

e përcaktuara, të detajuara si më poshtë:

- Fondi Pretigj – 1.25% (vjetore) e vlerës neto të aktiveve;
- Fondi Pensionit – 1.5% (vjetore) e vlerës neto të aktiveve;
- Fondi Raiffeisen Invest Euro – 1.5% (vjetore) e vlerës neto të aktiveve,

Shpenzimi llogaritet në bazë ditore.

15. TË ARDHURA NGA INTERESI

Të ardhurat nga interesi sipas kategorive përbëhen si më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Obligacione të qeverisë	1,359,000	7,028,037
Kuota ne fonde investimi		2,086,736
Depozita me afat dhe llogari rrjedhese	509,329	653,753
Bono thesari	-	637,525
	1,868,329	10,406,051

16. SHPENZIME PERSONELI

Kosto e personelit përbëhet nga si më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Paga, shpërblime	36,654,135	35,324,591
Sigurime shoqërore	2,541,183	2,627,966
Kosto të tjera të personelit	1,714,082	1,756,750
Totali	40,909,399	39,709,307

17. SHPENZIME TË PËRGJITHSHME DHE ADMINISTRATIVE

Shpenzimet e përgjithshme administrative përbëhen nga si më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Shpenzime të tjera të administrimit të fondeve të pensionit dhe investimeve	333,077,450	312,284,698
Sponsorizime	89,356,460	60,268,079
Shpenzime për bankën depozitare	59,836,648	57,454,236
Tarifë për Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare	31,666,574	26,938,981
Shpenzime të shitjes me agjent	16,456,500	16,770,600
Shpenzime mirëmbajtje Invest 2/Bloomberg/Reuters	7,437,976	9,570,526
Komisione	4,925,908	4,839,951
Shpenzime për trajnim personeli	4,839,976	4,368,886
Qera	4,460,521	4,535,483

17. SHPENZIME TË PËRGJITHSHME DHE ADMINISTRATIVE (VAZHDIM)

Udhëtime dhe dieta	1,229,842	1,591,876
Siguracion	245,576	169,440
Shpenzime telefonike dhe internet	258,815	168,549
Taksa dhe TVSH	2,148,014	162,176
Noter dhe shpenzime ligjore	177,948	19,660
Të tjera	7,024,003	10,427,807
Totali	563,142,214	509,570,948

Shpenzimet e tjera të administrimit të fondeve të investimeve lidhen me marrëveshjen e bashkepunimit midis Raiffesien Bank sh.a dhe Raiffesien Invest sh.a, datë 03 Janar 2013 në baze të se ciles Raiffeisen Invest sh.a angazhohet të pajisë të gjithë investitorët e saj me një pakete shërbimesh bankare të ofruara nga Raiffesien Bank sh.a dhe të mbulojë nepermjet pagesave mujore të gjitha kostot e shërbimeve të përfshira në pakete. Duke filluar nga data 01 Maj 2016, kostoja e shërbimeve të paketës është 950 Lekë / për investitor. (2015 : 850 Lekë /investitor deri me 30 prill 2016)

Tarifa për Autoritetin e mbikëqyrjes Financiare bazohet në rregulloren nr. 18/1, 15 Shkurt 2010 të Bordit të Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare (të rishikuar në 6 tetor 2011), ku shoqëritë e administrimit të fondeve të pensioneve dhe të investimeve duhet të paguajnë kundrejt Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare një tarifë vjetore prej 0,05 përqind të Vlerës Neto të Aktiveve të Fondit (2015: 0,05 përqind të vlerës neto të aktiveve).

18. TATIM FITIMI

Shoqëria ka përcaktuar tatimin në fund të vitit në përputhje me legjislacionin shqiptar. Në vitin 2015, për shoqëritë shqiptare norma e tatimit është e barabartë me 15% (2015: 15%) e fitimit të tatueshëm. Më poshtë paraqitet rakordimi i tatimit mbi fitimin i përllogaritur me normën e aplikueshme të tatimit me fitimin kontabël:

	Përqindja efektive e tatimit	31 Dhjetor 2016	Përqindja efektive e tatimit	31 Dhjetor 2015
Fitmi përpara tatimit		298,690,736		323,948,703
Tatim fitimi i përllogaritur me 15% viti 2016 dhe 2015		44,803,610		48,592,305
Shpenzimet e pazbritshme		63,216,500		55,209,112
Tatim fitimi	36.16%	108,020,110	32.04%	103,801,417

Tatim fitimi i Shoqërisë rivlerësohet nga menaxhimi në fund të çdo periudhe raportimi. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatim fitimit që përcaktohen nga menaxhimi si më të mundshmet që të mos rezultojë në tatime shtesë, nëse pozicioni tatimor do të kontestohet nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore në fuqi ose që konsideroheshin në fuqi në fund të periudhës raportuese dhe në çdo gjykim ose rregullore tjetër për të tilla çështje. Detyrimet për gjopa, interesa dhe tatime të tjera nga tatim fitimi njihen duke u bazuar në vlerësimin më të mirë të menaxhimit për shpenzimin e nevojshëm për të mbyllur detyrimin në fund të periudhës raportuese.

19. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR

a) Të përgjithshme

Shoqëria ka ekspozim në rreziqet e mëposhtme në përdorimin e instrumentave financiare

- Rreziku i kreditimit
- Rreziku i likuiditetit
- Rreziku i tregut
- Rreziku operacional

Ky shënim prezanton informacionin për ekspozimin e Shoqërisë ndaj çdo rreziku të përmendur më sipër, objektivat, politikat dhe procedurat për matjen dhe administrimin e rrezikut si dhe për administrimin e kapitalit të shoqërisë.

19. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

a) Të përgjithshme (vazhdim)

Struktura e Administrimit të rrezikut

Bordi administrues ka përgjegjësinë e gjithanshme për themelimin dhe mbikqyrjen e kuadrit të drejtimit të rrezikut të shoqërisë. Bordi është përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të administrimit të rrezikut të shoqërisë. Politikat e administrimit të rrezikut janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet e hasura nga institucioni financiar për të vendosur kufizime dhe kontrolle dhe për të monitoruar zbatimin e këtyre kontrolleve. Politikat e administrimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet produktet dhe shërbimet e tregut. Shoqëria përmes standarteve dhe procedurave administrative synon të zhvillojë një mjedis kontrolli të disiplinuar dhe konstruktiv në të cilin çdo punonjës të kuptojë rolin dhe detyrat e tij.

b) Rreziku i kreditimit

Risku i kreditimit është risku i humbjeve financiare nëse një klient ose palë e tretë për një instrument financiar nuk arrin të përmbushë detyrimet kontraktuale. Për qëllime të raportimit të manaxhimit të rrezikut, Shoqëria konsideron këta elementë të ekspozimi të rrezikut (siç është rreziku i individit dhe rreziku i sektorit).

Këshilli i Administrimit të Shoqërisë e ka deleguar këtë përgjegjësi për manaxhimin të rrezikut të kreditimit tek Manaxhimi, i cili është përgjegjës për gabimet e rrezikut të kreditimit të Shoqërisë. Investimet e Shoqërisë janë në letra me vlerë të qeverisë shqiptare, ndaj Shoqëria është e ekspozuar vetëm ndaj rrezikut të kreditimit të qeverisë Shqiptare.

Ekspozimi maksimal kundrejt rrezikut të kreditimit është detajuar më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Paraja dhe ekuivalentët e saj	204,856,768	232,563,799
Llogari të arkëtueshme nga Fondet	74,058,2018	74,370,096
Aktive Financiare të mbajtura deri në maturim	20,152,000	20,152,000
Llogari të tjera të arkëtueshme	135,370	460,140
Totali	299,202,357	327,546,035

Cilësia e kredisë së aktiveve financiare është si më poshtë:

	Aktive Financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes		Aktive Financiare të mbajtura deri në maturim	
	2016	2015	2016	2015
As me vonesë as të zhvlerësuar, cilësia B +	-	-	20,152,000	20,152,000
Vlera neto	-	-	20,152,000	20,152,000

c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Shoqëria nuk do të jetë në gjendje të shlyejë detyrimet financiare në kohën e duhur.

Administrimi i rrezikut të likuiditetit

Qëndrimi i Shoqërisë në administrimin e likuiditetit është të sigurojë vazhdimisht likuiditet të mjaftueshëm për të shlyer detyrimet, si në kushtet normale, ashtu edhe në kushte të pafavorshme, pa pasur humbje të papranueshme, apo të dëmtoje emrin e saj. Tabela e mëposhtme paraqet flukset zbritëse të detyrimeve financiare në bazë të maturitit më të hershëm kontraktual ose flukseve të pritshme.

20. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

31 Dhjetor 2016						
	Deri në 1 muaj	1 deri 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivet						
Paraja dhe ekuivalentët e saj	204,856,768	-	-	-	-	204,856,768
Llogari të arkëtueshme nga fondet	74,058,218	-	-	-	-	74,058,218
Llogari të arkëtueshme të tjera	30,865	30,865	30,865	30,865	-	135,370
Investime të mbajtura deri në maturim	-	-	-	-	20,152,000	20,152,000
Totali	278,957,761	30,865	30,865	30,865	20,152,000	299,202,356
Detyrimet						
Detyrime të tjera	25,744,638	-	-	-	-	25,744,638
Totali	25,744,638	-	-	-	-	25,744,638
Rreziku i likuiditetit	253,213,123	30,865	30,865	30,865	20,152,000	273,457,718
Kumulative	253,213,123	253,243,988	253,274,853	253,305,718	273,457,718	273,457,718
31 Dhjetor 2015						
	Deri në 1 muaj	1 deri 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivet						
Paraja dhe ekuivalentët e saj	232,563,799	-	-	-	-	232,563,799
Llogari të arkëtueshme nga fondet	74,722,884	35,784	35,784	35,784	-	74,830,236
Investime të mbajtura deri në maturim	-	-	-	-	20,152,000	20,152,000
Totali	307,286,683	35,784	35,784	35,784	20,152,000	327,546,035
Detyrimet						
Detyrime të tjera	15,050,620	-	-	-	-	15,050,620
Totali	15,050,620	-	-	-	-	15,050,620
Rreziku i likuiditetit	292,236,063	35,784	35,784	35,784	20,152,000	312,495,415
Kumulative	292,236,063	292,271,847	292,307,631	292,343,415	312,495,415	312,495,415

20. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku ku ndryshimet në çmimet e tregut, si norma e interesit, rreziku i kursit të këmbimit dhe marzhi i kredisë do të ndikojnë të ardhurat e Shoqërisë ose vlerën e mjeteve financiare që ajo disponon, Qëllimi i administrimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe të kontrollojë ekspozimet e rrezikut financiar brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar fitimet e këtij rreziku.

Ekspozimi kundrejt rrezikut të normës së interesit

Rreziku kryesor kundrejt të cilit portofolet e tregëtimit janë të ekspozuara është rreziku i humbjes nga luhatjet e fluksese të mjeteve monetare ose vlera e drejtë e instrumentave financiarë si rrjedhojë e një ndryshimi në normat e interesit të tregut (Vlera Neto Aktuale e hendekut midis Aktiveve dhe Detyrimeve). Rreziku i normës së interesit menaxhohet kryesisht nëpërmjet monitorimit të hendekut të normave të interesit.

Aktivët financiarë që mbartin interes më 31 Dhjetor 2016 dhe 31 Dhjetor 2015 janë paraqitur më poshtë:

31 Dhjetor 2016						
	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 deri në 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivët						
Aktivët financiare të mbajtura deri në maturitet	-	-	-	-	20,152,000	- 20,152,000
Totali	-	-	-	-	20,152,000	- 20,152,000

31 Dhjetor 2015						
	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 deri në 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivët						
Aktivët financiare të mbajtura deri në maturitet	-	-	-	-	20,152,000	- 20,152,000
Totali	-	-	-	-	20,152,000	- 20,152,000

Menaxhimi i rrezikut të normave të interesit kundrejt limiteve të hendekut të normës së interesit plotësohet nëpërmjet monitorimit të ndjeshmërisë të Aktiveve dhe Detyrimeve financiare kundrejt disa situatave të normave të interesit standarde dhe jo-standarde. Situatat standarde që konsiderohen në mënyrë të rregullt përfshijnë rënien apo ngritjen paralele me 100 pike bazë (pb) në të gjitha kurbat e normës së interesit. Një analizë e ndjeshmërisë së Shoqërisë kundrejt një rritje ose zbritje në normat e interesit të tregut (duke supozuar lëvizje jo asimetrike përgjatë kurbës së normës së interesit dhe një pozicion financiar konstant) është si më poshtë:

2016		
Normat e interesit	Rritje 100 pb	Rënie 100 pb
Fitimi/(humbja) e vlerësuar në Lekë	-	-
2015		
Normat e interesit	Rritje 100 pb	Rënie 100 pb
Fitimi/(humbja) e vlerësuar në Lekë	-	-

Ekspozimi kundrejt rrezikut të kursit të këmbimit

Shoqëria nuk është e ekspozuar në mënyrë të konsiderueshme kundrejt rrezikut të kursit të këmbimit duke qënë se transaksionet në monedhë të huaj nuk janë të shpeshta. Rreziku i kursit të këmbimit menaxhohet duke përdorur parimin e krahasimit të aktiveve me detyrimet. Shoqëria nuk ka hyrë në transaksione me produkt derivativ të përfshirë më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015.

20. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

e) Rreziku operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjeve direkte ose indirekte të ardhur nga një sërë shkaqesh të lidhura me proceset e Shoqërisë, personelit, teknologjisë dhe infrastrukturës, dhe faktorë të jashtëm përveç rrezikut të kredisë, tregut dhe likuiditetit si dhe ato të ardhura nga kërkesat ligjore dhe rregullatore dhe standarde të sjelljes profesionale të pranuarra gjerësisht duke përfshirë rrezikun e reputacionit dhe atë strategjik. Qëllimi i Shoqërisë është të menaxhojë rrezikun operacional për të balancuar shmangjen e humbjeve financiare nëpërmjet kontrollit të procedurave që kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin. Përgjegjësia kryesore për zhvillimin dhe implementimin e kontrolleve për të adresuar rrezikun operacional i është caktuar Këshillit të Administrimit. Kjo përgjegjësi mbështetet nga zhvillimi i standardeve të përgjithshme të Shoqërisë për menaxhimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- ndarja e duhur e detyrave, përfshirë këtu autorizimin e pavarur të transaksioneve
- rakordimi dhe monitorimi i transaksioneve
- pajtueshmëria me kërkesat rregullatore dhe kërkesa të tjera ligjore
- dokumentimi i kontrolleve dhe procedurave
- vlerësim periodik i rreziqeve operationale me të cilat përballet Shoqëria, përshtatshmëria e kontrolleve dhe procedurave të lidhura me to
- raportimi i humbjeve operationale dhe veprimet korrigjuese të propozuara
- zhvillimi i planeve eventuale
- trajnime dhe zhvillime profesionale
- standardet etike dhe ato të biznesit
- zvogëlimi i riskut, përfshirë këtu siguracionet në rast se kjo është e aplikueshme

20. VLERAT E DREJTA TË AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE

Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë i aktiveve dhe detyrimeve financiare është e bazuar në çmimet e kuotuarat të tregut ose të agentëve për instrumentat financiarë të tregtuara në tregjet aktive. Për gjithë instrumentat e tjerë financiarë, vlera e drejtë përcaktohet duke përdorur teknika vlerësimi. Këto teknika përfshijnë teknikat e vlerës aktuale neto, metodën e flukseve monetare të zbritshme, krahasimin me instrumentat e ngjashme për të cilat ekzistojnë çmime tregu të verifikueshme, dhe modelet vlerësimi. Shoqëria mat vlerat e drejta duke përdorur hierarkinë e vlerës së drejtë të Nivelit 2, e cila reflekton rëndësinë e inputeve të përdorura gjatë matjeve, e shpjeguar si më poshtë:

Niveli 2: Teknikat e vlerësimit të bazuara në inpute të verifikueshme, direkt (psh çmimet) ose indirekt (psh bazuar në çmime). Kjo kategori përfshin instrumentat e vlerësuar duke përdorur: çmimet e kuotuarat në tregjet aktive për instrumentat e ngjashme; çmimet e kuotuarat për instrumenta identikë ose të ngjashëm në tregjet e konsideruara më pak se aktive; ose teknika të tjera vlerësimi ku të gjitha inputet e rëndësishme janë direkt ose indirekt të verifikueshme nga të dhënat e tregjeve.

Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare të cilat tregtohen në tregjet aktive është e bazuar në çmimet e kuotuarat të tregjeve ose agentëve. Për instrumentat financiarë që tregëtohen rrallë dhe për të cilat ka transparencë të ulët të çmimeve, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon shkallë të ndryshme vlerësimi të bazuara në likuiditetin, përqëndrimin, pasigurinë e faktorëve të tregjeve, supozimet për çmimet, dhe rreziqe të tjera që ndikojnë në një instrument specific.

Mjetet monetare

Mjetet monetare përfshijnë arkën dhe llogaritë rrjedhëse me bankat rezidente. Duke qënë se këto balanca janë afatshkrutra, vlera e tyre e drejtë konsiderohet e njëjtë me vlerën kontabël neto.

Aktive financiare të mbajtura me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Aktivet financiare të mbajtura me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes përfshijnë bonot e thesarit ose obligacionet qeveritare. Vlera e drejtë e këtyre investimeve është vlerësuar duke përdorur modelin e flukseve të mjeteve monetare të skontuar bazuar në një kurbë aktuale të normës së interesit të përshtatshme për periudhën e mbetur deri në maturitet. Investimet mbahen në vlerën e drejtë.

21. ANGAZHIME DHE DETYRIME E TË DREJTA TË KUSHTËZUARA

Kohë pas kohe dhe në rrjedhën normale të biznesit, kundrejt Shoqërisë mund të ngrihen ankesa. Mbi bazë të vlerësimeve vetjake dhe eksperiencës profesionale, menaxhimi mendon që nuk do ketë humbje materiale nga këto ankesa, dhe si rrjedhim nuk janë bërë provigjone në këto pasqyra financiare.

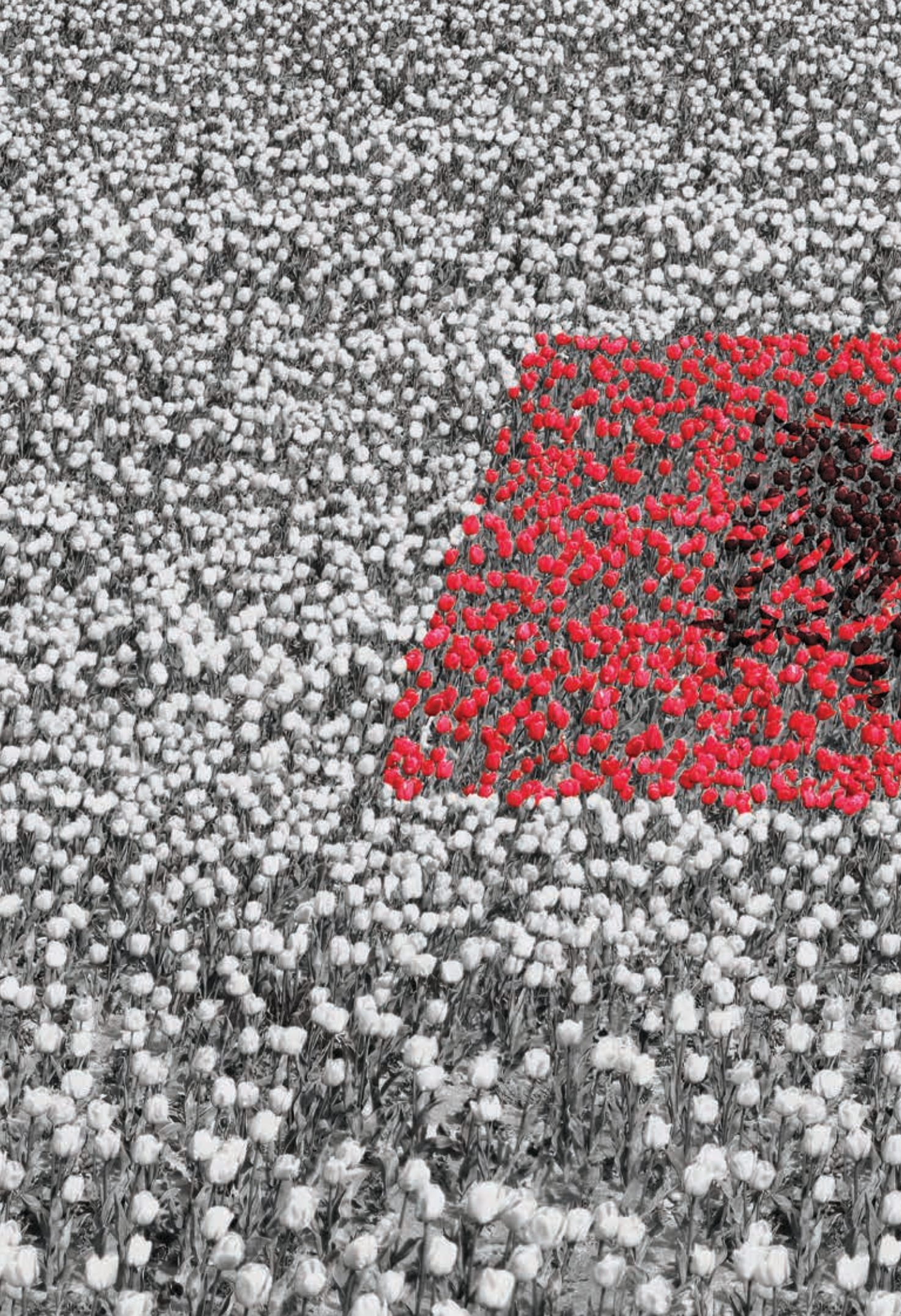
22. TRANSAKSIONET ME PALËT E LIDHURA

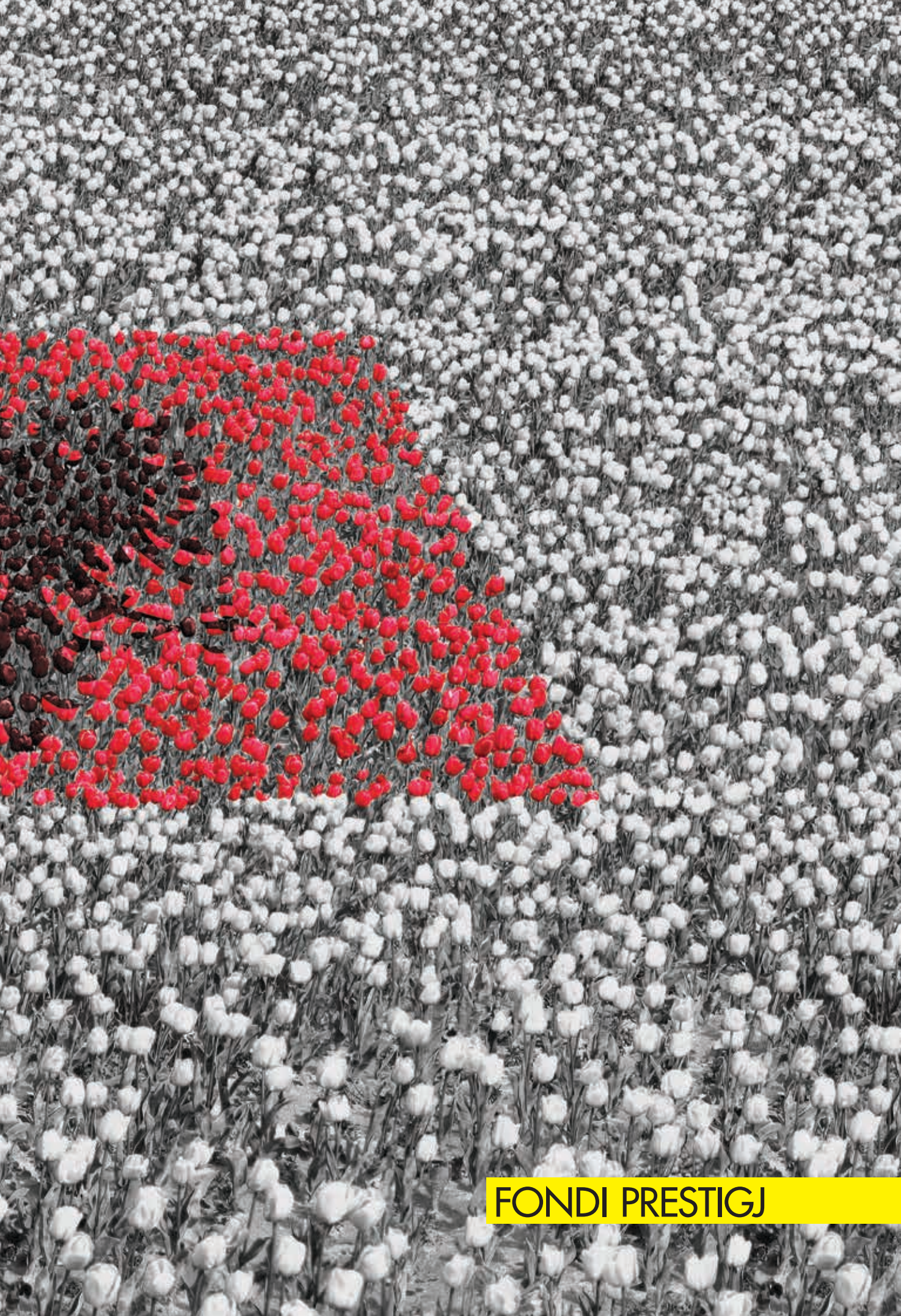
Palët përgjithësisht konsiderohen të lidhura nëse ato janë nën kontroll të përbashkët, ose një pale ka aftësinë të kontrollojë palën tjetër ose mund të ushtrojë influence të konsiderueshme kundrejt palës tjetër për të marrë vendime financiare apo operacionale. Duke konsideruar çdo marrëdhënie të mundshme me palët e lidhura, vëmendja drejtohet kundrejt thelbit të marrëdhënies, dhe jo thjesht formës ligjore të saj. Një transaksion me palët e lidhura është një transfertë rezervash, shërbimesh apo detyrimesh midis palëve të lidhura, pavarësisht nëse një çmim është paguar. Shoqëria ka një marrëdhënie palësh të lidhura me kompaninë mëmë, Raiffeisen Bank sh.a. Më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 Shoqëria ka hyrë në transaksionet dhe balancat e mëposhtme me palët e lidhura:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Pasqyra e pozicionit financiar		
Paraja dhe ekuivalentet e saj	202,007,846	232,488,033
Totali	202,007,746	232,488,033
Pasqyra e fitim-humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse		
Të ardhura		
Të ardhura nga transaksionet	908,082,828	861,529,841
Të ardhura/shpenzime neto nga komisionet	(160,518)	(137,056)
Totali	907,922,310	861,392,785
Shpenzime		
Pagesa për Drejtimin	11,776,445	11,312,349
Totali	11,776,445	11,312,349

24. NGJARJET PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Nuk ka ngjarje pas datës së raportimit, të cilat mund të kërkojnë rregullim ose prezantim në pasqyrat financiare.

FONDI PRESTIGJ

RAIFFEISEN PRESTIGJ

Raporti i Audituesit të Pavarur
dhe Pasqyrat Financiare
më dhe për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

Përmbajtja

Raporti i audituesit të pavarur	5
1. Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse	5
2. Pasqyra e pozicionit financiar	6
3. Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave	7
4. Pasqyra e rrjedhës së parasë	8
5. Hyrje	9
6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël	10
7. Manaxhimi i rrezikut financiar	16
8. Manaxhimi i rrezikut të kapitalit	20
9. Strategjia e investimit	21
10. Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare	23
11. Vlerësimet dhe gjykimet kritike kontabël	24
12. Të ardhurat nga interesi	25
13. Ndryshime të tjera neto në vlerën e drejtë	26
14. Aktive financiare të mbajtura me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	26
15. Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	28
16. Aktive financiare të vlefshme për shitje	29
17. Paraja dhe ekuivalentë të saj	30
18. Detyrime të tjera	30
19. Aktivitet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave	30
20. Palët e lidhura	31
21. Ngjarje pas datës së bilancit	31

Fondi Prestigj

Deloitte.

Deloitte Audit Albania sh.p.k.
Rr. Elbasanit
Pallati poshte Fakulteti Gjeologji-
Miniera
Tirana, Albania
Tel: +355 4 45 17 920
www.deloitte.al

VAT (NUIS) No. L41709002H

Drejtuar Aksionarëve dhe Drejtimit të Shoqërisë Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a.

Raport mbi auditimin e pasqyrave financiare.

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Raiffeisen INVEST – Fondi Prestigj ("Fondi"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2016 dhe pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si dhe një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Fondit më 31 Dhjetor 2016 si dhe performancën e tij financiare dhe flukset e parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar më tej në paragrafin "Përgjegjësitë e audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare" të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Fondi në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kodit të Etikës për Kontabilistët Profesionistë (Kodi SNKEBK) sipas kërkesave etike, të cilat janë të rëndësishme për auditimin e pasqyrave financiare, gjithashtu dhe ne kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me kërkesat tona dhe Kodin SNKEBK.

Ne besojmë se të dhënat e auditimit që kemi marrë ofrojnë baza të mjaftueshme dhe të përshtatshme për dhënien e opinionit tonë të auditimit.

Përgjegjësitë e Manaxhimit dhe Komitetit të Auditimit për Pasqyrat Financiare

Manaxhimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshme, i cili, në masën që përcaktohet nga manaxhimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, manaxhimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Fondit për të vazhduar aktivitetin e saj në bazë të parimit të vijimësisë, shënimet shpjeguese, si edhe për çështjet që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Fondit, duke përdorur parimet bazë të vazhdimësisë, përveç rastit kur manaxhimi ka për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndalojë operacionet ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale se përveçse më lart. Komiteti i Auditimit është përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Fondit.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin

tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomalie materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshetje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrollleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrollleve të brendshme të Shoqërisë.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Shoqërisë për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vemendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona japin mbi bazën e evidences së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërpreje të aftësisë së Shoqërisë për vazhduar në vijimësi.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese, si dhe nëse transakcionet dhe ngjarjet në pasqyrat financiare janë paraqitur në mënyrë të drejtë.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Fondit, ku përveçse çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania sh.p.k.

Deloitte Audit Albania sh.p.k.
Rr. Elbasanit, Pallati poshte Fakultetit Gjeologji - Miniera,
Tirana, Albania
Identification number (NUIS): L41709002H

Partner Angazhimi
Nuriona Berdica Sokoli

Tiranë, Shqipëri
28 prill 2017

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(shumat në mijë Lek)

Të ardhura	Shënime	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Të ardhura nga interesi	8	2,686,301	3,188,678
Ndryshime të tjera neto në vlerën e drejtë	9	288,359	606,001
Totali i të ardhurave neto		2,974,661	3,794,679
Shpenzime			
Tarifa e Shoqërisë së Administrimit		(705,393)	(697,012)
Totali i shpenzimeve		(705,393)	(697,012)
Të ardhura të tjera përmbledhëse			
Ndryshimi i vlerës së drejtë të instrumenteve të vlefshme për shitje	12	1,660,507	583,485
Rritja në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave nga aktiviteti i investimit		3,929,774	3,681,152

Shënimet nga faqja 160 në 182 janë pjesë integrale e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2016

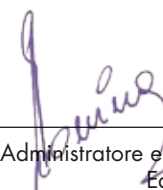
(shumat në mijë Lek)

AKTIVET	Shënime	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	10	25,303,286	27,641,883
Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	11	14,942,857	20,326,499
Aktive financiare të vlefshme për shitje	12	6,115,236	5,964,131
Mjete monetare dhe ekuivalentë të saj	13	5,461,623	2,845,519
TOTALI I AKTIVEVE		51,823,002	56,778,032
DETYRIMET			
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit		55,392	59,994
Detyrime për kërkesa tërheqje nga fondi		52,265	63,513
Detyrime të tjera	14	48,035	20,881
TOTALI I DETYRIMEVE		155,692	144,388
AKTIVET NETO TË FONDIT	15	51,667,310	56,633,644
Numri i kuotave të emetuara të Fondit		37,401	43,918
AKTIVET NETO PËR NJËSI		1,381	1,290

Këto pasqyra financiare janë miratuar më 29 Mars 2017 në emër të Fondit nga Këshilli i Administrimit të Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. dhe u firmosën nga:

Administrator i Përgjithshëm
Resmi HIBRAJ

Zv. Administratore e Përgjithshme
Edlira KONINI

Shënimet nga faqja 160 në 182 janë pjesë integrale e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(shumat në mijë Lek)

Shënime	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Aktive neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave më 1 janar	56,633,644	52,548,056
Kontribute	9,055,908	14,514,599
Tërheqje për pagesat e përfitimeve të pensionit dhe tërheqje të parakohshme	(17,952,017)	(14,110,164)
Rritja neto nga transaksionet e shitblerjes së kuotave	(8,896,108)	404,435
Rritja në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave nga aktiviteti i investimit	2,269,268	3,097,668
Të ardhura të tjera përmbledhëse	1,660,507	583,485
Totali i rritjes	3,929,774	3,681,153
Aktive neto (të detyrueshme nga)/ të atribuueshme ndaj mbajtësve të kuotave	14	51,667,310
NUMRI I KUOTAVE TË INVESTIMIT		
Kuota të emetuara mbi bazën e kontributeve	6,733	11,755.00
Kuota të tërhequra/ shlyerje	(13,250)	(11,358.00)
RRITJE NË NUMRIN E KUOTAVE TË FONDIT TË INVESTIMIT	(6,517)	397

Shënimet nga faqja 160 në 182 janë pjesë integrale e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e flukseve të parasë më dhe për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(shumat në mijë Lek)

Shënime	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Rrjedha e parase nga aktiviteti operacional		
Rritja në shumën që i atribuohet kontribuesve	3,929,774	3,681,153
Rregullime për:		
Fitime të porealizuara nga rivlerësimi i aktiveve financiare të mbajtura në vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes	1,809,428	(1,068,418)
Të ardhura nga interesi	(2,686,301)	(3,188,678)
Tarifa e Shoqërisë Administruese	705,393	697,009
Rrjedha e parasë gjeneruar nga aktivitetet operacionale	3,758,294	121,066
Rritja në aktivet financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	(2,933,650)	(6,268,198)
Ulje / (ritja) në aktivet financiare të mbajtura deri në maturim	14,366,167	8,778,632
Ulje / (ritja) në aktivet financiare të vlefshme për shitje	(5,858,733)	(5,277,599)
(Ulja) / rritja neto në detyrimet ndaj Shoqërisë Administruese	(8,381)	4168
(Ulja) / rritja neto në detyrimet e tjera	(27,154)	7,129
Rrjedha e parasë nga / (të përdorura) në aktivitetet operacionale	9,296,542	(2,634,802)
Interesi i arkëtuar	2,925,665	3,272,772
Tarifa e paguar e Shoqërisë Administruese	(709,995)	(692,843)
Rrjedha e parasë neto nga / (të përdorura) në aktivitetet operacionale	11,512,212	(54,873)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet financuese		
Kontribute marrë nga mbajtësit e njësive	9,055,909	14,514,599
Kontributet të paguara mbajtësive të njësive	(17,952,017)	(14,257,049)
Rrjedha e parasë neto (të përdorura) / nga aktivitetet financuese	(8,896,108)	257,550
Rritje neto në e Rrjedha e parasë	2,616,104	202,677
Paraja dhe ekuivalentë të saj në fillim të vitit	13	2,845,519
Paraja dhe ekuivalentë të saj në fund të vitit	13	2,845,519

Shënimet nga faqja 160 në 182 janë pjesë integrale e këtyre pasqyrave financiare.

1. HYRJE

Fondi i investimit Raiffeisen Prestigj ("Fondi") është një fond investimi me ofertë publike i licensuar nga Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare ("AMF") bazuar në ligjin nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive" dhe bazuar në vendimin nr. 180, datë 13 dhjetor 2011.

Aktivitetet investuese të fondit manaxhohen nga Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ("Shoqëria Administruese").

Objektivi i Fondit është që të maksimizojë kthimin nga investimi, duke synuar në të njëjtën kohë ruajtjen e kapitalit të investitorit dhe sigurimin e likuiditetit të nevojshëm në shërbim të arritjes së objektivit. Ky qëllim synohet të arrihet nëpërmjet një portofoli të përbërë kryesisht nga instrumenta financiarë të emetuar dhe garantuar nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë.

Të ardhurat nga investimi në Fond janë subjekt i tatimit mbi të ardhurat personale dhe lidhen me të ardhurat kapitale të kontribuesve të cilat taten në normën 15%. Shoqëria e Administrimit vepron si një agjent mbledhës në emër të Fondeve.

Fondi i ofron investimin në kuota një grupi të gjerë investitorësh të cilët janë kryesisht individë. Mbështetur në Ligjin nr. 10197, datë 10.12.2009, Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare miratoi gjithashtu First Investment Bank Albania sh.a. si bankë depozitare e Fondit të Investimit Raiffeisen Prestigj ("Depozitari"). Shoqëria Administruese dhe Depozitari mbajnë aktivet, veprimet dhe regjistrimet e veta të ndara nga aktivet, veprimet dhe regjistrimet kontabël të Fondit të Investimit Raiffeisen Prestigj.

Këto pasqyra financiare janë autorizuar për publikim nga Bordi i Drejtorëve më 29 Mars 2016.

Këshilli i Administrimit si organi qendror i Shoqërisë përbëhet nga 8 anëtarë si më poshtë:

Znj. Donalda GJORGA	Kryetar i Këshillit të Administrimit
Znj. Christa GEYER	Zv/Kryetare e Këshillit të Administrimit
Znj. Vilma BAÇE	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Znj. Alda SHEHU	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Zj. Barbora VALKOVA	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Zj. Vanita NIKOLLA	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Z. Resmi HIBRAJ	Anëtar i Këshillit të Administrimit
Znj. Edlira KONINI	Anëtare e Këshillit të Administrimit

Administratorët janë:

Mr. Resmi Hibraj	Administrator i Përgjithshëm
Mrs Edlira Konini	Zv/Administratore e Përgjithshme

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL

Politikat kryesore kontabël të zbatuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë të paraqitura më poshtë. Këto politika janë aplikuar në vazhdimësi në të gjitha vitet e paraqitur, nëse nuk shprehet ndryshe.

Bazat e përgatitjes

Pasqyrat financiare të Fondit Raiffeisen Prestigj janë përgatitur mbi një bazë vijmësie dhe në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Pasqyrat financiare janë përgatitur nën parimin e kostos historike, siç modifikohen nga rivlerësimi i aktiveve financiare dhe pasiveve financiare me vlerë të drejtë dhe sipas rivlerësimit të aktiveve financiare të mbajtura për tregtim dhe instrumentat financiar të kategorizuara me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjes.

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

Këto pasqyra financiare janë paraqitur në Lek Shqiptar ("Lek"), nëse nuk është shprehur ndryshe. Nëse nuk është shënuar, informacioni financiar i raportuar në Lek është rrumbullakosur në mijëshen më të afërt.

Përgatitja e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF kërkon përdorimin e vlerësimeve kontabël kritike. Ajo gjithashtu kërkon që Shoqëria Administruese të ushtrojë gjykimin e saj në procesin e zbatimit të politikave kontabël për fondin. Ndryshimet në supozime mund të ketë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare në periudhën që supozimet kanë ndryshuar. Manaxhimi beson se supozimet e aplikuara janë të përshtatshme dhe se për këtë arsye pasqyrat financiare të Fondit paraqesin gjendjen financiare dhe rezultatet në mënyrë të drejtë. Zonat që përfshijnë një shkallë më të lartë të gjykimit ose kompleksitetit, apo fushat ku supozimet dhe vlerësimet janë të rëndësishme për pasqyrat financiare janë shpalosur në Shënimin 7.

a) Standarde dhe Interpretime në fuqi për periudhën raportuese

Ndryshimet e mëposhtme të standardeve ekzistuese të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit dhe interpretimet e publikuara nga Komiteti i Interpretimeve të Raportimeve Financiare Ndërkombëtare janë në fuqi për periudhën raportuese:

- **Ndryshime në SNRF 10 "Pasqyrat financiare të konsoliduara" dhe SNRF 12 "Dhënia e informacioneve shpjeguese për përfshirje me entitete të tjera" dhe SNK 28 "Investime në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta"** - Subjektet e investimeve: Përfshirje konsolidimi (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNRF 11 "Marrëveshjet e përbashkëta"** - Kontabiliteti për blerjet e interesave në operacionet e përbashkëta (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **SNRF 14 "Rregullimi i Llogarive të Shtyra"** - (efektive duke filluar 1 Janar 2016 e në vazhdim),
- **Ndryshime në SNK 1 "Paraqitja e pasqyrave financiare"** - Iniciativat e zbulimit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNK 16 "Prona, Impiantet dhe Pajisjet" dhe SNK 38 "Aktive jo-materiale"** - Sqarim i metodave të pranueshme të zhvleresimit dhe amortizimit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNK 16 "Prona, Impiantet dhe Pajisjet" dhe SNK 41 "Agrobiznesi"** - Agrobiznes: Bimët bartesi (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNK 27 "Pasqyrat financiare individuale"** - Metoda e kapitalit në pasqyrat financiare individuale (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në disa standarde "Përmirësimet e SNRF-ve (2012-2015)"** që rezultojnë nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF-ve (SNRF 5, SNRF 7, SNRF13, SNK 19, SNK 34) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e fjalëve (ndryshimet duhet të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016).

Këto ndryshime në standardet dhe interpretimet ekzistuese nuk kanë ndikuar në politikat kontabël, pozicionin financiar dhe performancën e Fondit.

b) Standarde dhe interpretime të publikuara por jo në fuqi

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet, përmirësimet dhe interpretimet e mëposhtme ishin publikuar por akoma nuk ishin në fuqi. Asnjë prej tyre nuk pritet të ketë efekt të ndjeshëm në pasqyrat e Fondit.

- **SNRF 9 "Instrumentat financiare"** (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 janar 2018),
- **SNRF 15 "Të ardhura nga Kontratat me Klientët"** dhe ndryshime të mëtejshme (efektive duke filluar 1 Janar 2018 e në vazhdim),
- **SNRF 16 "Qiratë"** (efektive duke filluar 1 Janar 2019 e në vazhdim),
- **Ndryshime në SNRF 10 "Pasqyrat financiare të konsoliduara" dhe SNK 28 "Investime në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta"** - Shitja apo kontributi i pasurive ndërmjet një investitori dhe bashkëpunetori të tij ose sipërmarrje të përbashkët (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2017),

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

b) Standarde dhe interpretime të publikuara por jo në fuqi (vazhdim)

- **Ndryshimet në SNK 7 "Pasqyra e Fluksit të Parasë"** - Nisma Për Paraqitje (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janar 2017),
- **Ndryshime në SNK 12 "Tatimet mbi të ardhurat"**, - Njohja e aktiveve tatimore të shtyra për Humbjet e Porealizuara (efektive për vjetore periudhat që fillojnë më ose pas datës 1 Janar 2017)
- **Ndryshime në disa standarde "Përmirësimet e SNRF-ve (2014 -2016)"** që rezultojnë nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 12, SNK 28) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e fjalëve (ndryshimet për SNRF 12 duhet të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2017 dhe ndryshimet për SNK 28 duhet të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2018).
- **IFRIC 22 "Transaksionet në monedhë të huaj dhe shqyrtimi i parapagesave"** (efektive për vjetore periudhat që fillojnë më ose pas datës 1 Janar 2018)

Fondi ka zgjedhur të mos adoptojë këto standarde, rishqyrtime dhe interpretime përpara datës së tyre efektive. Drejtimi parashikon se adoptimi i këtyre standarteve nuk do të ketë impakt material në pasqyrat financiare të Fondit në periudhën fillestare të zbatimit nga Fondi.

c) Entiteti i investimit dhe konsolidimi

Fondi ka investitorë të shumtë jo të lidhur dhe mban investimeve të shumta. Fondi është caktuar që të plotësojë përkufizimin e një entiteti investimesh sipas SNRF 10, ndërsa kushtet e mëposhtme ekzistojnë:

- Fondi mbledh asete me qëllim që t'ju sigurojë investitorëve shërbime profesionale të menaxhimit të investimeve.
- Qëllimi i biznesit të Fondit, i cili u është komunikuar direkt investitoreve, është të investojë asetet e tyre me qëllim përfitimin e të ardhurave nga kapitali dhe të ardhurave nga investimet.
- Investimet janë të matura dhe vlerësuara mbi bazën e vlerës së drejtë.

d) Aktivet dhe detyrimet financiare

i Njohja

Aktivt financiare njihen ne pasqyrën e pozicionit financiar ne ditën kur entiteti behet pale kontraktuale ne lidhje me nje instrument ne perputhje me blerjen e rregullt te tij. Nje menyre e rregullt blerjeje ose shitjeje e nje instrumenti financiar njej si date kontabilizimi te aktivitetit, datën e shlyerjes. Dita e shlyerjes eshte dita kur aktivi i livrohët entitetit. Dita e shlyerjes i referohët a) njohjes se aktivitetit ne ditën kur ai merret nga entiteti b) c' regjistrimit te aktivitetit dhe njohjes se fitimit/humbjes neto nga shitja ne ditën kur ai livrohët/dergohët nga entiteti. Kur aplikohët dita e shlyerjes, entiteti kontabilizon çdo ndryshim në vlerën e drejtë të aktivitetit gjatë periudhës midis datës së tregtimit dhe datës së shlyerjes. Me fjalë të tjera, ndryshimi në vlerë nuk njihet për aktivet të mbajtura me kosto ose kosto të amortizuara; njihet si fitim ose humbje për aktivet e klasifikuar si aktive financiare të njohura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes; njihet ne pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse për aktivet e vlefshme për shitje.

Detyrimet njihen fillimisht ne datën kur entiteti bëhet palë e kontratës.

ii Ç' regjistrimi

Fondi c' regjistron një aktiv financiar kur mbarojnë të drejtat kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare nga aktivi financiar, ose kur të drejtat për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale të aktivitetit financiar janë transferuar në një transaksion me të cilin transferohen kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktiv financiar. Fondi nuk njej një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale janë pëmbushur, ndërprerë apo kanë përfunduar.

Fondi merr pjesë në transaksione me anë të të cilave transferon aktive të njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por mban në të gjitha ose kryesisht në të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit të transferuar, ose një pjesë të tyre. Nëse të gjitha ose kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet mbahen, atëherë aktivet e transferuara nuk çregjistrohen nga pasqyra e pozicionit financiar.

Në transaksionet në të cilat Fondi as nuk mban dhe as nuk transferon rreziqet dhe përfitimet e pronësisë mbi aktivet financiare, aktivi ç' regjistrohet nëse kontrolli mbi to humbet.

iii Matja e vlerës së drejtë

Pas njohjes fillestare të gjitha aktivet financiare (përveç atyre të mbajtura deri në maturitet) maten me vlerën e drejtë. Përkufizimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare është përcaktuar duke përdorur teknika të vlerësimit.

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

d) Aktivitet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

Metodat e vlerësimit përfshijnë teknikën e vlerës aktuale neto, metodën e flukseve monetare të skontuara dhe krahasimin me instrumente të tjerë të ngjashëm, për të cilat ekzistojnë çmime tregu dhe metoda vlerësimi. Ndryshimet në vlerën e drejtë janë njohur menjëherë në pasqyrën përmbledhëse të të ardhurave.

iv Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit

Në çdo datë raportimi Fondi vlerëson, nëse ka një evidencë objektive që aktivet financiare, të cilat nuk mbahen me vlerën e drejtë përmes fitim - humbjes, janë zhvlerësuar. Aktivet financiare zhvlerësohen kur evidenca objektive paraqet që një ngjarje që sjell humbje ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit dhe që ngjarja që sjell humbje ka ndikim në flukset e ardhshme të parasë së aktivitetit, të cilat mund të maten me besueshmëri.

v Investime të mbajtura deri në maturim

Investimet e mbajtura deri në maturim janë aktive financiare me pagesa fikse ose të përcaktuara dhe maturitet të fiksuar që Shoqëria ka synimin e qartë dhe aftësinë për të mbajtur deri në maturim, dhe të cilat nuk janë përcaktuar me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes ose në dispozicion për shitje. Investimet e mbajtura deri në maturim mbahen me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Çdo shitje ose riklasifikim i shumave të konsiderueshme të investimeve të mbajtura deri në maturim që nuk janë afër maturimit të tyre do të rezultonte në riklasifikimin e të gjithë investimeve të mbajtura deri në maturim si të disponueshme për shitje, dhe do të parandalonte Shoqërinë të klasifikonte letrat me vlerë për qëllime investimi si instrumenta të mbajtura deri në maturim për periudhën aktuale dhe gjatë dy viteve financiare pasuese.

vi Investimeve të mbajtura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Fondi mban disa instrumenta me vlerën e drejtë, me ndryshimet e vlerës së drejtë të njohura menjëherë në fitim ose humbje, siç përshkruhet në politikën kontabël 2 (c) (iii). Një prezantim të detajuar të matjeve të vlerës së drejtë mund ta gjeni në shënimin 6 dhe 7.

vii Letra me vlerë të vlefshme për shitje

Investimet e vlefshme për shitje janë investime jo-derivative, të cilat nuk klasifikohen në ndonjë kategori tjetër të aktiveve financiare. Investimet në kapital, të cilat nuk janë të kuotuar dhe vlera e drejtë nuk mund të matet në mënyrë të besueshme, maten me kosto. Mjetet e tjera të disponueshme për shitje mbahen me vlerën e tyre të drejtë. Të ardhurat nga interesi regjistrohen në pasqyrën përmbledhëse të të ardhurave sipas metodës së interesit efektiv. Fitimet ose humbjet nga kursi i këmbimit që lidhen me investimet e disponueshme për shitje njihen në pasqyrën përmbledhëse të të ardhurave.

Ndryshimet në vlerën e drejtë njihen në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse deri në momentin që letra me vlerë shitet ose zhvlerësohet, dhe balanca në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse njihet në fitim ose humbje.

e) Paraja dhe ekuivalentë të saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë aktive financiare me shkallë likuiditeti të lartë, me maturitet më të vogël se tre muaj, të cilat nuk ndikohen shumë nga ndryshimet në vlerën e drejtë dhe përdoren nga Fondi për administrimin e angazhimeve afatshkurtra. Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen në pasqyrën e pozicionit financiar me kosto të amortizuar.

f) Llogaritë e arkëtueshme

Llogaritë e arkëtueshme njihen në fillim në pasqyrën e pozicionit financiar me vlerën e drejtë dhe maten në vazhdim me kosto të amortizuar, duke i zbritur zhvlerësimin.

g) Shitja dhe riblerja e marrëveshjeve dhe huadhënia e letrave me vlerë

Marrëveshjet e shitjes dhe riblerjes ("marrëveshjet repo"), të cilat në fakt ofrojnë kthimin e huadhënësit ndaj palës tjetër, trajtohen si transaksione financiare të siguruar. Letrat me vlerë të shitura sipas marrëveshjeve të tilla të shitjes dhe të riblerjes nuk çrregjistrohen. Letrat me vlerë nuk riklasifikohen në bilanc, përveçse i transferuari ka të drejtën sipas kontratës ose të zakonit të shitjes ose të rivendosjes së letrave me vlerë, në të cilin rast ato janë të riklasifikuara si të arketueshme të riblerjes. Detyrimi korrespondues është paraqitur brenda shumave për shkak të bankave të tjera ose fonde të tjera të mara hua.

Letrat me vlerë të blera sipas marrëveshjeve për t'u rishitur ("marrëveshjet repo të investuara"), e cila në mënyrë efektive kërkon të sigurojë kthimin e huadhënësit për Grupin, regjistrohen si shkak nga bankat e tjera ose huave dhe paradhënieve për klientët, sipas rastiit. Dallimi midis shitjes dhe riblerjes me çmimin e rregulluar nga interesi dhe dividendët, të ardhurat nga pala tjetër, trajtohen si e ardhur nga interesi dhe të përlogaritura mbi jetën e marrëveshjeve repo duke përdorur metodën e interesit efektiv.

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

g) Shitja dhe riblerja e marrëveshjeve dhe huadhënia e letrave me vlerë (vazhdim)

Letrat me vlerë të huazuara për palë të treta për një tarifë fikse janë mbajtur në pasyrat financiare të konsoliduara në kategorinë e tyre origjinale në pasqyrën e pozicionit financiar përveç nëse pala tjetër ka të drejtën sipas kontratës ose të zakonit të shitjes ose të rivendosjes letrat me vlerë, në të cilin rast ato janë riklasifikuar dhe paraqitur veç e veç. Letrat me vlerë të huazuara për një tarifë fikse nuk janë të rregjistruara në pasqyrat financiare të konsoliduara, nëse këto janë u shiten palëve të tjera, në të cilin rast blerje dhe shitje rregjistrohen në pasqyrën e të ardhurave për vitin brenda fitimit me pak humbjet e krijuara nga letrat me vlerë të tregtueshme. Detyrimi për kthimin e letrave me vlerë është rregjistruar me vlerën e drejtë në fonde të tjera të marra hua.

h) Llogari të pagueshme dhe të tjera

Llogaritë e pagueshme dhe të tjera janë paraqitur me kosto të amortizuar.

i) Rënia në vlerë e aktiveve jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Fondit rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për zhvlerësim. Nëse ka evidenca të tilla atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivit. Një humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të parasë tejkalon vlerën e rikuperueshme. Një njësi gjeneruese e parasë është grupi më i vogël i identifikueshëm i aktiveve që gjeneron flukse monetare që janë të pavarura nga aktivet dhe grupet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje.

Shuma e rikuperueshme e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të parasë është më e madhe se vlera e tij në përdorim dhe se vlera e drejtë minus kostot e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e ardhshme të parasë janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave që reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin. Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për të parë nëse humbja është zvogëluar apo nuk ekziston. Humbja nga rënia në vlerë rimerret nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga rënia në vlerë anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e aktivit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin, në qoftë humbje nga rënia nuk ishte njohur.

j) Kuotat e shlyeshme

Fondi emeton kuota të shlyeshme, me kërkesë të investitorit. Kuotat klasifikohen si detyrime financiare. Çdo investitor që ka bërë shlyerje të kuotave të tij, mund të ri-investojë në Fond nëpërmjet depozitimit të mjeteve monetare ekuivalente me vlerën e kuotave të kërkuara. Kuotat janë të shlyeshme çdo ditë. Në momentin e kërkesës për shlyerje, kuotat që do të shlyhen mbarten në vlerën e shlyerjes si detyrim i pagueshëm në pasqyrën e pozicionit financiar të Fondit.

k) Vlera neto e aktiveve

Vlera neto e aktiveve është e barabartë me vlerën totale të aktiveve neto minus detyrimet e Fondit.

l) Vlera e kuotes së fondit

Vlera e një kuote të fondit është e barabartë me vlerën neto të asetëve të pjesëtuar me numrin e kuotave në datën e raportimit. Bazuar në politikën e Fondit, vlera e një kuote në nisjen e Fondit ishte e barabartë me 1,000 Lek.

m) Të ardhurat nga interesi

Të ardhurat nga interesi përfshijnë hyrjet nga kuponat e obligacioneve dhe interesat nga depozitat maturuara gjatë vitit dhe nga interesat e llogarise rrjedhese. Të ardhurat nga interesi njihen në bazë përlllogaritjeje.

n) Tarifa e Shoqërisë Administruese

Fondi duhet t'i paguajë Kompanisë së Administrimit një tarifë prej 1.25% në vit (2015: 1.25%) të vlerës së asetëve neto, si shpenzim i cili llogaritet në baza ditore.

o) Fitimi / humbje të realizuara

Fitim / humbja e realizuar njihet nga shitja e letrave me vlerë dhe është llogaritur si diferencë midis çmimit të ofruar dhe vlerës së principalit dhe interesit të maturuar të letrave me vlerë të blera me premium ose zbritje. Këto dallime njihen në fitim ose humbje kur ndodhin.

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

p) Fitimi / humbje të parealizuara

Fitimi / humbja e parealizuar njihet si diferencë midis kostos dhe vlerës së drejtë. Kur letrat me vlerë shiten fitim / humbja e parealizuar transferohet në fitim/ humbjen për periudhën.

q) Krahasueshmeria

Të gjitha shumat janë raportuar ose paraqitur me informacione krahasuese.

3. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR

a) Përmbledhje

Aktivitetet e Fondit e ekspozojnë atë ndaj një shumëllojshmërie rreziqesh financiare: rrezikut të tregut (duke përfshirë rrezikun e këmbimit valutor, rrezikun e normës së interesit dhe rreziqe të tjera të çmimeve), rrezikut të kredisë dhe rrezikut të likuiditetit.

Fondi është i ekspozuar edhe ndaj rreziqeve operationale të tilla si rreziku i kujdestarisë. Rreziku i kujdestarisë është rreziku i humbjes së letrave me vlerë të mbajtura në kujdestari të shkaktuar nga neglizhenca e kujdestarit. Edhe pse është vendosur një kuadër i përshtatshëm ligjor që eliminon rrezikun e humbjes së vlerës së letrave me vlerë të mbajtura nga kujdestari, në rast të dështimit të saj, aftësia e Fondit për të transferuar letrat me vlerë mund të dëmtohet përkohësisht. Programi i përgjithshëm i menaxhimit të rrezikut të Fondit kërkon të maksimizojë kthimin që vjen nga niveli i rrezikut për të cilat Fondi është i ekspozuar dhe kërkon për të minimizuar efektet e mundshme negative mbi performancën financiare të Fondit.

Struktura e administrimit të rrezikut

Në bazë të ligjit nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive" Shoqëria e Administrimit ka përfshirë në strukturën e saj, Njësinë e Menaxhimit të Rrezikut, përgjegjës për administrimin e rrezikut dhe për raportimin në Këshillin e Administrimit. Politikat e menaxhimit të rrezikut të Fondit janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet e hasura nga institucioni financiar, për të vendosur kufizime dhe kontrolle, dhe për të monitoruar zbatimin e këtyre kontrolleve. Politikat e administrimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Fondi, përmes standardeve dhe procedurave të menaxhimit, synon të zhvillojë një mjedis kontrolli konstruktiv dhe të disiplinuar, në të cilin çdo punonjës do kuptojë rolin dhe detyrimet përkatëse.

b) Rreziku i kreditor

Rreziku i kreditor lidhet me mundësinë që emetuesi i një instrumenti financiar, pjesë e asetëve të Fondit, të mos jetë në gjendje të shlyejë pjesërisht ose plotësisht të gjitha detyrimet e tij, cka do të kishte një impakt negative mbi vlerën e asetëve të Fondit. Këshilli i Administrimit i Fondit ka deleguar përgjegjësinë për administrimin e rrezikut kreditor Menaxhimit, i cili është përgjegjës për mbikëqyrjen e rrezikut të kredisë të Fondit. Investimet e Fondit janë në bono thesari dhe obligacione të Qeverisë së Shqipërisë dhe për këtë arsye Fondi është i ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë së Qeverisë së Shqipërisë. Fondi nuk përfshin asnjë kolateral apo përforcues të tjerë të rrezikut të kredisë, e cila mund të reduktojë ekspozimin e Fondit. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut kreditor më 31 dhjetor është vlera kontabël e aktiveve financiare të përcaktuara më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Aktivitetet financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	25,303,286	27,641,883
Aktivitetet financiare të mbajtura deri në maturim	14,942,857	20,326,499
Aktivitetet financiare të vlefshme për shitje	6,115,236	5,964,131
Paraqja dhe ekuivalentë të saj	5,461,623	2,845,519
Totali	51,823,002	56,778,032

3. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

b) Rreziku i kreditor (vazhdim)

Cilësia e kredisë së letrave me vlerë të investimeve sipas klasifikimit të Standard and Poor janë të detajuara si më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Vlerësimi i tanishëm: B + (Shqipëria)	46,361,379	53,932,513
31 Dhjetor 2016	46,361,379	53,932,513

Më 31 Dhjetor 2016, aktivet e mbajtura nga Fondi nuk janë as me vonesë as të zhvlerësuar (2015:nil)

c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Fondi mund të mos jetë në gjendje të gjenerojë burime të mjaftueshme të parasë për të shlyer detyrimet e tij në mënyrë të plotë në kohën e duhur ose mund të veprojë kështu vetëm në kushte që janë materialisht të pafavorshme. Fondi mund të investojë në mënyrë periodike në instrumenta financiarë të tregtueshme. Si rezultat, Fondi mund të mos jetë në gjendje të likuidojë shpejt investimet në këto instrumenta në një shumë të afërt me vlerën e tyre të drejtë për të përmbushur kërkesat për likuiditet, ose të jetë në gjendje tu pergjigjet ngjarjeve të veçanta si përkeqësimi i aftësisë kredimarrëse të një emetuesi të vecantë. Fondi ka aftësinë të marrë hua afat-shkurtër për të mundësuar shlyerjen, pas miratimit nga AMF dhe deri në limitin e përcaktuar nga Ligji. Nuk ka pasur hua të këtij lloji gjatë vitit.

Në mënyrë që të menaxhojë likuiditetin e përgjithshëm të Fondit, Shoqëria Administruese ka aftësinë të pezullojë tërheqjet nëse kjo konsiderohet të jetë në interesin me të mirë të të gjithë kontribuesve.

Në mungesë të detyrimeve të rëndësishme financiare Shoqëria Administruese e monitoron rrezikun e likuiditetit në bazë flukseve monetare të aktualizuara kontraktuale. Tabela e mëposhtme analizon aktivet financiare dhe detyrimet e Fondit në grupimet përkatëse të maturimit bazuar në periudhën e mbetur në pasqyrën e pozicionit financiar deri në datën kontraktuale të maturimit. Shumat në tabelë janë flukset e parasë të aktualizuara kontraktuale më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015:

31 Dhjetor 2016	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivët						
Aktivët financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	1,550,757	2,652,270	4,778,310	3,498,612	12,823,337	25,303,286
Aktivët financiare të mbajtura deri në maturim	-	249,103	-	-	5,873,581	6,122,684
Aktivët financiare të vlefshme për shitje	-	-	-	-	14,935,409	14,935,409
Paraja dhe ekuivalentë të parasë	4,457,622	-	1,004,001	-	-	5,461,623
Totali	6,008,379	2,901,373	5,782,312	3,498,612	33,632,327	51,823,002
Detyrimët						
Të pagueshme ndaj Shoqërisë së Administrimit	55,392	-	-	-	-	55,392
Të pagueshme ndaj kontribuesve dhe detyrime të tjera	52,265	-	-	-	-	52,265
Detyrime të tjera	48,035	-	-	-	-	48,035
Totali	155,692	-	-	-	-	155,692
Rreziku i likuiditetit	5,852,687	2,901,373	5,782,312	3,498,612	33,632,327	51,667,310
Akumulimi	5,852,687	8,754,060	14,536,371	18,034,983	51,667,310	

3. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

d) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

31 Dhjetor 2015	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivët						
Aktivët financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	975,682	1,884,971	4,765,222	4,890,393	15,125,615	27,641,883
Aktivët financiare të mbajtura deri në maturim	3,870,210	436,998	254,659	1,814,178	13,950,454	20,326,499
Aktivët financiare të vlefshme për shitje	-	-	-	-	5,964,131	5,964,131
Paraja dhe ekuivalentë të parasë	2,845,519	-	-	-	-	2,845,519
Paraja dhe ekuivalentë të parasë	7,691,411	2,321,969	5,019,881	6,704,571	35,040,200	56,778,032
Detyrimët						
Të pagueshme ndaj Shoqërisë së Administrimit	59,994	-	-	-	-	59,994
Të pagueshme ndaj kontribuesve dhe detyrime të tjera	84,394	-	-	-	-	84,394
Totali	144,388	-	-	-	-	144,388
Rreziku i likuiditetit	7,547,023	2,321,969	5,019,880	6,704,571	35,040,200	56,633,644
Akumulimi	7,547,023	9,868,992	14,888,872	21,593,443	56,633,644	

d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimi në çmimet e tregut do të ndikojnë në të ardhurat e Fondit ose në vlerën e instrumenteve financiare. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin nga rreziku.

Ekspozimi ndaj rrezikut të monedhës së huaj

Fondi nuk është i ekspozuar ndaj rrezikut të valutës nëse transaksionet në monedhë të huaj mungojnë. Fondi nuk ka hyrë në ndonjë shkëmbim ose transaksion derivativ më 31 Dhjetor 2016. Më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 nuk ka aktive ose pasive financiare të cilat janë të shprehura në monedhë të huaj.

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit

Rreziku kryesor ndaj të cilit portofolet tregtare janë ekspozuar është rreziku i humbjes nga luhatja e flukseve të ardhshme të parasë ose vlerës së drejtë të instrumenteve financiare për shkak të një ndryshimi në normat e interesit të tregut (diferencat mes vlerës aktuale të aktiveve dhe detyrimeve neto). Rreziku i normës së interesit menaxhohet kryesisht nëpërmjet monitorimit të diferencave të normave të interesit. Administrimi i rrezikut të normave të interesit kundrejt hendekut të limitit të normave të interesit, kompletohet duke monitoruar ndjeshmërinë e aktiveve dhe detyrimeve financiare të Fondit për skenarë të ndryshëm standard dhe jo-standard të normave të interesit. Skenarët standardë të cilët vlerësohen në mënyrë periodike, përfshijnë 100 pikë bazë (pb) rënie ose ngritje paralele në të gjitha kurbat e kthimit. Një analizë e ndjeshmërisë të Fondit në një rritje ose rënie të normave të interesit të tregut (duke supozuar që nuk ka lëvizje asimetrike të kurbave të kthimit si dhe një gjendje të pandryshueshme financiare) është si vijon:

3. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

d) Rreziku i tregut (vazhdim)

2016		
Normat e interesit	Rënie 100 pbs	Rritje 100 pbs
Efekt i fitim/ humbjes së vlerësuar (në 000/Lek)	901,234	(901,234)
2015		
Normat e interesit	Rënie 100 pbs	Rritje 100 pbs
Efekt i fitim/ humbjes së vlerësuar (në 000/Lek)	789,551	(789,551)

4. MANAXHIMI I RREZIKUT TE KAPITALIT

Kapitali i Fondit përfaqësohet nga aktivet neto që i atribuohen mbajtësit të kuotave. Shuma e aktivitet neto që i atribuohet mbajtësit të kuotave mund të ndryshojë në mënyrë të konsiderueshme në baza ditore, pasi Fondi i nënshtrohet investimeve dhe tërheqjeve ditore sipas gjykimit të mbajtësit të kuotes. Objektiv i Fondit për sa i përket menaxhimit të kapitalit është të ruajë vazhdimësinë e tij me qëllim sigurimin e kthimit për mbajtësin e kuotes, sigurimin e përfitimeve për palët e tjera dhe ruajtjen e një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e aktiviteteve të investimeve të Fondit. Për të ruajtur strukturën e kapitalit, politika e Fondit do të performoje si më poshtë:

- Monitorimi i nivelit të hyrjeve dhe tërheqjeve ditore në raport me situatën e cash-it duhet të mundësojë likuidimin e kërkesave për brenda 7 ditëve nga dita e kërkesës së vlefshme.
- Shlyerja dhe emetimi i kuotave të reja duhet kryer në përputhje me ligjin dhe prospektin e Fondit. Kjo përfshin aftësinë për të kufizuar shlyerjet dhe për të kërkuar një minimum investimi në Fond.

Administratoret e Shoqërisë Administruese monitorojnë kapitalin në bazë të vlerës së aktiveve neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave.

5. STRATEGJIA E INVESTIMIT

Strategjia e investimeve të aktiveve të Fondit Raiffeisen Prestigj mbështetet në ligjin nr. 10198 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive" dhe rregulloret e dala në zbatim të tij, si dhe në politikën e brendshme të investimit të Shoqërisë administruese, propozuar nga Komiteti i Investimit dhe miratuar nga Keshilli i Administrimit i Shoqërisë Administruese.

a) Kuadri ligjor

Në lidhje me investimet e aktiveve të Fondit, Shoqëria Administruese Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. i përmbahet ligjit nr.10198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive" dhe perspektivës së Fondit.

(i) Investimet e lejuara

Sipas rregullores, aktivet e Fondit mund të investohen vetëm në instrumentet e mëposhtëm:

- tituj të transferueshëm dhe instrumente të tregut të parasë, që tregtohen në tregje të rregulluara ose në një bursë titujsh në Republikën e Shqipërisë, në një shtet të Bashkimit Europian apo në çdo shtet tjetër të lejuar nga AMF-ja;
- kuota të fondeve të investimit apo aksione të shoqërive të investimit, të licencuara sipas ligjit nr.10198, datë 10.12.2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive", si dhe nga kuota ose aksione të sipërmarrjeve kolektive të investimit, të licencuara në përputhje me standardet e Bashkimit Europian;
- depozita në institucione kreditimi, të regjistruara në Republikën e Shqipërisë, në një nga shtetet anëtare të BE-së ose në çdo shtet të lejuar nga AMF-ja, të cilat mund të tërhiqen menjëherë ose që kanë afat maturimi jo më shumë se 12 muaj;
- instrumente financiare derivative ;
- instrumente të tjera të tregut të parasë.

5. STRATEGJIA E INVESTIMIT (VAZHDIM)

a) Kuadri ligjor (vazhdim)

Për secilin prej keyre instrumenteve, shoqëria administruese duhet të respektojë kufizimet e investimit të parashikuara në Ligjin nr.10198, datë 10.12.2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive", si dhe ato të parashikuara në politikën e brendshme për manaxhimin e rrezikut.

(ii) Kufizimet e investimit dhe kufiri i lejuar

Fondi nuk mund të investojë më shumë se 20 % të asetëve të saj në depozita në të njëjtin institucion depozitues. Fondi nuk mund të investojë më shumë se 5 % të asetëve të saj në tituj dhe instrumente të tregut të parasë të një emetuesi të vetëm. Kufiri 5 %, mund të rritet deri në:

- a) 10 %. Në këtë rast, vlera totale e titujve ose instrumenteve të tregut të parasë, që mban Fondi të disa emetues, ku për secilin ka investuar mbi 5 për qind të asetëve, nuk duhet të tejkalojë 40 për qind të vlerës totale të asetëve të fondit;
- b) 35 % në rastin e titujve dhe të instrumenteve të tregut të parasë, të emetuara ose të garantuara nga qeveria dhe autoritetet vendore të Republikës së Shqipërisë, shteteve të Bashkimit Europian, shteteve të tjera të lejuara nga AMF-ja, ose nga organizma publikë ndërkombëtarë, në të cilët bëjnë pjesë një ose më shumë shtete të Bashkimit Europian;
- c) 100 % me miratimin e AMF-së, sipas disa kushteve të percaktuara në Ligj.
- d) 25 % në rastin e disa obligacioneve të veçanta, të emetuara nga institucionet kredituese të licencuara, të cilat e kanë selinë e regjistruar në Republikën e Shqipërisë, apo në një shtet të Bashkimit Europian apo të lejuara nga AMF-ja. Kur Fondi investon më shumë se 5 % të asetëve në këto lloj obligacionesh të emetuara nga një emetues i vetëm, atëherë vlera totale e këtij investimi nuk tejkalon 80 % të vlerës totale të asetëve të sipërmarrjes kolektive me ofertë publike;

Ekspozimi ndaj rreziqeve të palës tjetër i Fondit në një transaksion me instrumente derivativ në një treg të rregulluar nuk duhet të tejkalojë 10 % të asetëve të tij, kur pala tjetër është një institucion i licencuar kreditimi ose 5 % të asetëve, në rastet e tjera.

Fondi mund të investojë deri në 30 % të asetëve të tij në kuota apo aksione të një forme tjetër të sipërmarrjeve të investimeve kolektive. Asetet e Fondit mund të investohen deri në 100% në letra me vlerë të emetuara ose garantuara nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë.

Shoqëria Administruese i manaxhon aktivet e Fondit sipas parimit të sigurisë afatgjatë dhe të një kthimi të përshtatshëm nga investimi, duke ruajtur një raport optimal mes rritjes së kursimeve për investime dhe riskut të marrë përsipër. Objektivat afatgjatë për shpërndarjen e aktiveve të Fondit janë si më poshtë:

Klasa	Objektivi
Tituj të emetuar dhe garantuar nga qeveria e Republikës së Shqipërisë	90%
Tituj të emetuar dhe garantuar nga shtete të BE-së	0%
Depozita bankare ekuivalente të tjerë	5%
Tituj të emetuar dhe garantuar nga autoritetet vendore dhe shoqëri tregtare të Republikës së Shqipërisë	0%
Kuotat e fondit të investimit	5%
Derivate financiare	0%
Tituj të transferueshëm dhe instrumenta të tjerë financiar të borxhit që tregtohen në tregje të rregulluara, në një shtet të BE-së apo në çdo shtet tjetër të lejuar	0%

Më 31 Dhjetor 2016, për të mbrojtur anëtarët e Fondit nga rrezikun të kursit të këmbimit dhe duke pasur parasysh se tregu i letrave me vlerë shqiptare është ende në zhvillim dhe mungon një bursë e përshtatshme, portofoli përbëhet nga bono thesari dhe obligacione qeveritare të lëshuara nga Qeveria Shqiptare.

b) Politika e brendshme e investimeve të Shoqërisë së Administrimit

Rreziku në investime ndërmerrret vetëm nga anëtarët e Fondit dhe jo nga Shoqëria Administruese. Për të minimizuar këtë rrezik, Shoqëria Administruese ka përfshirë në strukturën e saj organizative, Komitetin e Investimeve, i cili propozon politikën për alokimin e pasurive dhe investimeve dhe një Njësi për Menaxhimin e rrezikut i cili kryen kontrollin sasior dhe cilësor të të gjitha rreziqeve të lidhura me Fondin.

Pasqyra e strukturës së investimeve më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 paraqitet si më poshtë:

5. STRATEGJIA E INVESTIMIT (VAZHDIM)

b) Politika e brendshme e investimeve të Shoqërisë së Administrimit (vazhdim)

(shumat në mijë Lek, përveç rasteve kur tregohet ndryshe)

	Vlera në datën e raportimit 31 Dhjetor 2016	Pjesa ndaj totalit të aktiveve të fondit %
Obligacione	36,973,817	71%
Bono Thesari	9,387,562	18%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	4,792,727	9%
Repo	668,896	1%
Më 31 Dhjetor 2016	51,823,002	100%

	Vlera në datën e raportimit 31 Dhjetor 2015	Pjesa ndaj totalit të aktiveve të fondit %
Obligacione Qeveritare	43,462,970	77%
Bono thesari	10,469,543	18%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	2,161,806	4%
Repo	683,713	1%
Më 31 Dhjetor 2015	56,778,032	100%

6. VLERA E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE

Duke filluar nga 1 janar 2014 Fondi ka adoptuar SNRF 13 në lidhje me dhënien e informacioneve shpjeguese rreth shkallës së besueshmërisë së matjeve të vlerës së drejtë. Kjo kërkon që Fondi të klasifikojë, për qëllime të shpalljes, matjet e vlerës së drejtë duke përdorur një hierarki të vlerës së drejtë e cila reflekton rëndësinë e të dhënave të përdorura në kryerjen e matjeve.

Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të tregtuara në tregje aktive bazohet tek çmimet e kuotuar të tregut ose në çmimet e shitësit. Vlera e drejtë e instrumenteve të tjera financiare përcaktohet përmes teknikave të vlerësimit. Teknikat e vlerësimit përfshijnë teknikën e vlerës aktuale neto, metodën e skontimit të flukseve monetare, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ka çmime tregu dhe modelet e vlerësimit.

Fondi e mat vlerën e drejtë duke përdorur Nivelin 2 të hierarkisë së vlerës së drejtë, i cili reflekton rëndësinë e elementeve të përdorur në realizimin e vlerësimit, që shpjegohet si më poshtë:

- **Niveli 2:** Teknikat e vlerësimit të bazuara në elementet e vëzhgueshëm, në mënyrë direkte ose jo direkte (p.sh. që rrjedhin nga çmimet). Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuar nëpërmjet çmimeve të instrumenteve të ngjashëm të kuotuar në tregje aktive; çmimet e kuotuar të instrumenteve të njëjta ose të ngjashme në tregje jo shumë aktive; ose teknika të tjera vlerësimi, ku të gjithë elementet e rëndësishme vëzhgohen në mënyrë direkte ose jo direkte nga të dhënat e tregut.

Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare që tregtohen në tregje aktive bazohet në çmimet e kuotuar të tregut ose në çmimet e kuotuar të shitësit. Për instrumentet financiare që nuk tregtohen në mënyrë të vazhdueshme dhe që nuk kanë transparencë në çmime, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon nivele të ndryshme të gjyqimit, në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve mbi çmimet dhe rreziqeve të tjera që ndikojnë në instrument.

Paraja dhe ekuivalentet e saj

Paraja dhe ekuivalente e saj përfshijnë paratë në arkë, llogaritë rrjedhëse dhe depozitat me bankat rezidente. Sikurse këto gjendje janë afatshkurtra, vlera e drejtë e tyre është pothuajse e barabartë me vlerën e mbetur.

Investimet në letra me vlerë

6. VLERA E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE (VAZHDIM)

Investimet në letra me vlerë përfshijnë bono thesari dhe obligacione të qeverisë. Vlera e drejtë e tyre llogaritet duke përdorur modelin e flukseve të skontuara të parave bazuar në normën e brendshme aktuale të kthimit e përshtatshme për maturitetin e mbetur. Investimet në letrat me vlerë janë mbajtur me vlerën e drejtë.

Tabela e mëposhtme analizon në kuadër të hierarkisë së vlerës së drejtë aktivet financiare të Fondit (në bazë të klasës) i matur me vlerën e drejtë më 31 Dhjetor 2016.

Të gjitha matjet e vlerës së drejtë të publikuara janë matje të vlerës së drejtë periodike.

(shumat në mijë Lek, përveç rasteve kur tregohet ndryshe)

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Aktivet financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	25,303,286	27,641,883
Aktivet financiare të mbajtura deri në maturim	14,942,857	20,326,499
Aktivet financiare të vlefshme për shitje	6,115,236	5,964,131
Paraja dhe ekuivalentë të saj	5,461,623	2,845,519
Totali	51,823,002	56,778,032

Vlerësimet janë përgatitur dhe shqyrtuar në baza mujore nga Menaxheri i rrezikut që raporton dhe i jep rekomandime shoqërisë administruese në bazë mujore, në përputhje me vlerësimet mujore që janë dhënë për investitorët. Menaxheri i rrezikut konsideron përshtatshmërinë e modelit të vlerësimit, të dhënat hyrëse kryesore si dhe rezultatin e vlerësimit duke përdorur metoda të ndryshme të vlerësimit dhe teknika përgjithësisht të njohura si standarde në kuadër të industrisë. Menaxheri i rrezikut mund të kryejë testimin përsëri duke marrë në konsideratë rezultatet aktuale të modeleve të ndryshme dhe se si ata historikisht janë në një linjë me transaksionet aktuale të tregut. Gjithashtu banka kujdestare është përgjegjëse për shqyrtimin e rivlerësimeve përmes një procedure të përditshme konfirmimi.

7. VLERËSIMET DHE GJYKIMET KRITIKE KONTABËL

Fondi bën vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet rishikohen vazhdimisht dhe bazohen në eksperiencën dhe faktorët e tjerë, duke përfshirë pritjet e ngjarjeve të ardhshme të cilat besohet të jenë të arsyeshme duke marrë në konsideratë rrethanat.

Vlera e drejtë e investimeve e pakuotuar në një treg aktiv

Vlerat e drejta të letrave me vlerë që nuk janë të kuotuar në një treg aktiv përcaktohen duke përdorur teknika vlerësimi, kryesisht të ardhurat shumëfisha, flukset e parasë të skontuara dhe transaksioneve të kohëve të fundit të krahasueshme. Modelet e përdorura për të përcaktuar vlerat e drejta janë të vlefshme dhe të rishikohen periodikisht nga Shoqëria Administruese. Inputet në modele me të ardhurat e shumëfisha përfshijnë të dhëna të vëzhgueshme, siç janë shumëfisha të të ardhurave të kompanive të krahasueshme me kompaninë përkatëse të portofolit, dhe të dhëna të pavëzhgueshme, të tilla si të ardhurat e parashikuara për kompaninë portofolit. Në modelet e skontuara të flukseve monetare, inputet jo të vëzhgueshme janë flukset e parasë të projektuara të kompanisë përkatëse portofolit dhe primit të rrezikut për likuiditet dhe rrezikun e kreditit që janë të përfshira në normën e skontimit. Menaxheri përdor modele për të rregulluar kthimin e kapitalit neto të vëzhguar për të reflektuar strukturën aktuale të financimit të borxhit / kapitalit neto të investimeve të vlerësuara të kapitalit. Modelet janë të kalibruar nga mbropa- testimit për rezultatet aktuale/ çmimet e daljes të arritura për të siguruar që rezultatet janë të besueshme.

Statusi i entitetit të investimeve

Në përcaktimin e statusit të Fondit si një entitet të investimit në përputhje me SNRF 10, Shoqëria Administruese konsideron faktet e mëposhtme:

- Fondi ka grumbulluar asete monetare nga investitorët e tij në mënyrë që të rrisë investimet financiare dhe për të ofruar shërbime të menaxhimit në lidhje me këto investime;
- Fondi ka për qëllim të gjenerojë kapitale dhe kthime në të ardhura nga investimet të cilat do të shpërndahen në

7. VLERËSIMET DHE GJYKIMET KRITIKE KONTABËL (VAZHDIM)

përputhje me kërkesat e kontribuesit; dhe

- c) Fondi vlerëson performancën e investimeve mbi bazën e vlerës së drejtë (përveç atyre të mbajtura deri në maturim), në përputhje me politikat e përcaktuara në këto pasqyra financiare. Edhe pse Fondi plotëson të tre kriteret përcaktuese, Shoqëria Administruese e ka vlerësuar gjithashtu qëllimin e biznesit të Fondit, strategjitë e investimit për investimet financiare, natyrën e çdo të ardhure nga investimet dhe modelet e vlerës së drejtë. Shoqëria Administruese bëri këtë vlerësim për të përcaktuar nëse fusha të tjera të gjykimit do të ekzistojnë në lidhje me karakteristikat tipike të një njësie ekonomike të investimit kundrejt atyre të Fondit.

8. TË ARDHURAT NGA INTERESI

Të ardhurat nga interesi përbehen si më poshtë:

(shumat në mijë Lek, përveç rasteve kur tregohet ndryshe)

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Obligacione të Qeverisë dhe Korporatave	2,652,837	3,141,491
Të ardhurat nga interesi i depozitave	26,322	33,257
Të ardhura nga interesi i Repos	7,142	13,917
Të ardhurat nga interesi i llogarive rrjedhëse dhe të ardhura të tjera	-	13
Totali	2,686,301	3,188,678

9. NDRYSHIME TË TJERA NETO NË VLERËN E DREJTË

(shumat në mijë Lek, përveç rasteve kur tregohet ndryshe)

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Aktive financiare të mbajtura për tregtimin me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes dhe të mbajtura deri në maturim	1,809,428	1,078,423
Ndryshimi total në vlerën e drejtë të aktiveve financiare	1,809,428	1,078,423
Fitime të realizuara nga investimet	168,310	163,817
Humbje të realizuara nga investimet	(28,872)	(52,755)
Fitime të porealizuara nga investimet	2,007,888	1,184,051
Humbje të porealizuara nga investimet	(1,858,968)	(689,112)
Ndryshimi total në vlerën e drejtë të aktiveve financiare	288,359	606,001

10. AKTIVE FINANCIARE TË MBAJTURA ME VLERË TË DREJTË NËPËRMJET FITIMIT OSE HUMBJES

Aktivt financiarë me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes janë paraqitur si më poshtë:

(in thousands of Lek)

Afatgjata	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Obligacione Qeveritare	15,915,724	17,172,340
	15,915,724	17,172,340
Afatshkurtra		
Bono Thesari	9,387,562	10,469,543
	9,387,562	10,469,543
Totali	25,303,286	27,641,883

Aktivt financiarë me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes mund të detajohen përsa i përket kategorive si në vijim:

	Vlera Nominale	Primi /(zbritja) e paamortizuar	Interesi i përlogaritur	Vlera e drejtë fitim /(humbje)	Market value
Bono thesari	9,452,460	-131,024		66,126	9,387,562
Obligacione Qeveritare	14,474,571	621,203	218,815	601,135	15,915,724
31 Dhjetor 2016	23,927,031	490,179	218,815	667,261	25,303,286

	Vlera Nominale	Primi /(zbritja) e paamortizuar	Interesi i përlogaritur	Vlera e drejtë fitim /(humbje)	Market value
Bono thesari	10,605,610	(292,507)	-	156,440	10,469,543
Obligacione Qeveritare	16,255,072	300,117	282,454	334,697	17,172,340
31 Dhjetor 2015	26,860,682	7,610	282,454	491,137	27,641,883

Lëvizjet në vlerë nominale të aktiveve financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 janë paraqitur më poshtë:

Bono Thesari	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Më 1 janar	10,605,610	6,527,760
Blerje gjatë vitit	13,029,780	15,005,610
Të maturuara gjatë vitit	(14,182,930)	(10,927,760)
Më 31 dhjetor	9,452,460	10,605,610

Obligacione Qeveritare	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Më 1 janar	16,255,071	13,067,466
Blerje gjatë vitit	1,350,000	12,392,522
Të maturuara gjatë vitit	(3,130,500)	(9,204,917)
Më 31 dhjetor	14,474,571	16,255,071

11. AKTIVE FINANCIARE TË MBAJTURA DERI NË MATURIM

Aktivet financiare të mbajtura deri në maturim mund të detajohen përsa i përket maturimit si më poshtë:

Afatgjata	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Obligacione Qeveritare	6,115,236	20,326,499
Totali	6,115,236	20,326,499

Aktivet financiare të mbajtura deri në maturim mund të detajohen përsa i përket maturimit si më poshtë:

	Vlera Nominale	Primi/(zbritja) e paamortizuar	Interesi i përlogaritur	Vlera e tregut
Obligacione Qeveritare	5,537,683	487,568	89,985	6,115,236
31 Dhjetor 2016	5,537,683	487,568	89,985	6,115,236
	Vlera Nominale	Primi/(zbritja) e paamortizuar	Interesi i përlogaritur	Vlera e tregut
Obligacione Qeveritare	19,903,850	4,634	418,015	20,326,499
31 Dhjetor 2015	19,903,850	4,634	418,015	20,326,499

Lëvizjet në vlerë nominale të aktiveve financiare të mbajtura deri në maturim më 31 Dhjetor 2015 janë paraqitur më poshtë:

Bono thesari	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Më 1 janar	-	1,091,770
Blerje gjatë vitit	-	-
Të maturuara gjatë vitit	-	(1,091,770)
Më 31 dhjetor	-	-
Obligacione qeveritare	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Më 1 janar	19,903,850	27,630,773
Blerje gjatë vitit	-	-
Të maturuara gjatë vitit	(14,366,167)	(7,726,923)
Më 31 dhjetor	5,537,683	19,903,850

12. AKTIVË FINANCIARË TË VLEFSHME PËR SHITJE

Aktivet financiare të vlefshme për shitje mund të detajohen përsa i përket maturimit si më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Obligacione Qeveritare	14,942,857	5,964,131
Totali	14,942,857	250,638,165

12. AKTIVË FINANCIARË TË VLEFSHME PËR SHITJE (VAZHDIM)

Aktivët financiarë të vlefshme për shitje mund të detajohen përsa i përket maturimit si më poshtë:

	Vlera Nominale	Vlera e drejtë fitim / (humbje)	Interesi i përlogaritur	Vlera e tregut
Obligacione Qeveritare	12,440,308	2,251,439	351,109	14,942,857
31 Dhjetor 2016	12,440,308	2,251,439	351,109	14,942,857

Lëvizjet në vlerë nominale të aktiveve financiare të të vlefshme për shitje më 31 Dhjetor 2016 janë paraqitur më poshtë:

Obligacione qeveritare	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Më 1 janar	5,277,599	-
Blerje gjatë vitit	7,695,014	5,277,599
Të maturuara gjatë vitit	(532,304)	-
Më 31 dhjetor	12,440,308	5,277,599

13. PARAJA DHE EKVIVALENTË TË SAJ

Për qëllime të pasqyrës së flukseve parasë, paraja dhe ekuivalentet e saj përfshijnë tepriçat e mëposhtme me maturim origjinal prej më pak se 90 ditë:

(shumat në mijë Lek, përveç rasteve kur tregohet ndryshe)

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Llogaritë rrjedhëse me banken kujdestare	18,566	24,735
Total i llogarive rrjedhëse	18,566	24,735
Depozita	4,770,000	2,137,000
Repo	668,710	683,680
Interesi i përlogaritur	4347	104
Totali i depozitave	5,443,057	2,820,784
Totali i parasë dhe ekuivalentë të saj	5,461,623	2,845,519

14. DETYRIME TË TJERA

Detyrimet e tjera përfshijnë tatimin në burim mbi të ardhurat personale të mbajtur nga Shoqëria Administruese në lidhje me përfitimet kapitale nga tërëqjet e kontributoreve gjatë muajit Dhjetor. Shoqëria administruese vepron si agjent mbledhës për Fondin, sipas ligjit nr. 8438 "Tatimi mbi të ardhurat" i datës 28.12.1998.

15. AKTIVET NETO QË I ATRIBUOHEN MBAJTËSVE TË KUOTAVE

(shumat në mijë Lek, përveç rasteve kur tregohet ndryshe)

	31 Dhjetor 20165	31 Dhjetor 2015
Kapitali i përkushtuar	56,633,644	52,548,056
Kontributet kapitale kumulative	9,055,909	14,514,599
Pagesa të kapitalit kumulative	(17,952,017)	(14,110,164)
Kontributet kumulative të kapitalit neto	47,737,536	52,952,491
Fitimet e përealizuara neto kumulative	1,948,866	1,189,487
Fitimet e realizuara neto kumulative	2,686,301	3,188,678
Shpenzime të tjera neto kumulative	(705,393)	(697,012)
Rritja në aktivet neto që i atribuohet kontribuesve	3,929,774	3,681,153
Totali i aktiveve neto që i atribuohet kontribuesve	51,667,310	56,633,644
Numri i njësive të fondit	37,401	43,918
Aktivitet për njësi	1,381	1,290

16. PALËT E LIDHURA

Palët konsiderohen si të lidhura në qoftë se njëra palë ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër ose të ushtrrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare ose operacionale.

Palët e lidhura të Fondit janë Raiffeisen INVEST - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a, e cila menaxhon Fondin, banka kujdestare e Fondit dhe Raiffeisen Bank sh.a. si aksionar i vetëm i shoqërisë administruese.

Që nga dhe për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 Fondi ka hyrë në transaksionet dhe balancat e mëposhtme me palët e lidhura me të:

(shumat në mijë Lek, përveç rasteve kur tregohet ndryshe)

Paraaja dhe ekuivalentë të parasë	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Llogari rrjedhëse ne Bankën Kujdestare	18,566	24,735
Totali	18,566	24,735

Depozita	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Depozita me Raiffeisen Bank sha	3,160,000	492,000
Interesi i përllogaritur	4034.90	
Totali	3,164,035	492,000

Detyrime ndaj Shoqërisë administruese	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Tarifë e pagueshme ndaj Shoqërisë administruese	55,392	59,994
Totali	55,392	59,994

16. PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

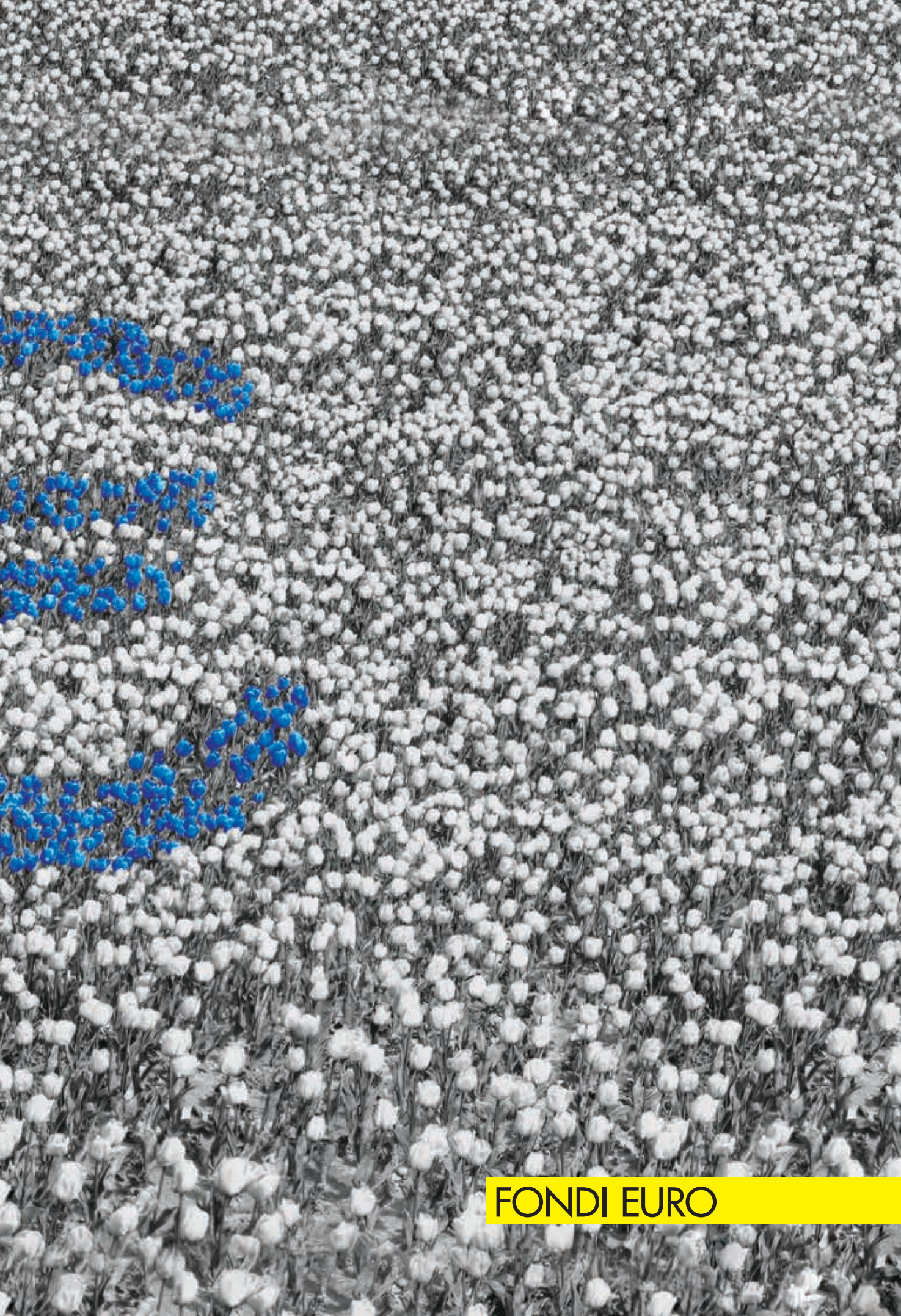
Të ardhura	Viti i mbyllur 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur 31 Dhjetor 2015
Të ardhura nga interesat nga depozitat me të maturuara brenda vitit dhe llogaritë rrjedhëse	9,874	
Totali	9,874	

Shpenzime	Viti i mbyllur 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur 31 Dhjetor 2015
Tarifa e Shoqërisë administruese	705,393	697,012
Totali	705,393	697,012

17. NGJARJE PAS DATËS SË BILANCIT

Nuk ka ngjarje pasuese pas datës së raportimit që mund të kërkojnë ose rregullim ose prezantim shtesë në pasqyrat financiare.

FONDI EURO

FONDI RAIFFEISEN INVEST EURO

Raporti i Audituesit të Pavarur
dhe Pasqyrat Financiare
për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

Përmbajtja

Raporti i audituesit të pavarur	5
1. Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse	5
2. Pasqyra e pozicionit financiar	6
3. Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave	7
4. Pasqyra e rrjedhës së parasë	8
5. Hyrje	9
6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël	10
7. Manaxhimi i rrezikut financiar	16
8. Manaxhimi i rrezikut të kapitalit	20
9. Strategjia e investimit	21
10. Vlerësimet dhe gjykimet kritike kontabël	23
11. Të ardhurat nga interesi	24
12. Ndryshime të tjera neto në vlerën e drejtë	25
13. Humbje nga kursi i kembimit	26
14. Aktive financiare të mbajtura me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	26
15. Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	28
16. Paraja dhe ekuivalentë të saj	29
17. Detyrime të tjera	30
18. Aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave	30
19. Palët e lidhura	30
20. Ngjarje pas datës së bilancit	31

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Deloitte.

Deloitte Audit Albania sh.p.k.
Rr. Elbasanit
Pallati poshte Fakulteti Gjeologji-
Miniera
Tirana, Albania
Tel: +355 4 45 17 920
www.deloitte.al

VAT (NUIS) No: L41709002H

Drejtuar Aksionarëve dhe Drejtimit të Shoqërisë Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a.

Raport mbi auditimin e pasqyrave financiare.

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Raiffeisen INVEST – Fondi Euro ("Fondi"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2016 dhe pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si dhe një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Fondit më 31 Dhjetor 2016 si dhe performancën e tij financiare dhe flukset e parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar më tej në paragrafin "Përgjegjësitë e audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare" të këtij raporti. Ne shprehim pavarsinë tonë nga Fondi në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kodit të Etikës për Kontabilistët Profesionistë (Kodi SNKEBK) sipas kërkesave etike, të cilat janë të rëndësishme për auditimin e pasqyrave financiare, gjithashtu dhe ne kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me kërkesat tona dhe Kodin SNKEBK.

Ne besojmë se të dhënat e auditimit që kemi marrë ofrojnë baza të mjaftueshme dhe të përshtatshme për dhënien e opinionit tonë të auditimit.

Përgjegjësitë e Manaxhimit dhe Komitetit të Auditimit për Pasqyrat Financiare

Manaxhimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshme, i cili, në masën që përcaktohet nga manaxhimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, manaxhimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Fondit për të vazhduar aktivitetin e saj në bazë të parimit të vijimësisë, shënime shpjeguese, si edhe për çështjet që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Fondit, duke përdorur parimet bazë të vazhdimësisë, përveç rastit kur manaxhimi ka për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndalojë operacionet ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale se përveçse më lart. Komiteti i Auditimit është përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Fondit.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin

tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomalie materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshetje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrolleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrolleve të brendshme të Shoqërisë.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Shoqërisë për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vemendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidences së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërpreje të aftësisë së Shoqërisë për vazhduar në vijimësi.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese, si dhe nëse transakcionet dhe ngjarjet në pasqyrat financiare janë paraqitur në mënyrë të drejtë.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Fondit, ku përveçse çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania sh.p.k.

Deloitte Audit Albania sh.p.k.
Rr. Elbasanit, Pallati poshte Fakultetit Gjeologji - Miniera,
Tirana, Albania
Identification number (NUIS): L41709002H

Partner Angazhimi
Nuriona Berdica Sokoli

Tiranë, Shqipëri
28 prill 2017

Pasqyra e fitim ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(shumat në mijë Lek)

Të ardhura	Shënime	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Të ardhura nga interesi	8	340,485	457,470
Të ardhura/humbje neto të realizuara nga investimet në letra me vlerë	9	308,640	(69,348)
Të ardhura të tjera		21,532	2,028
Totali i të ardhurave neto		670,658	390,150
Shpenzime			
Tarifa e Shoqërisë së Administrimit		(197,089)	(160,551)
Shpenzime të tjera operacionale		(164)	(69)
Humbje neto nga kursimi i këmbimit	10	(202,465)	(128,343)
Totali i shpenzimeve		(399,718)	(288,963)
Rritja në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave nga aktiviteti i investimit		270,940	101,187

Shënimet nga faqja 160 në 182 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2016

(shumat në mijë Lek)

AKTIVET	Shënime	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	11	8,651,237	7,064,668
Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	12	-	337,933
Kuota në fonde investimi	13	2,172,958	682,140
Paraja dhe ekuivalentë të saj	14	2,810,559	2,287,775
Llogari të arkëtueshme të tjera		240	
TOTALI		13,634,995	10,372,516
DETYRIMET			
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit		17,262	13,270
Detyrime për kërkesa tërheqje nga fondi		8,860	1,629
Detyrime të tjera	15	2,438	2,109
TOTALI I DETYRIMEVE		28,560	17,008
AKTIVET NETO QË I ATRIBUOHEN MBAJTËSVE TË KUOTAVE	16	13,606,434	10,355,508
Numri i kuotave të emetuara të fondit		883,843	688,459
AKTIVET NETO PËR NJËSI		15,395	15,042

Këto pasqyra financiare janë miratuar më 29 mars 2017 në emër të Fondit nga Këshilli i Administrimit të Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. dhe u firmosën nga:

Administrator i Përgjithshëm
Resmi HIBRAJ

Zv. Administratori dhe Përgjithshme
Edlira KONINI

Shënimet nga faqja 160 në 182 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e ndryshimeve në kapital për aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të njësive për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(shumat në mijë Lek)

	Shënime	Viti i mbyllur në 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur në 31 Dhjetor 2015
Aktive neto që i atribuohen kontribuesve më 1 janar		10,355,508	11,187,722
Kontribute		7,132,028	3,055,878
Rritja neto nga transkasionet e shitjes se kuotave		(4,152,041)	(3,989,278)
Rritja neto nga transaksionet		13,335,495	10,254,322
Rritja në aktivet neto që i atribuohen kontribuesve nga aktiviteti i investimit		270,940	101,187
Aktive neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave	16	13,606,435	10,355,508
NUMRI I KUOTAVE TË INVESTIMIT			
Kuota të emetuara mbi bazën e kontributeve		462,184	202,118
Kuota të tërhequra / shlyera		(266,801)	(258,296)
RRITJE NË NUMRIN E KUOTAVE TË FONDIT	16	195,383	(56,178)

Shënimet nga faqja 160 në 182 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e flukseve të parasë për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(shumat në mijë mijë Lek)

	Notes	Viti i mbyllur në 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur në 31 Dhjetor 2015
Flukset e parasë nga aktiviteti operacional			
Rritja në shumën që i atribuohet kontribuesve		270,940	101,187
Rregullime për:			
Fitime të parealizuar nga rivlerësimi i aktiveve financiare të mbajtura në vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes		(333,552)	(65,210)
Të ardhura nga interesi	8	(340,485)	(457,470)
Tarifa e Shoqërisë Administruese		197,089	160,551
Flukset e parasë të përdorura në aktivitetet operacionale		(206,008)	(260,942)
Rritja në aktivet financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes		(1,250,908)	(1,628,614)
Ulje / (rritja) në aktivet financiare të mbajtura deri në maturim		336,413	4,208,464
Rritja në Investimet në kuota		(1,469,478)	(125,840)
(Ulja) / rritja neto në detyrimet ndaj Shoqërisë Administruese		3,992	(941)
(Ulja) / rritja neto në detyrimet e tjera		(329)	(1,182)
Flukset e parasë nga / (të përdorura) në aktivitetet operacionale		(2,586,317)	2,190,944
Interesi i arkëtuar		323,701	423,026
Tarifa e paguar e Shoqërisë Administruese		(194,193)	(161,986)
Flukset e parasë neto nga / (të përdorura) në aktivitetet operacionale		(2,456,809)	2,451,984
Flukset e parasë nga aktivitetet financuese			
Kontribute marrë nga mbajtësit e njësisë		7,132,028	3,055,878
Kontributet të paguara mbajtësive të njësisë		(4,152,041)	(3,989,278)
Flukset e parasë neto (të përdorura) / nga aktivitetet financuese		2,979,987	(933,400)
Rritje neto në e flukset e parasë		523,178	1,518,584
Paraaja dhe ekuivalentë të saj në fillim të vitit	14	2,287,775	769,191
Paraaja dhe ekuivalentë të saj në fund të vitit	14	2,810,953	2,287,775

Shënimet nga faqja 160 në 182 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

1. HYRJE

Fondi i investimit Raiffeisen Invest Euro ("Fondi") është një fond investimi me ofertë publike i licensuar nga Autoriteti i Mbykqyrjes Financiare ("AMF") bazuar në ligjin nr. 10198 më datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive" dhe bazuar në vendimin nr. 180 më datë 13 dhjetor 2011.

Aktivitetet investuese të fondit manaxhohen nga Raiffeisen INVEST sh.a – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive ("Shoqëria Administruese").

Objekti i Fondit është që ti japë investitorit një kthim nga investimi në përputhje me një menaxhim të kujdesshëm të portofolit, duke ruajtur nivelin e kapitalit dhe të likuiditetit të nevojshëm.

Te ardhurat nga investimi në Fond janë subjekt i tatimit mbi të ardhurat personale dhe lidhen me të ardhurat kapitale të kontribuesve të cilat taten në normën 15%. Shoqëria e Administrimit vepron si një agjent mbledhës në emër të Fondeve.

Fondi ofron investimin në kuota një grupi të gjerë investitorësh të cilët janë kryesisht individë.

Mbështetur në Ligjin nr. 10197, datë 10.12.2009, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare ka miratuar First Investment Bank Albania sh.a. si bankë depozitare e Fondit të Investimit Raiffeisen Invest Euro ("Depozitari"). Shoqëria Administruese dhe Depozitari do të mbajnë aktivet, veprimet dhe regjistrimet e veta të ndara nga aktivet, veprimet dhe regjistrimet kontabël të Fondit të Investimit Raiffeisen Invest Euro.

Këto pasqyra financiare janë autorizuar për publikim nga Bordi i Drejtorëve më 29 mars 2017.

Këshilli i Administrimit si organi qëndror i Shoqërisë përbëhet nga 8 antarë si më poshtë:

Z. Donalda GJORGA	Kryetar i Këshillit të Administrimit
Znj. Christa GEYER	Zv/Kryetare e Këshillit të Administrimit
Znj. Vilma BAÇE	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Znj. Alda SHEHU	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Zj. Barbora VALKOVA	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Zj. Vanita NIKOLLA	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Z. Resmi HIBRAJ	Anëtar i Këshillit të Administrimit
Znj. Edlira KONINI	Anëtare e Këshillit të Administrimit

Administrators:

Mr. Resmi Hibraj	General Administrator
Mrs Edlira Konini	Deputy General Administrator

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL

Politikat kryesore kontabël të zbatuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë të paraqitura më poshtë. Këto politika janë aplikuar në vazhdimësi në të gjitha vitet e paraqitur, nëse nuk shprehet ndryshe.

a) Bazat e përgatitjes

Pasqyrat financiare të Fondit Raiffeisen Invest Euro janë përgatitur mbi një bazë vijimësie dhe në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Pasqyrat financiare janë përgatitur nën parimin e kostos historike, siç modifikohen nga rivlerësimi i aktiveve financiare dhe pasiveve financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

Këto pasqyra financiare janë paraqitur në Lek Shqiptar ("Lek"), nëse nuk është shprehur ndryshe. Nëse nuk është shënuar, informacioni financiar i raportuar në Lek është rrumbullakosur në mijëshen më të afërt.

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

a) Bazat e përgatitjes (vazhdim)

Përgatitja e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF kërkon përdorimin e vlerësimeve kontabël kritike. Ajo gjithashtu kërkon që Shoqëria Administruese të ushtrojë gjykimin e saj në procesin e zbatimit të politikave kontabël për Fondin. Ndryshimet në supozime mund të ketë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare në periudhën që supozimet kanë ndryshuar. Manaxhimi beson se supozimet e aplikuara janë të përshtatshme dhe se për këtë arsye pasqyrat financiare të Fondit paraqesin gjendjen financiare dhe rezultatet në mënyrë të drejtë. Zonat që përfshijnë një shkallë më të lartë të gjykimit ose kompleksitetit, apo fushat ku supozimet dhe vlerësimet janë të rëndësishme për pasqyrat financiare janë paraqitur në Shënimin 7.

b) Standarde dhe Interpretime në fuqi për periudhën raportuese

Ndryshimet e mëposhtme të standardeve ekzistuese të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit dhe interpretimet e publikuara nga Komiteti i Interpretimeve të Raportimeve Financiare Ndërkombëtare janë në fuqi për periudhën raportuese:

- **Ndryshime në SNRF 10 "Pasqyrat financiare të konsoliduara" dhe SNRF 12 "Dhënia e informacioneve shpjeguese për përfshirje me entitete të tjera" dhe SNK 28 "Investime në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta"** - Subjektet e investimeve: Përjashtim konsolidimi (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNRF 11 "Marrëveshjet e përbashkëta"** - Kontabiliteti për blerjet e interesave në operacionet e përbashkëta (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **SNRF 14 "Rregullimi i Llogarive të Shtyra"** - (efektive duke filluar 1 Janar 2016 e në vazhdim),
- **Ndryshime në SNK 1 "Paraqitja e pasqyrave financiare"** - Iniciativat e zbulimit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNK 16 "Prona, Impiantet dhe Pajisjet" dhe SNK 38 "Aktive jo-materiale"** - Sqarim i metodave të pranueshme të zhvleresimit dhe amortizimit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNK 16 "Prona, Impiantet dhe Pajisjet" dhe SNK 41 "Agrobiznesi"** - Agrobiznes: Bimët bartesi (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNK 27 "Pasqyrat financiare individuale"** - Metoda e kapitalit në pasqyrat financiare individuale (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në disa standarde "Përmirësimet e SNRF-ve (2012-2015)"** që rezultojnë nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF-ve (SNRF 5, SNRF 7, SNRF13, SNK 19, SNK 34) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e fjalëve (ndryshimet duhet të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016).

Këto ndryshime në standardet dhe interpretimet ekzistuese nuk kanë ndikuar në politikat kontabël, pozicionin financiar dhe performancën e Fondit.

c) Standarde dhe interpretime në publikim akoma jo në fuqi

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet, përmirësimet dhe interpretimet e mëposhtme ishin publikuar por akoma nuk ishin në fuqi. Asnjë prej tyre nuk pritet të ketë efekt të ndjeshëm në pasqyrat e Fondit.

- **SNRF 9 "Instrumentat financiare"** (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 janar 2018),
- **SNRF 15 "Të ardhura nga Kontratat me Klientët"** dhe ndryshime të mëtejshme (efektive duke filluar 1 Janar 2018 e në vazhdim),
- **SNRF 16 "Qiratë"** (efektive duke filluar 1 Janar 2019 e në vazhdim),
- **Ndryshime në SNRF 10 "Pasqyrat financiare të konsoliduara" dhe SNK 28 "Investime në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta"**- Shitja apo kontributi i pasurive ndërmjet një investitori dhe bashkëpunetori të tij ose sipërmarrje të përbashkët (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2017),
- **Ndryshimet në SNK 7 "Pasqyra e Fluksit të Parasë"** - Nisma Për Paraqitje (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janar 2017),

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

c) Standarde dhe interpretime në publikim akoma jo në fuqi (vazhdim)

- **Ndryshime në SNK 12 "Tatimet mbi të ardhurat"**, - Njohja e aktiveve tatimore të shtyra për Humbjet e Parealizuar (efektive për vjetore periudhat që fillojnë më ose pas datës 1 Janar 2017)
- **Ndryshime në disa standarde "Përmirësimet e SNRF-ve (2014 -2016)"** që rezultojnë nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 12, SNK 28) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e fjalëve (ndryshimet për SNRF 12 duhet të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2017 dhe ndryshimet për SNK 28 duhet të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2018).
- **IFRIC 22 "Transaksionet në monedhë të huaj dhe shqyrtimi i parapagesave"** (efektive për vjetore periudhat që fillojnë më ose pas datës 1 Janar 2018)

Fondi ka zgjedhur të mos adoptojë këto standarde, rishqyrtime dhe interpretime përpara datës së tyre efektive. Drejtimi parashikon se adoptimi i këtyre standardeve nuk do të ketë impakt material në pasqyrat financiare të Fondit në periudhën fillestare të zbatimit nga Fondi.

d) Entiteti i investimit dhe konsolidimi

Fondi ka investitorë të shumtë jo të lidhur dhe mban portofol investimesh të shumta. Fondi është caktuar që të plotësojë përkufizimin e një entiteti investimesh sipas SNRF 10, ndërsa kushtet e mëposhtme ekzistojnë:

- Fondi mbledh asetet me qëllim që t'ju sigurojë investitorëve shërbime profesionale të menaxhimit të investimeve.
- Qëllimi i biznesit të Fondit, i cili u është komunikuar direkt investitoreve, është të investojë asetet me qëllim përfitimin e të ardhurave nga kapitali dhe të ardhurave nga investimet.
- Investimet janë të matura dhe vlerësuar mbi bazën e vlerës së drejtë.

e) Aktivitet dhe detyrimet financiare

i Njohja

Aktivitetet financiare njihen në pasqyrën e pozicionit financiar në ditën kur entiteti bëhet palë kontraktuale në lidhje me një instrument në përputhje me blerjen e rregullt të tij. Një mënyrë e rregullt blerjeje ose shitjeje e një instrumenti financiar njih si datë kontabilizimi të aktivitetit, datën e shlyerjes. Dita e shlyerjes është dita kur aktivi i lëvrohet entitetit. Dita e shlyerjes i referohet a) njohjes së aktivitetit në ditën kur ai merrret nga entiteti b) ç'regjistrimit të aktivitetit dhe njohjes së fitimit/humbjes neto nga shitja në ditën kur ai livrohet/dërgohet nga entiteti. Kur aplikohet dita e shlyerjes, entiteti kontabilizon çdo ndryshim në vlerën e drejtë të aktivitetit gjatë periudhës midis datës së tregtimit dhe datës së shlyerjes. Me fjalë të tjera, ndryshimi në vlerë nuk njihet për aktivitetet të mbajtura me kosto ose kosto të amortizuara; por njihet si fitim ose humbje për aktivitetet e klasifikuar si aktive financiare të mbajtura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes; dhe njihet në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave përmbledhëse për aktivitetet e vlefshme për shitje. Detyrimet njihen fillimisht në datën kur entiteti bëhet palë e kontratës.

iii Ç'regjistrimi

Fondi ç'regjistron një aktiv financiar kur mbarojnë të drejtat kontraktuale të flukseve të parase nga aktivi financiar, ose kur të drejtat për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale të aktivitetit financiar janë transferuar në një transaksion me të cilin transferohen kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktivitetit financiar. Fondi nuk njih një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale janë përmbushur, ndërprerë apo kanë përfunduar.

Fondi merr pjesë në transaksione me anë të të cilave transferon aktive të njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por mban në të gjitha ose kryesisht në të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit të transferuar, ose një pjesë të tyre. Nëse të gjitha ose kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet mbahen, atëherë aktivitetet e transferuara nuk ç'regjistrohen nga pasqyra e pozicionit financiar.

Në transaksionet në të cilat Fondi as nuk mban dhe as nuk transferon rreziqet dhe përfitimet e pronësisë mbi aktivitetet financiare, aktivi ç'regjistrohet nëse kontrolli mbi to humbet.

iii Matja e vlerës së drejtë

Pas njohjes fillestare të gjitha aktivitetet financiare (përveç atyre të mbajtura deri në maturitet) maten me vlerën e drejtë. Përkufizimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare është përcaktuar duke përdorur teknika të vlerësimit. Metodën e vlerësimit përfshijnë teknikën e vlerës aktuale neto, metodën e flukseve monetare të skontuara dhe krahasimin me instrumente të tjerë të ngjashëm, për të cilat ekzistojnë çmime tregu dhe metoda vlerësimi. Ndryshimet në vlerën e drejtë janë njohur menjëherë në pasqyrën përmbledhëse të të ardhurave.

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

e) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

iv *Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit*

Në çdo datë raportimi Fondi vlerëson, nëse ka një evidencë objektive që aktivet financiare, të cilat nuk mbahen me vlerën e drejtë përmes fitim - humbjes, janë zhvlerësuar. Aktivet financiare zhvlerësohen kur evidenca objektive paraqet që një ngjarje që sjell humbje ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit dhe që ngjarja që sjell humbje ka ndikim në flukset e ardhshme të parasë së aktivitetit, të cilat mund të maten me besueshmëri.

v *Investime të mbajtura deri në maturim*

Investimet e mbajtura deri në maturim janë aktive financiare me pagesa fikse ose të përcaktuara dhe maturitet të fiksuar që Shoqëria ka synimin e qartë dhe aftësinë për të mbajtur deri në maturim, dhe të cilat nuk janë përcaktuar me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes ose në dispozicion për shitje. Investimet e mbajtura deri në maturim mbahen me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Çdo shitje ose riklasifikim i shumave të konsiderueshme të investimeve të mbajtura deri në maturim që nuk janë afër maturimit të tyre do të rezultonte në riklasifikimin e të gjithë investimeve të mbajtura deri në maturim si të disponueshme për shitje, dhe do të parandalonte Kompaninë të klasifikonte letrat me vlerë për qëllime investimi si instrumenta të mbajtura deri në maturim për periudhën aktuale dhe gjatë dy viteve financiare pasuese.

vi *Investimeve të mbajtura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes*

Fondi mban disa instrumenta me vlerën e drejtë, me ndryshimet e vlerës së drejtë të njohura menjëherë në fitim ose humbje, siç përshkruhet në politikën kontabël 2 (c) (iii). Një prezantim të detajuar të matjeve të vlerës së drejtë paraqiten në shënimin 6 dhe 7.

f) **Paraja dhe ekuivalentë të saj**

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë aktive financiare me shkallë likuiditeti të lartë, me maturitet më të vogël se tre muaj, të cilat nuk ndikohen shumë nga ndryshimet në vlerën e drejtë dhe përdoren nga Fondi për administrimin e angazhimeve afatshkurtra. Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen në pasqyrën e pozicionit financiar me kosto të amortizuar.

g) **Llogaritë e arkëtueshme**

Llogaritë e arkëtueshme njihen në fillim në pasqyrën e pozicionit financiar me vlerën e drejtë dhe maten në vazhdim me kosto të amortizuar, duke i zbritur zhvlerësimin.

h) **Llogari të pagueshme dhe të tjera**

Llogaritë e pagueshme dhe të tjera janë paraqitur me kosto të amortizuar.

i) **Rënia në vlerë e aktiveve jo-financiare**

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Fondit rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për zhvlerësim. Nëse ka evidenca të tilla atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitetit. Një humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një aktiviteti ose e njësisë gjeneruese të parasë tejkalon vlerën e rikuperueshme. Një njësi gjeneruese e parasë është grupi më i vogël i identifikueshëm i aktiveve që gjeneron flukse monetare që janë të pavarura nga aktiviteti dhe grupet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje. Shuma e rikuperueshme e një aktiviteti ose e njësisë gjeneruese të parasë është më e madhe se vlera e tij në përdorim dhe se vlera e drejtë minus koston e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e ardhshme të parasë janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave që reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivitetin. Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për të parë nëse humbja është zvogëluar apo nuk ekziston. Humbja nga rënia në vlerë rimerret nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga rënia në vlerë anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e aktivitetit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin, në qoftë humbje nga rënia nuk ishte njohur.

j) **Kuotat e shlyeshme**

Fondi emeton kuota të shlyeshme, me kërkesë të investitorit. Kuotat klasifikohen si detyrime financiare. Çdo investitor që ka bërë shlyerje të kuotave të tij, mund të ri-investojë në Fond nëpërmjet depozitimit të mjeteve monetare ekuivalente me vlerën e kuotave të kerkuara. Kuotat janë të shlyeshme çdo ditë. Në momentin e kërkesës për shlyerje, kuotat që do të shlyhen mbarten në vlerën e shlyerjes si detyrim i pagueshëm në pasqyrën e pozicionit financiar të Fondit.

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

k) Vlera neto e asetëve

Vlera neto e asetëve është e barabartë me vlerën totale të aktiveve neto minus detyrimet e Fondit.

l) Vlera e kuotës së Fondit

Vlera e një kuote të Fondit është e barabartë me vlerën neto të asetëve të pjesëtuar me numrin e kuotave në datën e raportimit. Bazuar në politikën e Fondit, vlera e një kuote në nisjen e Fondit ishte e barabartë me 100 Euro.

m) Investimet në kuota

Investimet në kuota janë investime në kuota të fondeve të tjera të investimit, të cilët nga ana e tyre kanë një portofol të përqëndruar në obligacione dhe të diversifikuar sipas sektoreve, hapësirës gjeografike etj. Qëllimi i investimit në këtë lloj instrumenti është për të përfituar të ardhura nga rivlerësimi i çmimit të kuotës. Investimi njihet fillimisht me kosto, duke përfshirë koston e transaksionit, dhe më pas vlerësohet në vlerën e drejtë të përditesuar për të pasqyruar kushtet e tregut në fund të periudhës raportuese. Vlera e drejtë e investimeve është çmimi që do të marret nga shitja e aktivit në një transaksion të rregullt, pa zbritje të kostove të transaksionit.

n) Të ardhurat nga interesi

Të ardhurat nga interesi përfshijnë hyrjet nga kuponat e obligacioneve dhe interesat nga depozitat maturuara gjatë vitit dhe nga interesat e llogarise rrjedhese. Të ardhurat nga interesi njihen në bazë përlogaritjeje.

o) Tarifa e shoqërisë administruese

Fondi duhet t'i paguajë Shoqërisë së Administrimit një tarifë prej 1.5% në vit (2015: 1.5%) të vlerës së asetëve neto, si shpenzim i cili llogaritet në baza ditore.

p) Fitimi / humbje të realizuara

Fitim / humbjet e realizuara njihen nga shitja e letrave me vlerë ose kuotave dhe janë llogaritur si diferencë midis çmimit të ofruar dhe vlerës së principalit dhe interesit të maturuar të letrave me vlerë të blera me premium ose zbritje dhe si diferencë e çmimit të blerjes dhe të shitjes për kuotat. Këto dallime njihen në fitim ose humbje kur ndodhin.

q) Fitimi / humbje të porealizuara

Fitimi / humbja e porealizuar njihet si diferencë midis koston dhe vlerës së drejtë. Kur letrat me vlerë/kuotat shiten fitim / humbja e porealizuar transferohet në fitim/ humbjen për periudhën.

r) Krahasueshmëria

Të gjitha shumat janë raportuar ose paraqitur me informacione krahasuese.

3. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR

a) Përmbledhje

Aktivitetet e Fondit e ekspozojnë atë ndaj një shumëllojshmërie rreziqesh financiare: rrezikut të tregut (duke përfshirë rrezikun e këmbimit valutor, rrezikun e normës së interesit dhe rreziqet të tjera të çmimeve), rrezikut të kredisë dhe rrezikut të likuiditetit.

Fondi është i ekspozuar edhe ndaj rreziqeve operationale të tilla si rreziku i kujdestarisë. Rreziku i kujdestarisë është rreziku i humbjes së letrave me vlerë të mbajtura në kujdestari të shkaktuar nga neglizhenca e kujdestarit. Edhe pse është vendosur një kuadër i përshtatshëm ligjor që eliminon rrezikun e humbjes së vlerës së letrave me vlerë të mbajtura nga kujdestari, në rast të dështimit të saj, aftësia e Fondit për të transferuar letrat me vlerë mund të dëmtohet përkohësisht. Programi i përgjithshëm i menaxhimit të rrezikut të Fondit kërkon të maksimizojë kthimin që vjen nga niveli i rrezikut për të cilat Fondit është i ekspozuar dhe kërkon për të minimizuar efektet e mundshme negative mbi performancën financiare të Fondit.

Struktura e administrimit të rrezikut

Në bazë të ligjit nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive" Shoqëria e Administrimit ka përfshirë në strukturën e saj, Njësinë e Menaxhimit të Rrezikut, përgjegjës për administrimin e rrezikut dhe për raportimin

3. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

a) Përmbledhje (vazhdim)

në Bordin e Administrimit. Politikat e menaxhimit të rrezikut të Fondit janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet e hasura nga institucioni financiar, për të vendosur kufizime dhe kontrole, dhe për të monitoruar zbatimin e këtyre kontrolleve. Politikat e administrimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Fondi, përmes standardeve dhe procedurave të menaxhimit, synon të zhvillojë një mjedis kontrolli konstruktiv dhe të disiplinuar, në të cilin çdo punonjës do kuptojë rolin dhe detyrimet përkatëse.

(b) Rreziku kreditor

Rreziku i kreditor lidhet me mundësinë që emetuesi i një instrumenti financiar, pjesë e aseteve të Fondit, të mos jetë në gjendje të shlyejë pjesërisht ose plotësisht të gjitha detyrimet e tij, cka do të kishte një impakt negative mbi vlerën e aseteve të Fondit. Këshilli i Administrimit i Fondit ka deleguar përgjegjësinë për administrimin e rrezikut kreditor Menaxhimit, i cili është përgjegjës për mbikëqyrjen e rrezikut të kredisë të Fondit. Fondi nuk përfshin asnjë kolateral apo përforcues të tjerë të rrezikut të kredisë, e cila mund të reduktojë ekspozimin e Fondit. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut kreditor më 31 dhjetor është vlera kontabël e aktiveve financiare të përcaktuara më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Aktivet financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	8,651,237	7,064,668
Paraja dhe ekuivalentë të saj	2,810,559	2,287,775
Kuota në fonde investimi	2,172,958	682,140
Aktivet financiare të mbajtura deri në maturim	-	337,933
Totali	13,634,755	10,372,516

Më 31 Dhjetor 2016, aktivet e mbajtura nga Fondi nuk janë as me vonesë e as të zhvlerësuar (2015: nuk ka).

c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Fondi mund të mos jetë në gjendje të gjenerojë burime të mjaftueshme të parasë për të shlyer detyrimet e tij në mënyrë të plotë në kohën e duhur ose mund të veprojë kështu vetëm në kushte që janë materialisht të pafavorshme. Fondi mund të investojë në mënyrë periodike në instrumenta financiarë të tregtueshme. Si rezultat, Fondi mund të mos jetë në gjendje të likuidojë shpejtë investimet në këto instrumenta në një shumë të afërt me vlerën e tyre të drejtë për të përmbushur kërkesat për likuiditet, ose të jetë në gjendje të përgjigjet ngjarjeve të veçanta si përkeqësimi i aftësisë kredimarrëse të një emetuesi të vecantë. Fondi ka aftësinë të marrë hua afat-shkurtër për të mundësuar shlyerjen. Nuk ka pasur hua të këtij lloji gjatë vitit.

Në mënyrë që të menaxhojë likuiditetin e përgjithshëm të Fondit, Shoqëria Administruese ka aftësinë të pezullojë tërheqjet nëse kjo konsiderohet të jetë në interesin me të mirë të të gjithë kontribuesve. Në mungesë të detyrimeve të rëndësishme financiare Shoqëria Administruese e monitoron rrezikun e likuiditetit në bazë flukseve monetare të aktualizuara kontraktuale. Tabela e mëposhtme analizon aktivet financiare dhe detyrimet e Fondit në grupimet përkatëse të maturimit bazuar në periudhën e mbetur në pasqyrën e pozicionit financiar deri në datën kontraktuale të maturimit. Shumat në tabelë janë flukset e parasë kontraktuale të aktualizuara më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015:

3. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

31 Dhjetor 2016						
	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivët						
Aktivët financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	-	-	414,551	8,236,686	8,651,237
Aktivët financiare të mbajtura deri në maturim	-	-	-	-	-	-
Kuota në fonde investimi	-	-	-	-	2,172,958	2,172,958
Paraja dhe ekuivalentë të parasë	79,307	-	-	-	-	79,307
Totali	79,307	-	-	414,551	10,409,644	10,903,502
Detyrimet						
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit	(17,262)	-	-	-	-	(17,262)
Detyrime për kërkesa tërheqjeje nga fondi	(8,860)	-	-	-	-	(8,860)
Detyrime të tjera	(2,438)	-	-	-	-	(2,438)
Totali	(28,560)	-	-	-	-	(28,560)
Rreziku i likuiditetit	107,867	-	-	414,551	10,409,644	10,932,063
Akumulimi	107,867	107,867	107,867	522,418	10,932,063	

31 Dhjetor 2015

	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivët						
Aktivët financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	-	-	1,930,716	5,133,951	7,064,668
Aktivët financiare të mbajtura deri në maturim	-	-	337,933	-	-	337,933
Kuota në fonde investimi	-	-	-	-	682,140	682,140
Paraja dhe ekuivalentë të parasë	2,287,775	-	-	-	-	2,287,775
Totali	2,287,775	-	337,933	1,930,716	5,816,092	10,372,516
Detyrimet						
Të pagueshme ndaj Shoqërisë së Administrimit	(13,270)	-	-	-	-	(13,270)
Të pagueshme ndaj kontribuesve dhe detyrime të tjera	(3,738)	-	-	-	-	(3,738)
Totali	(17,008)	-	-	-	-	(17,008)
Rreziku i likuiditetit	2,270,767	-	337,933	1,930,716	5,816,092	10,355,508
Akumulimi	2,270,767	2,270,767	2,608,700	4,539,416	10,355,508	

3. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimi në çmimet e tregut do të ndikojnë në të ardhurat e Fondit ose në vlerën e instrumenteve financiare. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin nga rreziku.

Ekspozimi ndaj rrezikut të monedhës së huaj

Fondi nuk është i ekspozuar ndaj rrezikut të valutës nëse transaksionet në një monedhë të ndryshme nga monedha baze e Fondit (Euro) mungojnë. Fondi nuk ka hyrë në ndonjë shkëmbim ose transaksion derivativ më 31 Dhjetor 2016. Më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 nuk ka aktive ose pasive financiare të cilat janë të shprehura në monedhë të ndryshme nga monedha bazë e Fondit (Euro)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit

Rreziku kryesor ndaj të cilit portofolet tregtare janë ekspozuar është rreziku i humbjes nga luhajtja e flukseve të ardhshme të parasë ose vlerës së drejtë të instrumenteve financiare për shkak të një ndryshimi në normat e interesit të tregut (diferencat mes vlerës aktuale të aktiveve dhe detyrimeve neto). Rreziku i normës së interesit manaxhohet kryesisht nëpërmjet monitorimit të të diferencave të normave të interesit. Administrimi i rrezikut të normave të interesit kundrejt hendekut të limitit të normave të interesit, kompletohet duke monitoruar ndjeshmërinë e aktiveve dhe detyrimeve financiare të Fondit për skenarë të ndryshëm standard dhe jo-standard të normave të interesit. Skenarët standardë të cilët vlerësohen në mënyrë periodike, përfshijnë 100 pikë bazë (pb) rënie ose ngritje paralele në të gjitha kurbat e kthimit. Një analizë e ndjeshmërisë të Fondit në një rritje ose rënie të normave të interesit të tregut (duke supozuar që nuk ka lëvizje asimetrike të kurbave të kthimit si dhe një gjendje të pandryshueshme financiare) është si vijon:

2016		
Normat e interesit	Rënie 100 pb	Rritje 100 pb
Efekti i fitim/ humbjes së vlerësuar (në 000/Lek)	3,065	(3,065)
2015		
Normat e interesit	Rënie 100 pb	Rritje 100 pb
Efekti i fitim/ humbjes së vlerësuar (në 000/Lek)	1,836	(1,836)

4. MANAXHIMI I RREZIKUT TË KAPITALIT

Kapitali i Fondit përfaqësohet nga aktivet neto që i atribuohen mbajtësit të kuotave. Shuma e aktivitet neto që i atribuohet mbajtësit të kuotave mund të ndryshojë në mënyrë të konsiderueshme në baza ditore, pasi Fondi i nënshtrohet investimeve dhe tërheqjeve ditore sipas gjykimit të mbajtësit të kuotes. Objektivi i Fondit përta i përket menaxhimit të kapitalit është të ruajë vazhdimësinë e tij me qëllim sigurimin e kthimit për mbajtësin e kuotes, sigurimin e përfitimeve për palët e tjera dhe ruajtjen e një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e aktiviteteve të investimeve të Fondit. Për të ruajtur strukturën e kapitalit, politika e Fondit do të performojë si më poshtë:

- Monitorimi i nivelit të hyrjeve dhe tërheqjeve ditore në raport me situatën e likuiditetit duhet të mundësojë likuidimin e kërkesave brenda 7 ditëve nga dita e kërkesës së vlefshme.
- Shlyerja dhe emtimi i kuotave të reja duhet kryer në përputhje me ligjin dhe prospektin e Fondit. Kjo përfshin aftësinë për të kufizuar shlyerjet dhe për të kërkuar një minimum investimi në Fond.

5. STRATEGJIA E INVESTIMIT

Strategjia e investimeve të aktiveve të Fondit Raiffeisen Invest Euro mbështetet në ligjin nr. 10198 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive" dhe rregulloret e dala në zbatim të tij, si dhe në politikën e brendshme të investimit të Shoqërisë administruese, propozuar nga Komiteti i Investimit dhe miratuar nga Keshilli i Administrimit i Shoqërisë administruese.

a) Kuadri ligjor

Në lidhje me investimet e aktiveve të Fondit, Shoqëria Administruese Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. i përmbahet ligjit nr.10198, date 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive" dhe perspektivës së Fondit.

(i) Investimet e lejuara

Sipas rregullores, aktivet e Fondit mund të investohen vetëm në instrumentet e mëposhtëm:

- tituj të transferueshëm dhe instrumente të tregut të parasë, që tregtohen në tregje të rregulluara ose në një bursë titujsh në Republikën e Shqipërisë, në një shtet të Bashkimit European apo në çdo shtet tjetër të lejuar nga AMF-ja;
- kuota të fondeve të investimit apo aksione të shoqërive të investimit, të licencuara sipas ligjit nr.10198, datë 10.12.2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive", si dhe nga kuota ose aksione të sipërmarrjeve kolektive të investimit, të licencuara në përputhje me standardet e Bashkimit European;
- depozita në institucione kreditimi, të regjistruara në Republikën e Shqipërisë, në një nga shtetet anëtare të BE-së ose në çdo shtet të lejuar nga AMF-ja, të cilat mund të tërhiqen menjëherë ose që kanë afat maturimi jo më shumë se 12 muaj;
- instrumente financiare derivative ;
- instrumente të tjera të tregut të parasë.

Për secilin prej keyre instrumenteve, shoqëria administruese duhet të respektojë kufizimet e investimit të parashikuara në Ligjin nr.10198, datë 10.12.2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive", si dhe ato të parashikuara në politikën e brendshme për manaxhimin e rrezikut.

(ii) Kufizimet e investimit dhe kufiri i lejuar

Fondi nuk mund të investojë më shumë se 20% të aktiveve të saj në depozita në të njëjtin institucion depozitues.

Fondi nuk mund të investojë më shumë se 5% të aktiveve të saj në tituj dhe instrumente të tregut të parasë të një emetuesi të vetëm. Kufiri 5%, mund të rritet deri në:

- a) 10%. Në këtë rast, vlera totale e titujve ose instrumenteve të tregut të parasë, që mban Fondi te disa emetues, ku për secilin ka investuar mbi 5% të aseteve, nuk duhet të tejkalojë 40 për qind të vlerës totale të aseteve të fondit;
- b) 35% në rastin e titujve dhe të instrumenteve të tregut të parasë, të emetuara ose të garantuara nga qeveria dhe autoritetet vendore të Republikës së Shqipërisë, shteteve të Bashkimit European, shteteve të tjera të lejuara nga AMF-ja, ose nga organizma publikë ndërkombëtarë, në të cilët bëjnë pjesë një ose më shumë shtete të Bashkimit European;
- c) 100% me miratimin e AMF-së, sipas disa kushteve të përcaktuara në Ligj.
- d) 25% në rastin e disa obligacioneve të veçanta, të emetuara nga institucionet kredituese të licencuara, të cilat e kanë selinë e regjistruar në Republikën e Shqipërisë, apo në një shtet të Bashkimit European apo të lejuara nga AMF-ja. Kur Fondi investon më shumë se 5% të aseteve në këto lloj obligacionesh të emetuara nga një emetues i vetëm, atëherë vlera totale e këtij investimi nuk tejkalon 80% të vlerës totale të aktiveve të sipërmarrjes kolektive me ofertë publike;

Ekspozimi ndaj rreziqeve të palës tjetër i Fondit në një transaksion me instrumente derivativ në një treg të rregulluar nuk duhet të tejkalojë 10 për qind të aseteve të tij, kur pala tjetër është një institucion i licencuar kreditimi ose 5 për qind të aseteve, në rastet e tjera. Fondi mund të investojë deri në 30 për qind të aseteve të tij në kuota apo aksione të një forme tjetër të sipërmarrjeve të investimeve kolektive. Shoqëria Administruese i manaxhon aktivet e Fondit sipas parimit të sigurisë afatgjatë dhe të një kthimi të përshtatshëm nga investimi, duke ruajtur një raport optimal mes rritjes së kursimeve për investime dhe riskut të marrë përsipër.

5. STRATEGJIA E INVESTIMIT (VAZHËDIM)

(a) Kuadri ligjor (vazhdim)

Objektivat afatgjatë për shpërndarjen e aktiveve të Fondit janë si më poshtë:

Klasa	Objective
Tituj të emtuar dhe garantuar nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë dhe autoritetet vendore shqiptare	55%
Tituj të transferueshëm dhe instrumente të tjerë financiarë të borxhit që tregëtohen në tregje të rregulluara ose burse titujsh në Republikën e Shqipërisë, në një shtet të Bashkimit Europian apo në çdo shtet tjetër të lejuar nga AMF-ja	25%
Tituj të emtuar dhe garantuar nga shtete dhe autoritete të Bashkimit Europian, nga organizma publike nderkombetare ose nga çdo shtet i lejuar nga AMF-ja	10%
Depozita bankare ose çertifikata depozite	5%
Kuota të fondeve të investimit	5%
Derivate financiare	0%

Këto objektiva janë orientuese dhe mund të ndryshojnë në varësi të kushteve të tregut dhe politikës së investimit.

b) Politika e brendshme e investimeve të Shoqërisë së Administrimit

Rreziku në investime ndërmerret vetëm nga anëtarë të Fondit dhe jo nga Shoqëria Administruese. Për të minimizuar këtë rrezik, Shoqëria Administruese ka përfshirë në strukturën e saj organizative, Komitetin e Investimeve, i cili propozon politikat për alokimin e pasurive dhe investimeve dhe një Njësi për Menaxhimin e rrezikut e cila kryen kontrollin sasior dhe cilësor të të gjitha rreziqeve të lidhura me Fondin. Nuk lejohen të gjitha ato investimet, norma e kthimit e të cilave, është nën nivelin e tregut, sepse kjo do të rrezikojë ekuilibrin e lidhjes investime - rrezik.

Pasqyra e strukturës së investimeve më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 paraqitet si më poshtë:

(shumat në mijë Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

	Vlera në datën e raportimit	Si % të totalit të aktiveve të fondit
Obligacione	8,651,237	63%
Bono Thesari	-	0%
Kuota në fonde investimi	2,172,958	16%
Depozita	2,731,252	20%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	79,307	1%
31 Dhjetor 2016	13,634,755	100%

	Vlera në datën e raportimit	Si % të totalit të aktiveve të fondit
Obligacione	6,175,815	59,54%
Bono thesari	1,226,786	11,83%
Kuota në Fonde Investimi	682,140	6,58%
Depozita	2,223,900	21,44%
Paraja dhe ekuivalentët e saj	63,875	0,62%
31 Dhjetor 2015	10,372,516	100%

6. VLERA E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE

Duke filluar nga 1 janar 2013 Fondi ka adoptuar SNRF 13 në lidhje me dhënien e informacioneve shpjeguese rreth shkallës së besueshmërisë së matjeve të vlerës së drejtë. Kjo kërkon që Fondi të klasifikojë, për qëllime të shpalosjes, matjet e vlerës së drejtë duke përdorur një hierarki të vlerës së drejtë e cila reflekton rëndësinë e të dhënave të përdorura në kryerjen e matjeve.

Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të tregtuara në tregje aktive bazohet tek çmimet e kuotuar të tregut ose në çmimet e shitësit. Vlera e drejtë e instrumenteve të tjera financiare përcaktohet përmes teknikave të vlerësimit. Teknikat e vlerësimit përfshijnë teknikën e vlerës aktuale neto, metodën e skontimit të flukseve monetare, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ka çmime tregu dhe modelet e vlerësimit.

Fondi e mat vlerën e drejtë duke përdorur Nivelin 2 të hierarkisë së vlerës së drejtë, i cili reflekton rëndësinë e elementeve të përdorur në realizimin e vlerësimit, që shpjegohet si më poshtë:

- **Niveli 2:** Teknikat e vlerësimit të bazuara në elementet e vëzhgueshëm, në mënyrë direkte ose jo direkte (p.sh. që rrjedhin nga çmimet). Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuar nëpërmjet çmimeve të instrumenteve të ngjashëm të kuotuar në tregje aktive; çmimet e kuotuar të instrumenteve të njëjta ose të ngjashme në tregje jo shumë aktive; ose teknika të tjera vlerësimi, ku të gjithë elementet e rëndësishme vëzhgohen në mënyrë direkte ose jo direkte nga të dhënat e tregut.

Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare që tregtohen në tregje aktive bazohet në çmimet e kuotuar të tregut ose në çmimet e kuotuar të shitësit. Për instrumentet financiare që nuk tregtohen në mënyrë të vazhdueshme dhe që nuk kanë transparencë në çmime, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon nivele të ndryshme të gjykimit, në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve mbi çmimet dhe rreziqeve të tjera që ndikojnë në instrument.

Paraja dhe ekuivalentet e saj

Paraja dhe ekuivalente e saj përfshijnë paratë në arkë, llogaritë rrjedhëse dhe depozitat me bankat rezidente. Sikurse këto gjendje janë afatshkurtra, vlera e drejtë e tyre është pothuajse e barabartë me vlerën e mbetur.

Investimet në letra me vlerë

Investimet në letra me vlerë përfshijnë bono thesari dhe obligacione të qeverisë shqiptare, si dhe obligacione të qeverive apo korporatave të huaja. Vlera e drejtë e tyre llogaritet duke përdorur modelin e flukseve të skontuara të parave bazuar në normën e brendshme aktuale të kthimit e përshtatshme për maturitetin e mbetur. Investimet në letrat me vlerë janë mbajtur me vlerën e drejtë.

Tabela e mëposhtme analizon në kuadër të hierarkisë së vlerës së drejtë aktivet financiare të Fondit (në bazë të klasës) i matur me vlerën e drejtë më 31 Dhjetor 2016.

Të gjitha matjet e vlerës së drejtë të publikuara janë matje të vlerës së drejtë periodike.

(shumat në mijë Lek)

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Aktivet financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	8,651,237	7,064,668
Paraja dhe ekuivalentët e saj	2,810,559	2,287,775
Kuota në fonde investimi	2,172,958	682,140
Aktivet financiare të mbajtura deri në maturim	-	337,933
Totali	13,634,755	10,372,516

Vlerësimet janë përgatitur dhe shqyrtuar në baza mujore nga Menaxheri i rrezikut që raporton dhe i jep rekomandime shoqërisë administruese në bazë mujore, në përputhje me vlerësimet mujore që janë dhënë për investitorët. Menaxheri i rrezikut konsideron përshtatshmërinë e modelit të vlerësimit, të dhënat hyrëse kryesore si dhe rezultatit e vlerësimit duke përdorur metoda të ndryshme të vlerësimit dhe teknika përgjithësisht të njohura si standarde në kuadër të industrisë. Teknika e vlerësimit është zgjedhur dhe kalibruar në blerjen e titujve themelore të portofolit. Në përcaktimin përshtatshmërinë së vazhduar të teknikës së zgjedhur të vlerësimit, Menaxheri i rrezikut mund të kryejë testimin përsëri duke marrë në konsideratë rezultatet aktuale të modeleve të ndryshme dhe se si ata historikisht janë në një linjë me transaksionet aktuale të tregut. Gjithashtu banka kujdestare është përgjegjëse për shqyrtimin e rivlerësimeve përmes një procedure të përditshme konfirmimi.

7. VLERËSIMET DHE GJYKIMET KRITIKE KONTABËL

Fondi bën vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet rishikohen vazhdimisht dhe bazohen në eksperiencën dhe faktorët e tjerë, duke përfshirë pritjet e ngjarjeve të ardhshme të cilat besohet të jenë të arsyeshme duke marrë në konsideratë rrethanat.

Vlera e drejtë e investimeve e pakuotuar në një treg aktiv

Vlerat e drejta të letrave me vlerë që nuk janë të kuotuar në një treg aktiv përcaktohen duke përdorur teknika vlerësimi, kryesisht të ardhurat shumëfishme, flukset e parasë të skontuara dhe transaksioneve të kohëve të fundit të krahasueshme. Modelet e përdorura për të përcaktuar vlerat e drejta janë të vlefshme dhe të rishikohen periodikisht nga Shoqëria Administruese. Inputet në modele me të ardhurat e shumëfishta përfshijnë të dhëna të vëzhgueshme, siç janë shumëfisha të të ardhurave të kompanive të krahasueshme me kompaninë përkatëse të portofolit, dhe të dhëna të pavëzhgueshme, të tilla si të ardhurat e parashikuara për kompaninë portofolit. Në modelet e skontuara të flukseve monetare, inputet jo të vëzhgueshme janë flukset e parasë të projektuara të kompanisë përkatëse portofolit dhe primit të rrezikut për likuiditet dhe rrezikun e kreditit që janë të përfshira në normën e skontimit. Menaxhimi përdor modele për të rregulluar kthimin e kapitalit neto të vëzhguar për të reflektuar strukturën aktuale të financimit të borxhit / kapitalit neto të investimeve të vlerësuara të kapitalit. Modelet janë të kalibruar nga mbrapa- testimi për rezultatet aktuale/ çmimet e daljes të arritura për të siguruar që rezultatet janë të besueshme.

Monedha funksionale

Shoqëria Administruese konsideron monedhën Lek si valuta që më besnikërisht përfaqëson efektin ekonomik të transaksioneve themelore, ngjarjet dhe kushtet. Leku është monedha në të cilën Fondi mat performancën e tij dhe raporton rezultatet e tij, rrjedhimisht monedha funksionale dhe raportuese. Ndërkohe monedha me të cilën Fondi merr abonimet nga investitorët e tij është Euro si edhe monedha baze e strategjisë së investimit të Fondit. Kjo vendosmëri merr në konsideratë mjedisin konkurrues në të cilin Fondi është në krahasim me fondet tjera të investimeve.

Statusi i entitetit të investimeve

Në përcaktimin e statusit të Fondit si një entitet investimi në përputhje me SNRF 10, Shoqëria Administruese konsideron faktet e mëposhtëme:

- Fondi ka grumbulluar asete monetare nga investitorët e tij në mënyrë që të rrisë investimet financiare dhe për të ofruar shërbime të menaxhimit të investitorëve në lidhje me këto investime;
- Fondi ka për qëllim të gjenerojë kapitale dhe kthime në të ardhura nga investimet të cilat do të shpërndahen në përputhje me kërkesat e kontribuesit; dhe
- Fondi vlerëson performancën e investimeve mbi bazën e vlerës së drejtë (përveç atyre të mbajtura deri në maturim), në përputhje me politikat e përcaktuara në këto pasqyra financiare. Edhe pse Fondi plotëson të tre kriteret përcaktuese, Shoqëria Administruese e ka vlerësuar gjithashtu qëllimin e biznesit të Fondit, strategjitë e investimit për investimet financiare, natyrën e çdo të ardhure nga investimet dhe modelet e vlerës së drejtë. Shoqëria Administruese bëri këtë vlerësim për të përcaktuar nëse fusha të tjera të gjykitimit do të ekzistojnë në lidhje me karakteristikat tipike të një njësie ekonomike të investimit kundrejt atyre të Fondit.

8. TË ARDHURAT NGA INTERESI

Të ardhurat nga interesi përbehen si më poshtë :

(shumat në mijë Lek)

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Obligacione të Qeverisë dhe Korporatave	350,741	458,525
Të ardhurat nga interesi i depozitave	(10,256)	(1,245)
Të ardhurat nga interesi i llogarive rrjedhëse dhe të ardhura të tjera	-	190
Totali	340,485	457,470

9. NDRYSHIME TË TJERA NË VLERËN E DREJTË TË AKTIVEVE FINANCIARE TË MBAJTURA NË VLERËN E DREJTË NËPËRMJET FITIMIT OSE HUMBJS

Ndryshimet ne vleren e drejte detajohen si me poshte:

(shumat në mijë Lek)

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Aktive financiare te mbajtura për tregtimin me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	333,552	65,210
Ndryshimi total në vlerën e drejtë të aktiveve financiare	333,552	65,210
Fitime te realizuara nga investimet	21,809	21,648
Humbje te realizuara nga investimet	(46,720)	(156,206)
Fitime te porealizuara nga investimet	1,400,962	621,180
Humbje te porealizuara nga investimet	(1,067,410)	(555,971)
Ndryshimi total në vlerën e drejtë të aktiveve financiare	308,640	(69,348)

10. HUMBJE NGA KURSI I KËMBIMIT

Changes in fair value are detailed as follows:

(shumat në mijë Lek)

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Fitime të realizuara nga transaksionet e këmbimit valutor	3,572	5,938
Humbje të realizuara nga transaksionet e këmbimit valutor	(21,830)	(42,434)
Fitime të porealizuara nga transaksionet e këmbimit valutor	2,679,456	1,193,976
Humbje të porealizuara nga transaksionet e këmbimit valutor	(2,863,663)	(1,285,823)
Totali	(202,465)	(128,343)

11. AKTIVE FINANCIARE TË MBAJTURA ME VLERËTË DREJTË NËPËRMJET FITIMIT OSE HUMBJS

Aktivt financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes janë paraqitur si më poshtë:

(shumat në mijë Lek)

Afatgjata	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Obligacione Qeveritare dhe Korporatash	8,651,237	5,837,882
	8,651,237	5,837,882
Afatshkurtra		
Bono Thesari	-	1,226,786
	-	1,226,786
Total	8,651,237	7,064,668

11. AKTIVE FINANCIARE TË MBAJTURA ME VLERËTË DREJTË NËPËRMJET FITIMIT OSE HUMBJES (VAZHDIM)

Aktivët financiarë me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes mund të detajohen përsa i përket kategorive si në vijim:

	Vlera Nominale	Primi /(zbritja) e paamortizuar	Interesi i përlogaritur	Vlera e drejtë fitim/ (humbje)	Vlera e tregut
Bono thesari	-	-	-	-	-
Obligacione Qeveritare dhe Korporatash	7,895,268	333,552	111,235	311,182	8,651,237
31 Dhjetor 2016	7,895,268	333,552	111,235	311,182	8,651,237

	Vlera Nominale	Primi /(zbritja) e paamortizuar	Interesi i përlogaritur	Vlera e drejtë fitim/ (humbje)	Vlera e tregut
Bono thesari	1,235,520	(26,871)	-	18,137	1,226,786
Obligacione Qeveritare dhe Korporatash	5,614,752	87,135	77,205	58,790	5,837,882
31 Dhjetor 2015	6,850,272	60,264	77,205	76,927	7,064,668

Lëvizjet në vlerë nominale të aktiveve financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 janë paraqitur më poshtë:

Bono Thesari	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Më 1 janar	1,235,520	1,087,556
Blerje gjatë vitit	-	1,235,520
Të maturuara gjatë vitit	1,235,520	(1,087,556)
Më 31 dhjetor	-	1,235,520

Obligacione Qeveritare	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Më 1 janar	5,614,752	4,050,046
Blerje gjatë vitit	5,798,656	4,118,400
Të maturuara/shitura gjatë vitit	(3,275,850)	(2,522,520)
Fitim/humbje nga rivlerësimi valutor	(242,290)	(31,174)
Më 31 dhjetor	7,895,268	5,614,752

12. AKTIVE FINANCIARE TË MBAJTURA DERI NË MATURIM

Aktivët financiarë të mbajtura deri në maturim mund të detajohen përsa i përket maturimit si më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Obligacione Qeveritare	-	337,993
Totali	-	337,993

12. AKTIVE FINANCIARE TË MBAJTURA DERI NË MATURIM (VAZHDIM)

Aktivët financiarë të mbajtura deri në maturim mund të detajohen përsa i përket kategorive si më poshtë:

	Vlera Nominale	Primi/(zbritja) e paamortizuar	Interesi i përllogaritur	Vlera kontabël
Obligacione Qeveritare	-	-	-	-
31 Dhjetor 2016	-	-	-	-

	Vlera Nominale	Primi/(zbritja) e paamortizuar	Interesi i përllogaritur	Vlera kontabël
Obligacione Qeveritare	319,313	1,731	16,888	337,933
31 Dhjetor 2015	319,313	1,731	16,888	337,933

Lëvizjet në vlerë nominale të aktiveve financiare të mbajtura deri në maturim më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 janë paraqitur më poshtë:

Obligacione qeveritare	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Më 1 janar	319,313	4,344,200
Blerje gjatë vitit	-	-
Të maturuara gjatë vitit	(319,313)	(4,079,263)
Humbje nga rivlerësimi valutor	-	54,376
Më 31 dhjetor	-	319,313

13. INVESTIME NE KUOTA TE FONDEVE TË TJERA

Investimet në kuota përfshijnë investime në kuota të fondeve të huaja, detajet e të cilave paraqiten si më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Kuota në fonde të tjera	2,172,958	682,140
Totali	2,172,958	682,140

	Vlera Nominale	Vleresim pozitiv kapitali nga ndryshimet në vlerën e drejtë	Vlera e tregut
Kuota në fonde të tjera	2,155,878	17,081	2,172,958
31 Dhjetor 2016	2,155,878	17,081	2,172,958

	Vlera Nominale	Vleresim pozitiv kapitali nga ndryshimet në vlerën e drejtë	Vlera e tregut
Kuota në fonde të tjera	686,400	(4,260)	682,140
31 Dhjetor 2015	686,400	(4,260)	682,140

14. PARAJA DHE EKVIVALENTË TË SAJ

Për qëllime të pasqyrës së flukseve parasë, paraja dhe ekuivalentet e saj përfshijnë tepricat e mëposhtme me maturim origjinal prej më pak se 90 ditë:

(shumat në mijë Lek)

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Llogaritë rrjedhëse me bankën kujdestare	79,307	68,875
Totali i llogarive rrjedhëse	79,307	68,875
Depozita	2,731,646	2,223,936
Interesi i përllogaritur	(394)	(36)
Totali i depozitave	2,731,252	2,223,900
Totali i parasë dhe ekuivalentë të saj	2,810,559	2,287,775

15. DETYRIME TË TJERA

Detyrimet e tjera përfshijnë tatimin në burim mbi të ardhurat personale të mbajtur nga Shoqëria Administruese në lidhje me përfitimet kapitale nga tërhiqjet e kontributorëve gjatë muajit dhjetor. Shoqëria Administruese vepron si agjent mbledhës për Fondin, sipas ligjit nr. 8438 "Tatimi mbi të ardhurat" i datës 28.12.1998.

16. AKTIVET NETO QË I ATRIBUOHEN MBAJTËSVE TË KUOTAVE

(shumat në mijë Lek)

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Kapitali i përkushtuar	10,355,508	11,187,722
Kontributet kapitale kumulative	7,132,028	3,055,878
Pagesa të kapitalit kumulative	(4,152,041)	(3,989,278)
Kontributet kumulative të kapitalit neto	13,335,495	10,254,322
Fitimet e përealizuara neto kumulative	333,552	65,210
Fitimet e realizuara neto kumulative	3,066,854	1,681,060
Shpenzime të tjera neto kumulative	(3,129,466)	(1,645,085)
Rritja në aktivet neto që i atribuohet kontribuesve	270,940	101,185
Totali i aktiveve neto që i atribuohet kontribuesve	13,606,435	10,355,508
Numri i njërive të fondit	883,843	688,459
Aktivitet për njësi	15,395	15,042

17. PALËT E LIDHURA

Palët konsiderohen si të lidhura në qoftë se njëra palë ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër ose të ushtrijë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare ose operationale.

Palët e lidhura të Fondit janë Raiffeisen INVEST - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a, e cila menaxhon Fondin, banka kujdestare e Fondit dhe Raiffeisen Bank sh.a. si aksionar i vetëm i shoqërisë administruese.

17. PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Që nga dhe për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 Fondi ka hyrë në transaksionet dhe balancat e mëposhtme me palët e lidhura me të:

(shumat në mijë Lek)

Paraja dhe ekuivalentë të parasë	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Llogari rrjedhëse me Bankën kujdestare	79,307	63,875
Totali	79,307	63,875

Depozita	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Depozita me Raiffeisen Bank dhe Raiffeisen Bank International	2,731,646	686,400
Interesi i përlogaritur	(394)	(9)
Totali	2,731,252	686,391

Detyrime ndaj Shoqërisë administruese	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Tarifë e pagueshme ndaj Shoqërisë administruese	17,262	13,270
Totali	17,262	13,270

Të ardhura	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Të ardhura nga interesat nga depozitat me palët e lidhura të maturuara brenda vitit dhe llogaritë rrjedhëse	(10,256)	(1,245)
Totali	(10,256)	(1,245)

Shpenzime	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Tarifa e Shoqërisë administruese	197,089	160,551
Totali	197,089	160,551

18. NGJARJE PAS DATËS SË RAPORTIT

Nuk ka ngjarje pasuese pas datës së raportimit që mund të kërkojnë ose rregullim ose shpalesje në pasqyrat financiare.

FONDI I PENSIONI

FONDI I PENSIONIT VULLNETAR RAFFEISEN

Raporti i Audituesit të Pavarur
dhe Pasqyrat Financiare
për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

Përmbajtja

Raporti i audituesit të pavarur	5
1. Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse	5
2. Pasqyra e pozicionit financiar	6
3. Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave	7
4. Pasqyra e rrjedhës së parasë	8
5. Hyrje	9
6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël	10
7. Manaxhimi i rrezikut financiar	16
8. Manaxhimi i rrezikut të kapitalit	20
9. Strategjia e investimit	21
10. Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare	23
11. Vlerësimet dhe gjykimet kritike kontabël	24
12. Të ardhura nga interesi	25
13. Ndryshime të tjera neto në vlerën e drejtë	26
14. Aktive financiare të mbajtura me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	26
15. Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	28
16. Paraja dhe ekuivalentë të saj	29
17. Detyrime të tjera	30
18. Aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave	30
19. Palët e lidhuraNgjarje pas datës së bilancit	30
20. Ngjarje pas datës së bilancit	31

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Deloitte Audit Albania sh.p.k.
Rr. Elbasanit
Pallati poshte Fakulteti Gjeologji-
Miniera
Tirana, Albania
Tel: +355 4 45 17 920
www.deloitte.ai

VAT (NUIS) No. L41709002H

Drejtuar Aksionarëve dhe Drejtimit të Shoqërisë Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a.

Raport mbi auditimin e pasqyrave financiare.

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Raiffeisen INVEST – Fondi i Pensionit Vullnetarë Raiffeisen (“Fondi”), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2016 dhe pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si dhe një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese. Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Fondit më 31 Dhjetor 2016 si dhe performancën e tij financiare dhe flukset e parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar më tej në paragrafin “Përgjegjësitë e audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare” të këtij raporti. Ne shprehim pavarsinë tonë nga Fondi në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kodit të Etikës për Kontabilistët Profesionistë (Kodi SNKEBK) sipas kërkesave etike, të cilat janë të rëndësishme për auditimin e pasqyrave financiare, gjithashtu dhe ne kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me kërkesat tona dhe Kodin SNKEBK. Ne besojmë se të dhënat e auditimit që kemi marrë ofrojnë baza të mjaftueshme dhe të përshtatshme për dhënien e opinionit tonë të auditimit.

Përgjegjësitë e Manaxhimit dhe Komitetit të Auditimit për Pasqyrat Financiare

Manaxhimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshme, i cili, në masën që përcaktohet nga manaxhimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve. Në përgatitjen e pasqyrave financiare, manaxhimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Fondit për të vazhduar aktivitetin e saj në bazë të parimit të vijimësisë, shënime shpjeguese, si edhe për çështjet që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Fondit, duke përdorur parimet bazë të vazhdimësisë, përveç rastit kur manaxhimi ka për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndalojë operacionet ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale se përveçse më lart. Komiteti i Auditimit është përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Fondit.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i

mashttrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie material, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrollleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrolleve të brendshme të Shoqërisë.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Shoqërisë për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vemendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona japin mbi bazën e evidences së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërpreje të aftësisë së Shoqërisë për vazhduar në vijimësi.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese, si dhe nëse transaksionet dhe ngjarjet në pasqyrat financiare janë paraqitur në mënyrë të drejtë.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Fondit, ku përveçse çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikur gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania sh.p.k.

Deloitte Audit Albania sh.p.k
Rr. Elbasanit, Pallati poshte Fakultetit Gjeologji - Miniera,
Tirana, Albania
Identification number (NUIS): L41709002H

Partner Angazhimi
Nuriona Berdica Sokoli

Nuriona Berdica Sokoli

Tiranë, Shqipëri
28 prill 2017

Pasqyrat e fitimit ose humbjes edhe të ardhurave të tjera përmbledhëse për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(shumat në Lek)

Të ardhura	Shënime	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Të ardhura nga interesi	8	27,920,393	21,676,381
Të ardhura/humbje neto te realizuara nga investimet në letra me vlere		1,860,183	1,982,280
Totali i të ardhurave neto		29,780,576	23,658,661
Shpenzime			
Tarifa e Shoqërisë së Administrimit		(5,544,711)	(4,118,067)
Totali i shpenzimeve		(5,544,711)	(4,118,067)
Rritja në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve te kuotave të pensionit nga operacionet	14	24,235,865	19,540,594

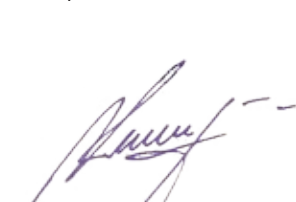
Shënimet nga faqja 160 në 182 janë pjesë integrale e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2016

(shumat në Lek)

	Notes	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
AKTIVET			
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	10	56,805,464	56,879,625
Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	11	350,425,620	250,638,165
Paraja dhe ekuivalentë të saj	12	9,259,342	18,102,227
TOTALI I AKTIVEVE		416,490,427	325,620,017
DETYRIMET			
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit		520,886	405,976
Detyrime për kërkesa tërheqje nga fondi		2,317,726	67,690
Detyrime të tjera	13	1,443,949	848,398
TOTALI I DETYRIMEVE		4,282,561	1,322,064
AKTIVET NETO TË FONDIT TË PENSIONIT	14	412,207,866	324,297,953
Numri i kuotave të emetuara të Fondit të Pensionit		266,897	224,612
AKTIVET NETO PËR NJËSI		1,544	1,444

Këto pasqyra financiare janë miratuar më 29 mars 2017 në emër të Fondit nga Këshilli i Administrimit të Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. dhe u firmosën nga:

Administrator i Përgjithshëm
Resmi HIBRAJ

Zv.Administratore e Përgjithshme
Edlira KONINI

Shënimet nga faqja 160 në 182 janë pjesë integrale e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave më dhe për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(shumat në Lek)

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Aktive neto që i atribuohen kontribuesve më 1 janar		324,297,953	232,854,678
Kontribute kapitale			
Tërheqje për pagesat e përfitimeve të pensionit dhe tërheqje të parakohshme		76,473,784	83,590,872
Rritja neto nga transaksionet kapitale		(12,799,736)	(11,688,191)
Rritja në aktivet neto që i atribuohen kontribuesve nga operacionet		24,235,865	19,540,594
Aktive neto (të detyrueshme nga)/të atribueshme ndaj kontribuesve	14	412,207,866	324,297,953
NUMRI I KUOTAVE TË PENSIONIT			
Kuota të pensionit të emtuara mbi bazën e kontributeve		50,790	59,909
Kuota të pensionit të tërhequra për shkak të pagesave të përfitimeve të pensionit/shlyerje		(8,505)	(8,430)
RRITJE NË NUMRIN E KUOTAVE TË FONDIT TË PENSIONIT		42,285	51,479

Shënimet nga faqja 160 në 182 janë pjesë integrale e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e flukseve të parasë për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(shumat në Lek)

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Rrjedha e parase nga aktiviteti operacional		
Rritja në shumën që i atribuohet kontribuesve	24,235,865	19,540,594
Rregullime për:		
Fitime të porealizuara nga rivlerësimi i letrave me vlerë të mbajtura me vlerë te drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	(2,016,707)	(1,985,343)
Të ardhura nga interesi	(27,920,393)	(21,676,381)
Tarifa e administrimit	5,544,711	4,118,067
Rrjedha e parasë të përdorura në aktivitetet operacionale	(156,524)	(3,063)
Rritja/ (Ulja) në aktivet financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	(2,200,000)
Rritja në aktivet financiare të mbajtura deri në maturim	(98,856,880)	(96,700,000)
Rritje në detyrimet ndaj Shoqërisë Administruese	114,910	107,898
(Ulje) /Rritje në detyrimet e tjera	595,551	(1,225,949)
Rrjedha e parasë të përdorura në operacione	(98,302,943)	(100,021,114)
Interesi i arkëtuar	26,233,476	19,001,899
Tarifa e paguar e administrimit	(5,429,802)	(4,010,169)
Rrjedha e parasë neto të përdorura në aktivitetet operacionale	(77,499,269)	(85,029,384)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet financuese		
Kontributet marrë nga kontribuesit	76,473,784	83,590,872
Kontributet të paguara kontribuesve	(7,817,400)	(12,026,719)
Rrjedha e parasë neto nga aktivitetet financuese	68,656,384	71,564,152
(Ulje)/ Rritje neto në para dhe ekuivalentë të saj	(8,842,885)	(13,468,296)
Paraja dhe ekuivalentë të saj në fillim të vitit	18,102,227	31,570,523
Paraja dhe ekuivalentë të saj në fund të vitit	9,259,342	18,102,227

Shënimet nga faqja 160 në 182 janë pjesë integrale e këtyre pasqyrave financiare.

1. HYRJE

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen ("Fondi") është një fond pensioni me ofertë publike i licensuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare ("AMF") bazuar në ligjin nr. 10197 më datë 10 dhjetor 2009 "Mbi fondet vullnetare të pensionit" dhe bazuar në vendimin nr.107 më datë 18 tetor 2011.

Qëllimi i fondit është të gjenerojë rritje kapitale afatmesme dhe afatgjatë duke ruajtur një raport optimal mes rritjes së kursimeve për pension dhe riskut të marrë përsipër. Ky qëllim synohet të arrihet nëpërmjet një portofoli te përberë kryesisht nga instrumenta financiarë të emtuar dhe garantuar nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë.

Aktivitetet investuese të fondit manaxhohen nga Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ("Shoqëria Administruese").

Fondi iu ofron investimin në kuota një grupi të gjerë investitorësh të cilët janë individë, nëpërmjet planeve të pensionit individuale ose profesionale.

Mbështetur në Ligjin nr. 10197, datë 10.12.2009, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare miratoi gjithashtu First Investment Bank Albania sh.a. si bankë depozitare e Fondit të Pensionit Vullnetar Raiffeisen ("Depozitari"). Shoqëria Administruese dhe Depozitari mbajnë aktivet, veprimet dhe regjistrimet e veta të ndara nga aktivet, veprimet dhe regjistrimet kontabël të Fondit të Pensionit Vullnetar Raiffeisen.

Këto pasqyra financiare janë autorizuar për publikim nga Bordi i Drejtorëve më 29 mars 2017.

Këshilli i Administrimit i Shoqërisë administruese Raiffeisen Invest sh.a, si organi qëndror i saj përbëhet nga 8 antarë si më poshtë:

Z. Donalda GJORGA	Kryetare e Këshillit të Administrimit
Znj. Christa GEYER	Zv/Kryetare e Këshillit të Administrimit
Znj. Vilma BAÇE	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Znj. Alda SHEHU	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Zj. Barbora VALKOVA	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Zj. Vanita NIKOLLA	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Z. Resmi HIBRAJ	Anëtar i Këshillit të Administrimit
Znj. Edlira KONINI	Anëtare e Këshillit të Administrimit

Administratorët janë:

Z. Resmi Hibraj	Administrator i Përgjithshëm
Zj Edlira Konini	Zv/Administratore e Përgjithshme

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL

Politikat kryesore kontabël të zbatuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë të paraqitura më poshtë. Këto politika janë aplikuar në vazhdimësi në të gjitha vitet e paraqitur, nëse nuk shprehet ndryshe.

Bazat e përgatitjes

Pasqyrat financiare të Fondit të Pensionit Vullnetar Raiffeisen janë përgatitur mbi një bazë vijimesie dhe në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Pasqyrat financiare janë përgatitur nën parimin e kostos historike, siç modifikohen nga rivlerësimi i aktiveve financiare dhe pasiveve financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

Përgatitja e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF kërkon përdorimin e vlerësimeve kontabël kritike. Ajo gjithashtu kërkon që Shoqëria Administruese të ushtrojë gjykimin e saj në procesin e zbatimit të politikave kontabël për fondin. Ndryshimet në supozime mund të kenë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare në periudhën që supozimet kanë ndryshuar. Manaxhimi beson se supozimet e aplikuara janë të përshtatshme dhe se për këtë arsye pasqyrat financiare

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

të Fondit paraqesin gjendjen financiare dhe rezultatet në mënyrë të drejtë. Zonat që përfshijnë një shkallë më të lartë të gjykimit ose kompleksitetit, apo fushat ku supozimet dhe vlerësimet janë të rëndësishme për pasqyrat financiare janë paraqitur në Shënimin 7.

a) Standarde dhe interpretime në fuqi për periudhën raportuese

Ndryshimet e mëposhtme të standardeve ekzistuese të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit dhe interpretimet e publikuara nga Komiteti i Interpretimeve të Raportimeve Financiare Ndërkombëtare janë në fuqi për periudhën raportuese:

- **Ndryshime në SNK 1 “Paraqitja e pasqyrave financiare”** - Iniciativat e zbulimit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **SNRF 14 “Rregullimi i Llogarive të Shtyra”** - (efektive duke filluar 1 Janar 2016 e në vazhdim),
- **Ndryshime në SNRF 10 “Pasqyrat financiare të konsoliduara” dhe SNRF 12 “Dhënia e informacioneve shpjeguese për përfshirje me entitete të tjera” dhe SNK 28 “Investime në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta”** - Subjektet e investimeve: Përrjashtim konsolidimi (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNRF 11 “Marrëveshjet e përbashkëta”** - Kontabiliteti për blerjet e interesave në operacionet e përbashkëta (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNK 16 “Prona, Impiantet dhe Pajisjet” dhe SNK 38 “Aktive jo-materiale”** - Sqarim i metodave të pranueshme të zhvleresimit dhe amortizimit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNK 16 “Prona, Impiantet dhe Pajisjet” dhe SNK 41 “Agrobiznesi”** - Agrobiznes: Bimët bartesi (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në SNK 27 “Pasqyrat financiare individuale”** - Metoda e kapitalit në pasqyrat financiare individuale (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016),
- **Ndryshime në disa standarde “Përmirësimet e SNRF-ve (2012-2015)”** që rezultojnë nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF-ve (SNRF 5, SNRF 7, SNRF13, SNK 19, SNK 34) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e fjalëve (ndryshimet duhet të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2016).

Këto ndryshime në standardet dhe interpretimet ekzistuese nuk kanë ndikuar në politikat kontabël, pozicionin financiar dhe performancën e Fondit.

b) Standarde dhe interpretime të publikuara por akoma jo në fuqi

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet, përmirësimet dhe interpretimet e mëposhtme ishin publikuar por akoma nuk ishin në fuqi. Asnjë prej tyre nuk pritet të ketë efekt të ndjeshëm në pasqyrat e Fondit.

- **SNRF 9 “Instrumentat financiare”** (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 janar 2018),
- **SNRF 15 “Të ardhura nga Kontratat me Klientët”** dhe ndryshime të mëtejshme (efektive duke filluar 1 Janar 2018 e në vazhdim),
- **SNRF 16 “Qiratë”** (efektive duke filluar 1 Janar 2019 e në vazhdim),
- **Ndryshime në SNRF 10 “Pasqyrat financiare të konsoliduara” dhe SNK 28 “Investime në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta”**- Shitja apo kontributi i pasurive ndërmjet një investitori dhe bashkëpunetori të tij ose sipërmarrje të përbashkët (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2017),
- **Ndryshimet në SNK 7 “Pasqyra e Fluksit të Parasë”** - Nisma Për Paraqitje (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janar 2017),
- **Ndryshime në SNK 12 “Tatimet mbi të ardhurat”**, - Njohja e aktiveve tatimore të shtyra për Humbjet e Pareasizuara (efektive për vjetore periudhat që fillojnë më ose pas datës 1 Janar 2017)
- **Ndryshime në disa standarde “Përmirësimet e SNRF-ve (2014 -2016)”** që rezultojnë nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 12, SNK 28) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e fjalëve (ndryshimet për SNRF 12 duhet të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2017 dhe ndryshimet për SNK 28 duhet të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 Janar 2018).

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

b) Standarde dhe interpretime të publikuara por akoma jo në fuqi (vazhdim)

- **IFRIC 22 “Transaksionet në monedhë të huaj dhe shqyrtimi i parapagesave”** (efektive për vjetore periudhat që fillojnë më ose pas datës 1 Janar 2018)

Fondi ka zgjedhur të mos adoptojë këto standarde, rishqyrtime dhe interpretime përpara datës së tyre efektive. Drejtimi parashikon se adoptimi i këtyre standardeve nuk do të ketë impakt material në pasqyrat financiare të Fondit në periudhën fillestare të zbatimit nga Fondi.

c) Entiteti i investimit dhe konsolidimi

Fondi ka investitorë të shumtë jo të lidhur dhe kryen investimeve të shumta. Fondi është caktuar që të plotësojë përkufizimin e një entiteti investimesh sipas SNRF 10, ndërsa kushtet e mëposhtme ekzistojnë:

- (a) Fondi mbledh asetet me qëllim që t’u sigurojë investitorëve shërbime profesionale të manaxhimit të investimeve.
- (b) Qëllimi i biznesit të Fondit, i cili u është komunikuar direkt investitorëve, është të investojë asetet me qëllim përfitimin e të ardhurave nga kapitali dhe nga investimet.
- (c) Investimet janë të matura dhe vlerësuara mbi bazën e vlerës së drejtë.

d) Aktivitetet dhe detyrimet financiare

i Njohja

Aktivitetet financiare njihen në pasqyrën e pozicionit financiar në ditën kur entiteti bëhet palë kontraktuale në lidhje me një instrument në përputhje me blerjen e rregullt të tij. Një mënyrë e rregullt blerjeje ose shitjeje e një instrumenti financiar njihet si datë kontabilizimi të aktivitetit, datën e shlyerjes. Dita e shlyerjes është dita kur aktivi i livrohët entitetit. Dita e shlyerjes i referohet a) njohjes së aktivitetit në ditën kur ai merret nga entiteti b) çregjistrimit të aktivitetit dhe njohjes së fitimit/humbjes neto nga shitja në ditën kur ai livrohët/dërgohët nga entiteti. Kur aplikohët dita e shlyerjes, entiteti kontabilizon çdo ndryshim në vlerën e drejtë të aktivitetit gjatë periudhës midis datës së tregtimit dhe datës së shlyerjes. Me fjalë të tjera, ndryshimi në vlerë nuk njihet për aktivitetet të mbajtura me kosto ose kosto të amortizuara; njihet si fitim ose humbje për aktivitetet e klasifikuara si aktive financiare të njohura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes; njihet në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse për aktivitetet e vlefshme për shitje.

Detyrimet njihen fillimisht në datën kur entiteti bëhet palë e kontratës.

ii Çregjistrimi

Fondi çregjistron një aktiv financiar kur mbarojnë të drejtat kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare nga aktivi financiar, ose kur të drejtat për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale të aktivitetit financiar janë transferuar në një transaksion me të cilin transferohen kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit financiar. Fondi nuk njihet një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale janë përmbushur, ndërprerë apo kanë përfunduar.

Fondi merr pjesë në transaksione me anë të të cilave transferon aktive të njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por mban të gjitha ose kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit të transferuar, ose një pjesë të tyre. Nëse të gjitha ose kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet mbahen, atëherë aktivitetet e transferuara nuk çregjistrohen nga pasqyra e pozicionit financiar.

Në transaksionet në të cilat Fondi as nuk mban dhe as nuk transferon rreziqet dhe përfitimet e pronësisë mbi aktivitetet financiare, aktivi çregjistrohet nëse kontrolli mbi to humbet.

iii Matja e vlerës së drejtë

Pas njohjes fillestare të gjitha aktivitetet financiare maten me vlerën e drejtë. Përkufizimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare është përcaktuar duke përdorur teknika të vlerësimit. Metodatat e vlerësimit përfshijnë teknikën e vlerës aktuale neto, metodën e flukseve monetare të skontuara dhe krahasimin me instrumente të tjerë të ngjashëm, për të cilët ekzistojnë çmime tregu dhe metoda vlerësimi. Ndryshimet në vlerën e drejtë janë njohur menjëherë në pasqyrën përmbledhëse të të ardhurave.

iv Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit

Në çdo datë raportimi Fondi vlerëson, nëse ka një evidencë objektive që aktivitetet financiare, të cilat nuk mbahen me vlerën e drejtë përmes fitim - humbjes, janë zhvlerësuar. Aktivitetet financiare zhvlerësohen kur evidenca objektive paraqet që një ngjarje që sjell humbje ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit dhe që ngjarja që sjell humbje ka ndikim në flukset e ardhshme të parasë së aktivitetit, të cilat mund të maten me besueshmëri.

v Investime të mbajtura deri në maturim

Investimet e mbajtura deri në maturim janë aktive financiare me pagesa fikse ose të përcaktuara dhe maturitetet të fiksuar

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

d) Aktivitet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

që Kompania ka synimin e qartë dhe aftësinë për të mbajtur deri në maturim, dhe të cilat nuk janë përcaktuar me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes ose në dispozicion për shitje. Investimet e mbajtura deri në maturim mbahen me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Çdo shitje ose riklasifikim i shumave të konsiderueshme të investimeve të mbajtura deri në maturim që nuk janë afër maturimit të tyre do të rezultonte në riklasifikimin e të gjithë investimeve të mbajtura deri në maturim si të disponueshme për shitje, dhe do të parandalonte Kompaninë të klasifikonte letrat me vlerë për qëllime investimi si instrumenta të mbajtura deri në maturim për periudhën aktuale dhe gjatë dy viteve financiare pasuese.

vi. *Investimeve të mbajtura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes*

Fondi mban disa instrumenta me vlerën e drejtë, me ndryshimet e vlerës së drejtë të njohura menjëherë në fitim ose humbje, siç përshkruhet në politikën kontabël 2 (c) (iii). Një prezantim të detajuar të matjeve të vlerës së drejtë mund ta gjeni në shënimin 6 dhe 7.

e) **Paraaja dhe ekuivalentë të parasë**

Paraaja dhe ekuivalentë të parasë përfshijnë aktive financiare me shkallë likuiditeti të lartë, me maturitet më të vogël se tre muaj, të cilat nuk ndikohen shumë nga ndryshimet në vlerën e drejtë dhe përdoren nga Fondi për administrimin e angazhimeve afatshkurtra. Paraaja dhe ekuivalentë të parasë mbahen në pasqyrën e pozicionit financiar me kosto të amortizuar.

f) **Llogaritë e arkëtueshme**

Llogaritë e arkëtueshme njihen në fillim në pasqyrën e pozicionit financiar me vlerën e drejtë dhe maten në vazhdim me kosto të amortizuar, duke i zbritur zhvlerësimin.

g) **Llogari të pagueshme dhe të tjera**

Llogaritë e pagueshme dhe të tjera janë paraqitur me kosto të amortizuar.

h) **Rënia në vlerë e aktiveve jo-financiare**

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Fondit rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për zhvlerësim. Nëse ka evidenca të tilla atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitetit. Një humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare tejkalon vlerën e rikuperueshme. Një njësi gjeneruese e mjeteve monetare është grupi më i vogël i identifikueshëm i aktiveve që gjeneron flukse monetare që janë të pavarura nga aktivitet dhe grupet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje. Shuma e rikuperueshme e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare është më e madhe se vlera e tij në përdorim dhe se vlera e drejtë minus kostot e shitjes.

Në vlerësimin e vlerës në përdorim, fluksin e ardhshme të mjeteve monetare janë skontuar me vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave që reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin. Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për të parë nëse humbja është zvogëluar apo nuk ekziston. Humbja nga rënia në vlerë rimerret nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga rënia në vlerë anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e aktivitetit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin, në qoftë se humbja nga rënia nuk ishte njohur.

(i) **Kuotat e shlyeshme**

Fondi emeton kuota të shlyeshme, me kërkesë të investitorit.. Kuotat klasifikohen si detyrime financiare. Çdo investitor që ka bërë shlyerje të kuotave të tij, mund të ri-investojë në Fond nëpërmjet depozitimit të mjeteve monetare ekuivalente me vlerën e kuotave të kërkuara. Kuotat janë të shlyeshme çdo ditë. Në momentin e kërkesës për shlyerje, kuotat që do të shlyhen mbarten në vlerën e shlyerjes si detyrim i pagueshëm në pasqyrën e pozicionit financiar të Fondit. Vlera neto e aktiveve është e barabartë me vlerën totale të aktiveve neto minus detyrimet e Fondit.

(j) **Vlera neto e aktiveve**

Vlera neto e aktiveve është e barabartë me vlerën totale të aktiveve neto minus detyrimet e Fondit.

(k) **Vlera e kuotës së fondit**

Vlera e një kuote të fondit është e barabartë me vlerën neto të aktiveve pjesëtuar me numrin e kuotave në datën e raportimit. Bazuar në politikën e Fondit, vlera e një kuote në nisjen e Fondit ishte e barabartë me 1,000 Lek.

(l) **Të ardhurat nga interesi**

Të ardhurat nga interesi përfshijnë hyrjet nga kuponat e obligacioneve dhe interesat nga bonot e thesarit si dhe interesat nga depozitat maturuara gjatë vitit dhe interesat e llogarisë rrjedhëse. Të ardhurat nga interesi njihen në bazë përlllogaritjeje.

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

m) Tarifa e Shoqërisë Administruese

Fondi duhet t'i paguajë Shoqërisë së Administrimit një tarifë prej 1.5% në vit (2015: 1.5%) të vlerës së aktiveve neto, si shpenzim i cili llogaritet në baza ditore.

n) Fitimi / humbje te realizuara

Fitim / humbjet e realizuara njihen nga shitja e letrave me vlerë si diferencë midis çmimit të ofruar të shitjes dhe vlerës së titullit në momentin e shitjes dhe nga interesat e letrave me vlerë të maturuara të blera me premium ose skonto. Këto dallime njihen në fitim ose humbje kur ndodhin.

o) Fitimi / humbje të porealizuara

Fitimi / humbja e porealizuar njihet si diferencë midis kostos dhe vlerës së drejtë. Kur letrat me vlerë shiten fitim / humbja e porealizuar transferohet në fitim/ humbje për periudhën.

p) Krahasueshmëria

Të gjitha shumat janë raportuar ose paraqitur me informacione krahasuese.

3. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR

a) Përmbledhje

Aktivitetet e Fondit e ekspozojnë atë ndaj një shumëllojshmërie rreziqesh financiare: rrezikut të tregut (duke përfshirë rrezikun e këmbimit valutor, rrezikun e normës së interesit dhe rreziqe të tjera të çmimeve), rrezikut të kredisë dhe rrezikut të likuiditetit të cilat janë shpjeguar me hollësi më poshtë:

Struktura e administrimit të rrezikut

Në bazë të ligjit nr. 10197, datë 10 dhjetor 2009 "Për fondet e pensionit vullnetar" Shoqëria Administruese ka përfshirë në strukturën e saj, Njësinë e Menaxhimit të Rrezikut, përgjegjës për administrimin e rrezikut dhe për raportimin në Keshillin e Administrimit.

Politikat e menaxhimit të rrezikut të Fondit janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet e hasura nga institucioni financiar, për të vendosur kufizime dhe kontrolle, dhe për të monitoruar zbatimin e këtyre kontrolleve. Politikat e administrimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Fondi, përmes standardeve dhe procedurave të menaxhimit, synon të zhvillojë një mjedis kontrolli konstruktiv dhe të disiplinuar, në të cilin çdo punonjës do kuptojë rolin dhe detyrimet përkatëse.

b) Rreziku kreditor

Rreziku i kreditor lidhet me mundësinë që emetuesi i një instrumenti financiar, pjesë e aseteve të Fondit, të mos jetë në gjendje të shlyejë pjesërisht ose plotësisht të gjitha detyrimet e tij, cka do të kishte një impakt negativ mbi vlerën e aseteve të Fondit. Keshilli i Administrimit ka deleguar përgjegjësinë për administrimin e rrezikut kreditor Menaxhimit, i cili është përgjegjës për mbikëqyrjen e rrezikut të kredisë të Fondit. Investimet e Fondit janë në bono thesari dhe obligacione të Qeverisë së Republikës së Shqipërisë dhe për këtë arsye Fondi është i ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë së Qeverisë së Republikës së Shqipërisë. Fondi nuk përfshin asnjë kolateral apo përforsues tjetër të rrezikut të kredisë, të cilët mund të reduktojnë ekspozimin e Fondit. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut kreditor më 31 dhjetor është vlera kontabël e aktiveve financiare të përcaktuara më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Aktivët financiarë me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	56,805,464	56,879,625
Aktivët financiarë të mbajtura deri në maturim	350,425,620	250,638,165
Paraja dhe ekuivalentë të saj	9,259,342	18,102,227
Totali	416,490,427	325,620,017

Cilësia e kredisë së letrave me vlerë të investimeve sipas klasifikimit të Standard and Poor janë të detajuara si më poshtë:

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Vlerësimi i tanishëm: B + (Shqipëria)	407,231,084	307,517,790
Vlera e mbartur	407,231,084	307,517,790

Më 31 Dhjetor 2016, aktivet e mbajtura nga fondi i pensionit nuk janë as me vonesë as të zhvlerësuar (2015:asnjë)

3. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Fondi mund të mos jetë në gjendje të gjenerojë burime të mjaftueshme të mjeteve monetare për të shlyer detyrimet e tij në mënyrë të plotë në kohën e duhur ose mund të veprojë kështu vetëm në kushte që janë materialisht të pafavorshme. Në mungesë të detyrimeve të rëndësishme financiare Shoqëria Administruese, e monitoron rrezikun e likuiditetit në bazë të flukseve monetare të aktualizuara kontraktuale. Tabela e mëposhtme analizon aktivet financiare dhe detyrimet e Fondit në grupimet përkatëse të maturimit bazuar në periudhën e mbetur në pasqyrën e pozicionit financiar deri në datën kontraktuale të maturimit. Shumat në tabelë janë flukset e mjeteve monetare të aktualizuara kontraktuale më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015:

31 Dhjetor 2016	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivët						
Aktivët financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	2,824,150	-	-	53,981,314	56,805,464
Aktivët financiare të mbajtura deri në maturim	-	-	1,723,401	10,064,976	338,637,243	350,425,620
Paraja dhe ekuivalentë të parasë	9,259,342	-	-	-	-	9,259,342
Totali	9,259,342	2,824,150	1,723,401	10,064,976	392,618,557	416,490,427
Detyrimet						
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit	520,886	-	-	-	-	520,886
Detyrime për kërkesa terheqjeje nga fondi	2,317,726	-	-	-	-	2,317,726
Detyrime të tjera	1,443,949	-	-	-	-	1,443,949
Totali	4,282,561	-	-	-	-	4,282,561
Rreziku i likuiditetit	4,976,781	2,824,150	1,723,401	10,064,976	392,618,557	412,207,866
Akumulimi	4,976,781	7,800,931	9,524,333	19,589,309	412,207,866	

31 December 2015	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivët						
Aktivët financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	-	-	2,263,396	54,616,229	56,879,625
Aktivët financiare të mbajtura deri në maturim	-	3,852,024	3,667,076	-	243,119,065	250,638,165
Paraja dhe ekuivalentë të parasë	18,102,227	-	-	-	-	18,102,227
Totali	18,102,227	3,852,024	3,667,076	2,263,396	297,735,294	325,620,017
Detyrimet						
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit						
Detyrime për kërkesa terheqjeje nga fondi	405,976	-	-	-	-	405,976
Detyrime të tjera	67,690	-	-	-	-	67,690
Totali	848,398	-	-	-	-	848,398

3. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Rreziku i likuiditetit	1,322,064	-	-	-	-	1,322,064
Akumulimi	16,780,163	3,852,024	3,667,076	2,263,396	297,735,294	324,297,953
	16,780,163	20,632,186	24,299,262	26,562,658	324,297,953	

d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimi në çmimet e tregut do të ndikojnë në të ardhurat e Fondit ose në vlerën e instrumenteve financiare. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin nga rreziku.

Ekspozimi ndaj rrezikut të monedhës së huaj

Fondi nuk është i ekspozuar ndaj rrezikut të valutës nëse transaksionet në monedhë të huaj mungojnë. Fondi nuk ka hyrë në ndonjë shkëmbim ose transaksion derivativ më 31 Dhjetor 2016. Më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 nuk ka aktive ose pasive financiare të cilat janë të shprehura në monedhë të huaj.

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit

Rreziku kryesor ndaj të cilit portofolet tregtare janë ekspozuar është rreziku i humbjes nga luhatja e flukseve të ardhshme të parasë ose vlerës së drejtë të instrumenteve financiare për shkak të një ndryshimi në normat e interesit të tregut (diferencat mes vlerës aktuale të aktiveve dhe detyrimeve neto). Rreziku i normës së interesit menaxhohet kryesisht nëpërmjet monitorimit të diferencave të normave të interesit. Administrimi i rrezikut të normave të interesit kundrejt hendekut të limitit të normave të interesit, plotësohet duke monitoruar ndjeshmërinë e aktiveve dhe detyrimeve financiare të Fondit për skenarë të ndryshëm standard dhe jo-standard të normave të interesit. Skenarët standardë të cilët vlerësohen në mënyrë periodike, përfshijnë 100 pikë bazë (pb) rënie ose ngritje paralele në të gjitha kurbat e kthimit. Një analizë e ndjeshmërisë së Fondit në një rritje ose rënie të normave të interesit të tregut (duke supozuar që nuk ka lëvizje asimetrike të kurbave të kthimit si dhe një gjendje të pandryshueshme financiare) është si vijon:

2016		
Normat e interesit	Rënie 100 pbs	Rritje 100 pbs
Efekti i fitim/ humbjes së vlerësuar (në 000 lek)	1,753	(1,753)
2015		
Normat e interesit	Rënie 100 pbs	Rritje 100 pbs
Efekti i fitim/ humbjes së vlerësuar (në 000 lek)	2,067	(2,067)

4. MANAXHIMI I RREZIKUT TË KAPITALIT

Kapitali i Fondit është i përfaqësuar nga aktivet neto që i atribuohen kontribuesve. Objektivi i Fondit për sa i përket menaxhimit të kapitalit është të ruajë vazhdimësinë e tij në mënyrë që të sigurojë kthim nga investimi për kontribuesit/partnerët dhe përfitime për aktorë të tjerë dhe të mbajë një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e aktiviteteve të investimeve. Shoqëria Administruese e monitoron kapitalin në bazë të vlerës së aktiveve neto që i atribuohen kontribuesve.

5. STRATEGJIA E INVESTIMIT

Strategjia e investimeve të aktiveve të Fondit të Pensionit Vullnetar Raiffeisen mbështetet në ligjin nr. 10197 "Per Fondet e Pensionit Vullnetar" dhe rregulloret e dala në zbatim të tij, si dhe në politikën e brendshme të investimit të Shoqërisë Administruese, propozuar nga Komiteti i Investimit dhe miratuar nga Keshilli i Administrimit të Shoqërisë Administruese.

a) Kuadri ligjor

Në lidhje me investimet e aktiveve të Fondit, Shoqëria Administruese Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. i përmbahet ligjit nr. 10197, datë 10 dhjetor 2009

5. STRATEGJIA E INVESTIMIT (VAZHDIM)

a) Kuadri ligjor (vazhdim)

“Për Fondet e Pensionit Vullnetar”, si dhe rregullores “Për aktivet e lejuara, kufizimet dhe kufirin maksimal të investimit të fondit të pensionit”, miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare me vendimin e Bordit nr. 1, datë 28 janar 2010 dhe ndryshuar me vendimin e Bordit nr.109, datë 18 tetor 2010.

(i) Investimet e lejuara

Sipas rregullores, aktivet e Fondit mund të investohen vetëm në instrumentet e mëposhtëm:

- bono thesari, obligacione dhe letra të tjera me vlerë të emetuara ose të garantuara nga Republika e Shqipërisë;
- bono thesari, obligacione dhe letra të tjera me vlerë të emetuara ose të garantuara nga një shtet anëtar i BE-së ose i OECD-së ose nga bankat qendrore përkatëse;
- bono thesari, obligacione, ose letra të tjera me vlerë të emetuara ose të garantuara nga Banka Qendrore Europiane, Banka Europiane e Investimeve dhe Banka Botërore;
- depozita bankare në banka të licensuara, me afat maturimi jo më shumë se 12 muaj;
- letra borxhi të klasifikuara si BBB ose më lart, sipas Standard & Poor’s ose Fitch, Baa3 ose më lart sipas Moody’s ose BBB (e ulët) ose më lart sipas DBRS (Dominion Bond Rating Service);
- aksione ose kuota të fondeve të investimit të licensuara në një shtet anëtar të BE-së dhe që kanë si qëllim të vetëm investimin në indekset në vijim: CAC 40, DAX, FTSE 100, S&P 500, Mesatarja Industriale e Dow Jones, Nikkei 225 (Japoneze), Sensex (Indiane), All Ordinaries (Australiane) dhe Indeksi Hang Seng (Hong Kong), ose në obligacione, bono thesari dhe letra të tjera me vlerë të emetuara ose të garantuara nga shtetet anëtare të BE-së.

(ii) Kufizimet e investimit dhe kufiri i lejuar

Aktivitet e fondit nuk mund të investohen më shumë se:

- 100% në obligacione, bono thesari dhe letra të tjera me vlerë të emetuara ose të garantuara nga Republika e Shqipërisë;
- 20% në depozita bankare në të njëjtën bankë;
- 30% në letra borxhi të klasifikuara si BBB ose më lart, sipas Standard & Poor’s ose Fitch, Baa3 ose më lart sipas Moody’s, ose BBB (e ulët) ose më lart sipas DBRS (Dominion Bond Rating Service), por jo më shumë se 10 % në një emetues të vetëm;
- 30% në aksione ose në kuota të fondeve të investimit të licensuara në një shtet anëtar të BE-së dhe:
 - që aktivet e tyre investohen në indekset në vijim: CAC 40, DAX, FTSE 100, S&P 500, Mesatarja Industriale e Dow Jones, Nikkei 225 (Japoneze), Sensex (Indiane), All Ordinaries (Australiane) dhe Indeksi Hang Seng (Hong Kong); ose
 - që aktivet e tyre investohen në obligacione, bono thesari dhe letra të tjera me vlerë të emetuara ose të garantuara nga shtetet anëtare të BE-së;
- 100% në obligacione, bono thesari ose në letra të tjera me vlerë të emetuara ose të garantuara nga Banka Qendrore Europiane, Banka Europiane e Investimeve dhe Banka Botërore;
- 100% në obligacione, bono thesari dhe letra të tjera me vlerë të emetuara ose të garantuara nga shtetet anëtare të BE-së ose të OECD-se ose nga bankat qendrore përkatëse, por:
 - o jo më shumë se 30% në një emetues të vetëm;
 - kufiri rritet deri në 100% në një emetues të vetëm, pas miratimit nga AMF, sipas argumenteve të dhëna për një politikë të tillë investimi.

(iii) Investimet e ndaluara

Shoqëria Administruese duhet t’i përmbahet ligjit për të mos i investuar aktivet e Fondit të Pensionit Vullnetar Raiffeisen në instrumentat e mëposhtëm:

- aksione, obligacione dhe letra të tjera me vlerë, që nuk janë të listuara ose që nuk tregtohen në bursë, në tregun ndërbankar apo në tregje të tjera, të rregulluara nga autoriteti përkatës;
- aktive, që nuk mund të shiten ose transferohen;
- instrumente derivative, përveç rasteve për mbrojtjen nga rreziku i kursit të këmbimit apo nga rreziqe të ngjashme;
- aktive afatgjata materiale, që nuk kuotohen në mënyrë të rregullt në tregje të organizuara dhe për të cilat vlerësimi është i pasigurt, si, antika, punime arti, mjete motorike etj;

5. STRATEGJIA E INVESTIMIT (VAZHDIM)

a) Kuadri ligjor (vazhdim)

- aksione, obligacione dhe letra të tjera me vlerë, të emetuara nga:
 - çdo aksionar i Shoqërisë Administruese;
 - depozitari i fondit të pensionit;
 - çdo person, palë e lidhur me aksionarin e Shoqërisë Administruese dhe me Depozitarin e fondit të pensionit;
 - kuota të fondeve të investimeve, që administrohen nga vetë Shoqëria Administruese;
 - letra borxhi të emetuara nga vetë punëdhënësi.

Shoqëria Administruese i manaxhon asetet e Fondit sipas parimit të sigurisë afatgjatë dhe të një kthimi të përshtatshëm nga investimi, duke ruajtur një raport optimal mes rritjes së kursimeve për pension dhe riskut të marrë përsipër. Objektivat afatgjatë për shpërndarjen e aktiveve të Fondit janë si më poshtë:

Klasa	Objektivi
Tituj të emtuar dhe garantuar nga qeveria e Republikës së Shqipërisë	95%
Tituj të emtuar dhe garantuar nga shtete të Bashkimit Europian, OECD-se, Banka Botërore, Banka Qendrore Europiane, Banka Europiane e Investimeve	5%
Depozita bankare dhe cash	0%
Instrumenta borxhi me rating BBB (S&P), Baa3 (Moody's), BBB (DBRS)	0%
Kuota të fondeve të investimit ose indekse aksionesh: CAC 40, DAX, FTSE, S&P 500, Dow Jones, Nikkei 225, Sensex, All Ordinaries and Hang Seng	0%

b) Politika e brendshme e investimeve të Shoqërisë së Administrimit

Më 31 Dhjetor 2016 edhe 31 Dhjetor 2015, për të mbrojtur anëtarët e Fondit nga rreziku i kursit të këmbimit dhe duke pasur parasysh se tregu i letrave me vlerë shqiptare është ende në zhvillim dhe mungon një bursë e përshtatshme, portofoli përbëhet nga bono thesari dhe obligacione qeveritare të lëshuara nga Qeveria Shqiptare.

Rreziku në investime ndërmerret vetëm nga anëtarët të Fondit dhe jo nga Shoqëria Administruese. Për të minimizuar këtë rrezik, Shoqëria Administruese ka përfshirë në strukturën e saj organizative Komitetin e Investimeve, i cili miraton politikat e investimeve, dhe një Njësi për Menaxhimin e rrezikut e cila kryen kontrollin sasior dhe cilësor të të gjitha rreziqeve të lidhura me Fondin. Pasqyra e strukturës së investimeve më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 paraqitet si më poshtë:

(Amounts in Lek, unless otherwise stated)

	31 Dhjetor 2016	Pjesa ndaj totalit të aktiveve të fondit %
Obligacione Qeveritare	407,231,084	98%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	9,259,342	2%
TOTALI	416,490,427	100%

	31 Dhjetor 2015	Pjesa ndaj totalit të aktiveve të fondit %
Obligacione Qeveritare	307,517,790	94%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	18,102,227	6%
TOTALI	325,620,017	100%

6. VLERA E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE

Duke filluar nga 1 janar 2013 Fondi ka adoptuar SNRF 13 në lidhje me dhënien e informacioneve shpjeguese rreth shkallës së besueshmërisë së matjeve të vlerës së drejtë. Kjo kërkon që Fondi të klasifikojë, për qëllime të shpalosjes, matjet e vlerës së drejtë duke përdorur një hierarki të vlerës së drejtë e cila reflekton rëndësinë e të dhënave të përdorura në kryerjen e matjeve.

6. VLERA E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE (VAZHDIM)

Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të tregtuara në tregje aktive bazohet tek çmimet e kuotuar të tregut ose në çmimet e shitësit. Vlera e drejtë e instrumenteve të tjera financiare përcaktohet përmes teknikave të vlerësimit. Teknikat e vlerësimit përfshijnë teknikën e vlerës aktuale neto, metodën e skontimit të flukseve monetare, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ka çmime tregu dhe modelet e vlerësimit.

Fondi e mat vlerën e drejtë duke përdorur Nivelin 2 të hierarkisë së vlerës së drejtë, i cili reflekton rëndësinë e elementëve të përdorur në realizimin e vlerësimit, që shpjegohet si më poshtë:

- **Niveli 2:** Teknikat e vlerësimit të bazuara në elementet e vëzhgueshëm, në mënyrë direkte ose jo direkte (p.sh. që rrjedhin nga çmimet). Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuar nëpërmjet çmimeve të instrumenteve të ngjashëm të kuotuar në tregje aktive; çmimet e kuotuar të instrumenteve të njëjta ose të ngjashme në tregje jo shumë aktive; ose teknika të tjera vlerësimi, ku të gjithë elementet e rëndësishme vëzhgohen në mënyrë direkte ose jo direkte nga të dhënat e tregut.

Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare që tregtohen në tregje aktive bazohet në çmimet e kuotuar të tregut ose në çmimet e kuotuar të shitësit. Për instrumentet financiare që nuk tregtohen në mënyrë të vazhdueshme dhe që nuk kanë transparencë në çmime, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon nivele të ndryshme të gjykimit, në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve mbi çmimet dhe rreziqeve të tjera që ndikojnë në instrument.

Mjete monetare dhe ekuivalente

Mjete monetare dhe ekuivalente të tyre përfshijnë paratë në arkë, llogaritë rrjedhëse dhe depozitat me bankat rezidente. Sikurse këto gjendje janë afatshkurtra, vlera e drejtë e tyre është pothuajse e barabartë me vlerën e mbartur.

Investimet në letra me vlerë

Investimet në letra me vlerë përfshijnë bono thesari dhe obligacione të qeverisë. Vlera e drejtë e tyre llogaritet duke përdorur modelin e flukseve të skontuara të parave bazuar në normën e brendshme aktuale të kthimit e përshtatshme për maturitetin e mbetur. Investimet në letrat me vlerë janë mbajtur me vlerën e drejtë.

Tabela e mëposhtme analizon në kuadër të hierarkisë së vlerës së drejtë aktivet financiare të Fondit (në bazë të klasës) i matur me vlerën e drejtë më 31 Dhjetor 2016 dhe 31 Dhjetor 2015.

Të gjitha matjet e vlerës së drejtë të publikuara janë matje të vlerës së drejtë periodike.

(Amounts in Lek, unless otherwise stated)

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Aktivitet financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	56,805,464	56,879,625
Aktivitet financiare të mbajtura deri në maturim	350,425,620	250,638,165
Paraja dhe ekuivalentët të saj	9,259,342	18,102,227
Totali	416,490,427	325,620,017

Vlerësimet janë përgatitur dhe shqyrtuar në baza mujore nga vlerësimi i Menaxherit të rrezikut që raporton dhe i jep rekomandime shoqërisë administruese në bazë mujore, në përputhje me vlerësimet mujore që janë dhënë për investitorët. Menaxheri i rrezikut konsideron përshtatshmërinë e modelit të vlerësimit, të dhënat hyrëse kryesore si dhe rezultatin e vlerësimit duke përdorur metoda të ndryshme të vlerësimit dhe teknika përgjithësisht të njohura si standarde në kuadër të industrisë. Teknika e vlerësimit është zgjedhur dhe kalibruar në blerjen e titujve themelore të portofolit. Në përcaktimin e përshtatshmërisë të teknikës së zgjedhur të vlerësimit, Menaxheri i rrezikut mund të kryejë testimin përsëri duke marrë në konsideratë rezultatet aktuale të modeleve të ndryshme dhe se si ata historikisht janë në një linjë me transaksionet aktuale të tregut. Gjithashtu banka kujdestare është përgjegjëse për shqyrtimin e rivlerësimeve përmes një procedure të përditshme konfirmimi.

7. VLERËSIMET DHE GJYKIMET KRITIKE KONTABËL

Fondi bën vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet rishikohen vazhdimisht dhe bazohen në eksperiencën dhe faktorët e tjerë, duke përfshirë pritjet e ngjarjeve të ardhshme të cilat besohet të jenë të arsyeshme duke marrë në konsideratë rrethanat.

Vlera e drejtë e investimeve e pakuotuar në një treg aktiv

Vlera e drejtë e letrave me vlerë që nuk janë të kuotuar në një treg aktiv përcaktohet duke përdorur teknika vlerësimi, kryesisht të ardhurat shumëfishme, flukset e mjeteve monetare të skontuara dhe transaksionet e kohëve të fundit të krahasueshme .

Modelet e përdorura për të përcaktuar vlerën e drejtë janë të vlefshme dhe rishikohen periodikisht nga Shoqëria Administruese. Inputet në modele me të ardhurat të shumëfishta përfshijnë të dhëna të vëzhgueshme , siç janë shumëfisha të të ardhurave të kompanive të krahasueshme me kompaninë përkatëse të portofolit, dhe të dhëna të pavëzhgueshme, të tilla si të ardhurat e parashikuara për kompaninë e portofolit. Në modelet e skontuara të flukseve monetare, inputet jo të vëzhgueshme janë flukset e mjeteve monetare të projektuara të kompanisë përkatëse të portofolit dhe primit të rrezikut për likuiditet dhe rrezikun e kreditit që janë të përfshira në normën e skontimit. Megjithatë, normat e skontimit të përdorura për vlerësimin e letrave me vlerë të kapitalit përcaktohen në bazë të kthimive kapitale historike për subjektet e tjera që veprojnë në të njëjtën industri për të cilat kthimet e tregut janë dukshme.

Menaxhimi përdor modele për të rregulluar kthimin e kapitalit neto të vëzhguar për të reflektuar strukturën aktuale të financimit të borxhit / kapitalit neto të investimeve të vlerësuara të kapitalit. Modelet janë të kalibruara nga mbrapa-testimit për rezultatet aktuale/ çmimet e daljes të arritura për të siguruar që rezultatet janë të besueshme.

Statusi i entitetit të investimeve

Në përcaktimin e statusit të Fondit si një entitet investimi në përputhje me SNRF 10, Shoqëria Administruese konsideron faktet e mëposhtme:

- Fondi ka grumbulluar aset monetare nga investitorët e tij në mënyrë që të rrisë investimet financiare dhe për të ofruar shërbime të menaxhimit në lidhje me këto investime;
- Fondi ka për qëllim të gjenerojë kapitale dhe kthime në të ardhura nga investimet të cilat do të shpërndahen në përputhje me kërkesat e kontribuesit; dhe
- Fondi vlerëson performancën e investimeve të letrave me vlerë të veta mbi bazën e vlerës së drejtë, në përputhje me politikat e përcaktuara në këto pasqyra financiare. Edhe pse Fondi plotëson të tre kriteret përcaktuese, Shoqëria Administruese e ka vlerësuar gjithashtu qëllimin e biznesit të Fondit, strategjitë e investimit për investimet e letrave me vlerë, natyrën e çdo të ardhure nga investimet e letrave me vlerë dhe modelet e vlerës së drejtë. Shoqëria Administruese bëri këtë vlerësim për të përcaktuar nëse fusha të tjera të gjykit ekzistojnë në lidhje me karakteristikat tipike të një njësie ekonomike të investimit kundrejt atyre të Fondit.

8. TË ARDHURA NGA INTERESI

Të ardhurat nga interesi përbëhen si më poshtë:

(shumat në Lek)

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Obligacione të Qeverisë	27,920,393	21,656,106
Të ardhurat nga interesi i depozitave	-	20,275
Të ardhurat nga interesi i llogarive rrjedhëse	-	-
Totali	27,920,393	21,676,381

Të ardhurat nga interesi i depozitave përfaqësojnë interesin e fituar nga depozitat e hapura dhe të maturuara brenda vitit.

9. NDRYSHIME TË TJERA NETO NË VLERËN E DREJTË

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2015
Aktive financiare të mbajtura për tregtimin me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	2,189,236	1,985,388
Aktivët financiarë të mbajtura deri në maturim	281,471	
Ndryshimi total në vlerën e drejtë të aktiveve financiare	2,470,707	1,985,388
Fitime të realizuara nga investimet	15,740	21
Humbje të realizuara nga investimet	(172,264)	(3,131)
Fitime të porealizuara nga investimet	5,904,820	2,250,834
Humbje të porealizuara nga investimet	(3,888,112)	(265,444)
Ndryshimi total në vlerën e drejtë të aktiveve financiare	1,860,183	1,982,280

10. AKTIVE FINANCIARE TË MBAJTURA ME VLERË TË DREJTË NËPËRMJET FITIMIT OSE HUMBJES

Aktivët financiarë me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes janë paraqitur si më poshtë:

(Amounts in Lek, unless otherwise stated)

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Obligacione Qeveritare	56,805,464	56,879,625
Totali	56,808,464	56,879,625

	Vlera Nominale	Primi/ (zbritja) e paamortizuar	Interesi i përlogaritur	Vlera e drejtë fitim/ (humbje)	Vlera e tregut
Obligacione Qeveritare	51,500,000	2,495,659	620,569	2,189,236	56,805,464
31 Dhjetor 2016	51,500,000	2,495,659	620,569	2,189,236	56,805,464

	Nominal	Unamortized (discount)/ premium	Accrued interest	Fair value gain /(loss)	Market value
Obligacione Qeveritare	53,700,000	557,808	636,429	1,985,388	56,879,625
31 Dhjetor 2015	53,700,000	557,808	636,429	1,985,388	56,879,625

Lvizjet në vlerë nominale të aktiveve financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes më 31 Dhjetor 2016 janë paraqitur më poshtë:

Obligacione Qeveritare	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Më 1 janar	53,700,000	51,500,000
Blerje gjatë vitit	-	5,000,000
Të maturuara gjatë vitit	(2,200,000)	(2,800,000)
Më 31 dhjetor	51,500,000	53,700,000

11. AKTIVE FINANCIARE TË MBAJTURA DERI NË MATURIM

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Obligacione Qeveritare	350,425,620	250,638,165
Totali	350,425,620	250,638,165

	Vlera Nominale	Primi/(zbritja) e paamortizuar	Interesi i përllogaritur	Vlera neto
Obligacione Qeveritare	339,080,000	3,188,583	8,157,037	350,425,620
31 Dhjetor 2016	339,080,000	3,188,583	5,858,276	350,425,620

	Vlera Nominale	Primi/(zbritja) e paamortizuar	Interesi i përllogaritur	Vlera neto
Obligacione Qeveritare	244,780,000	(111)	5,858,276	250,638,165
31 Dhjetor 2015	244,780,000	(111)	5,858,276	250,638,165

Lëvizjet në vlerë nominale të aktiveve financiare të mbajtura deri në maturim më 31 Dhjetor 2016 janë paraqitur më poshtë:

(shumat në Lek)

Obligacione Qeveritare	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Më 1 janar	244,780,000	148,080,000
Blerje gjatë vitit	101,600,000	107,400,000
Të maturuara gjatë vitit	(7,300,000)	(10,700,000)
Më 31 Dhjetor	339,080,000	244,780,000

12. PARAJA DHE EKVIVALENTË TË SAJ

Për qëllime të pasqyrës së flukseve monetare, mjetet monetare dhe ekuivalentet përfshijnë bilancet e mëposhtme me maturim origjinal prej më pak se 90 ditë:

(shumat në Lek)

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Llogaritë rrjedhëse	9,259,342	18,102,227
Totali	9,259,342	18,102,227

Në date 31 Dhjetor 2016 nuk ka depozita te vendosura.

Në date 31 Dhjetor 2015 nuk ka depozita te vendosura.

13. DETYRIME TË TJERA

Të përfshira në detyrimet e tjera është tarifa e penalitetit në vlerën 883,313 Lekë (2015:699,850 Lek) për t'ju paguar Shoqërisë së Administrimit, për tërheqjen e parakohshme nga fondi i pensioneve. Tarifa e penalitetit llogaritet në përputhje me nenin nr.3 të Rregullores Nr.125 "Mbi penalitetet në lidhje me tërheqjen e parakohshme nga fondet e pensionit" të datës 10 Dhjetor 2010 të lëshuar nga AMF-ja.

14. AKTIVET NETO QË I ATRIBUOHEN MBAJTËSVE TË KUOTAVE

	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Kapitali qe i atribuohet mbajtesit te kuotave	324,297,953	232,854,678
Kontributet kumulative	76,473,784	83,590,872
Shlyerje kumulative	(12,799,736)	(11,688,191)
Kontributet kumulative të kapitalit neto	387,972,001	304,757,359
Fitimet e perealizuara neto kumulative	1,860,183	1,982,280
Fitimet e realizuara neto kumulative	27,920,393	21,676,381
Shpenzime të tjera neto kumulative	(5,544,711)	(4,118,067)
Rritja në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve te kuotave të pensionit nga operacionet	24,235,865	19,540,594
Totali i aktiveve neto që i atribuohet kontribuesve	412,207,866	324,297,953
Numri i kuotave të fondit	266,897	224,612
Aktivitet për njësi	1,544	1,444

15. PALËT E LIDHURA

Palët konsiderohen si të lidhura në qoftë se njëra palë ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër ose të ushtrrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare ose operacionale.

Palët e lidhura të Fondit janë Raiffeisen INVEST - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a, e cila menaxhon Fondin, banka kujdestare e Fondit dhe Raiffeisen Bank sh.a. si aksionar i vetëm i shoqërisë administruese. Që nga dhe për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2016 dhe 2015 Fondi ka hyrë në transaksionet dhe balancat e mëposhtme me palët e lidhura me të.

Paraja dhe ekuivalentë të saj	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Llogari rrjedhëse me Bankën kujdestare	9,259,342	18,102,227
Totali	9,259,342	18,102,227
Detyrime ndaj Shoqërisë administruese	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Tarifë e pagueshme ndaj Shoqërisë administruese	520,886	405,977
Detyrime për kërkesa tërheqje nga fondi	2,317,726	67,690
Tarifë penalizimi për mbarim të parakohshëm të kontratës	883,313	699,850
Totali	3,721,926	1,173,517
Të ardhura	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Të ardhura nga interesat nga depozitat me Bankën kujdestare të maturuara brenda vitit dhe llogaritë rrjedhëse	-	20,252
Totali	-	20,252
Shpenzime	31 Dhjetor 2016	31 Dhjetor 2015
Tarifa e Shoqërisë administruese	5,544,711	4,118,067
Totali	5,544,711	4,118,067

16. NGJARJE PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Nuk ka ngjarje pas datës së raportimit që mund të kërkojnë ose rregullim ose paraqitje shtesë në pasqyrat financiare.

